

Lidové závody. Archiv MCM.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Z á ř í 1939 • Číslo 1.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Wilsonovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Do školy.

1. **S věřící duší.** *Věřím, že Pán Ježíš mne neopustí. Věřím pevně v jeho svatou pomoc. Věřím, že jeho přesvatá Matička Panna Maria se bude za mne přimlouvati. Věřím, že za mne budou prositi i moji svatí patronové. Tak nastupuji do školy.*
2. **Se svatou duší.** *Očistím se ode všech hříchů. Vše nové má býti čisté. Tak i můj nový školní rok. Čistá duše je pokojná a radostná.*
3. **S radostnou duší.** *Když Pán přijde do mé duše, hned bude všechno radostné. Každá námaha bude lehčí, každá strast menší, každý úkol snazší. Dobře to říkali naši předkové: S Bohem začni každé dílo, podaří se ti až milo.*

EVANGELIUM

XVI. neděle po sv. Duchu: Nejprve království Boží

Drahé děti!

Po prvé v tomto školním roce k vám hovořím. A zrovna takové evangelium! Pozorně jste poslouchaly? Pán Ježíš nerad viděl jeden nepřekný zjev. Mnozí lidé totiž se starali jen a jen o tělo, jak by je nasýtli a ošatili, ale o duši se nestarali nic. Na těle krásněli, ale na duši pustli. Vše jenom pro tento svět, pro Boha však nic. Duše kdysi opustí tělo a vrátí se k Bohu. Ale jak bude vypadati! Zubožená, zpustlá, poskvrněná hříchem! Jak by ani nebyla křesťanská!

Ale či vinou? Lidí! A tu volá Kristus Pán do řad rodičů. Nepěstujte u svých dětí jen jejich tělo. Sytíte je a šatíte. Vymýšlíte stále nová jídla a překvapujete jimi své děti. Vymýšlíte stále nové stříhy a látky šatů. Ale kolik času věnujete duši svých dětí? Modlíte se s nimi? Pomáháte jim zpytovat svědomí? Dáváte jim dobrý příklad v neděli, v pátek? Čítáváte jim něco ze života Pána Ježíše, Panny Marie, svatých? Vzdalujete od nich špatnou společnost, četbu, zábavu...? Nač však hromadit otázky. Máte je vepsány ve svědomí a já se budu tázati sám až při posledním soudě. Potom se vás budu tázati, kde máte děti, které vám svěřil můj nebeský Otec, kolik jste vykonali pro věčné blaho jejich duše...

Hleďte nejprve království Boží a ostatní vám bude přidáno. Hleďte Ježíše a on vám pomůže starati se o rodinu. Kde Bůh hospodaří, tam se dobře daří. Tam je Boží požehnání.

Drahé děti! Myslím, že vaši rodičové vás učí hledati nejprve království Boží. Že se s vámi modlívali. Že jdou s vámi na mši svatou. Važte si jich proto a ve všem dobrém je poslouchejte. Modlívejte se za ně a vyprošujte jim vše potřebné pro vaši výchovu a pro všechno vaše blaho. A i vy hledejte ve školním roce nejprve království Boží a vše ostatní vám bude taky přidáno — amen.

Dobrý jest Bůh spravedlivému,
těm, kteří jsou srdce čistého. (Žalm 72.)

Okénkem do Písma svatého.

1. Jakou řečí mluvili první lidé? První a původní. Adamovskou. Více nevíme.

2. Proč bylo Adamovi teskno? Byl sám a jeho řeči adamovské, mluvil-li na jiné tvory, žádný tvor nerozuměl. Adam chtěl slyšet stejné zvuky, jaké vydával sám. Chtěl vidět stejné tělo, jaké měl sám. Měl-li radost, měl-li pěknou myšlenku, nebylo, kdo by se po lidsku radoval s ním, kdo by s ním smýšlel. Strom mu sice zašuměl nad hlavou, květinka se uklonila, ptáček zazpíval na nedaleké větvi, zvířátko se přilísalo ... Ale to vše Adamovi nestačilo. Chtěl nebýt sám, chtěl nemlčet, když všechno tvorstvo zpívalo po svém a ve skupinách Bohu Tvůrci oslavné písně.

3. Proč byl hřích prvních lidí těžký? Bůh prvním lidem dal všechno pohodlí, radost, sebe. Byl s nimi v častém osobním styku. V tom však přišel ďábel a hned napoprvé mu Eva uvěřila a zradila nebeského Otce. Ta lehkověrnost a přebíhavost první ženy! Za požitek dala všechno i nebe i svatost duše. Pohrdla královstvím Božím a proto jí bylo sebráno všechno štěstí, to jest svatost duše. A Adam taky zhřešil a to tím, že mu byla žena více než Bůh. Nabídla mu požívání ovoce a Adam neodmítnul.

3. Proč asi neřekl Bůh prvním lidem jasně, kdy přijde Vykupitel? Kdyby to věděli všichni ti první obyvatelé, že Vykupitel přijde tak pozdě, kolik lidí by zesmutnělo! Neuvidíme Vykupitele. Ale tak se aspoň každý těšil na jeho příchod ještě za svého života. A víte, jak je dobře, když se člověk na něco může těšit. Nejvíce by zakusili jistě první lidé, když byli již z ráje vyhnáni. Pán Bůh je potěšoval aspoň nadějí. A kolik jiných lidí bylo stejně potěšováno! Abraham, Jakub, Isák, Josef ... proroci ... Lidé nezasloužili ani té naděje. Bůh však je milosrdný.

5. Proč Kain hleděl, jak říkáme, do země? Nechtěl, aby jeho oči

Lidové závody.

Archiv MCM.

vyzrazovaly špatnost jeho srdce. Říkáme: Oko do srdce okno. Kain měl špatné svědomí a takovému člověku se zdá každé oko velice přísným, káravým a zpytavým.

Duchu svatý!

M. Š. Černý.

Duchu Svatý pohled' na nás,
naplň láskou celou zem.
Uzdrav tělo, pozdrav duši,
rozsvěť života svit všem!

Duchu Svatý, proměň všechno,
zdraví tělu, duši dej!
Pak nás osvět, pak nás posil,
do srdcí všech lásku vlej!

Konec prázdnin. Konec radostem ve volném čase. Ale nelenil jsem. Lenošný člověk neodpočívá. Okrádá Pána Boha o čas, jiné o trpělivost a sebe o budoucí štěstí. Těším se na školní práci.

Pravda vždy vyjde najevo.

J. Mošna-Benešovský.

Podzimní slunko ozařovalo malou horskou vísku Božejov, když z chudé chatrče pod zalesněnou stráň vyšel pohřeb a volně se ubíral ke hřbitovu u kostelíka, který se vypínal na vršku za vesnicí.

Za černou prostou rakví kráčel as třináctiletý chlapec a hořce plakal. Vyprovázel s několika vesničany k poslednímu odpočinku svou babičku, kořenářku Zavřelovou.

Ubohý hoch byl nyní úplně opuštěn. Matičku ztratil za útlého mládí, otec byl tulák, který nečinil rozdíl mezi svým a tvým a byl několikrát pro krádež i uvězněn. Chlapec ho skoro neznal.

Zavřelová, teta jeho nebožky matky, se ho ujala a vychovávala ho v kázni a bázni Boží.

Po pohřbu svázal si chlapec do malého uzlíčku, co jeho bylo, pomodlil se ještě jednou na čerstvém stařenině hrobě a šel do své vzdálené obce, která se měla o něho starati.

Asi po hodině chůze musel jíti dlouhým, hustým lesem. Stromy šuměly mu nad hlavou, potůček v údolí vesele si bublal na své pouti k nedaleké řece.

Blížil se již večer, když přicházel ke kapličce na rozcestí. Jak ho nábožná stařenka naučila, chtěl pokleknouti a modliti se.

Tu uslyšel tiché zastenání a spatřil u kapličky v bezvědomí ležeti

Lidové závody.

Archív MCM.

muže v mysliveckém obleku. Přistoupil k němu a viděl, že má kabátec potřísněný krví.

Rychle běžel k potůčku, nabral do hrníčku, ve kterém míval v Božejově snídání, studené vody, vrátil se k raněnému a počal ho omývat.

Myslivec otevřel oči vida nad sebou skloněného chlapce, pozdvihl pravou ruku, ukázal na pěšinku, vedoucí do údolí, a zašeptal: „Tam — my-slivna.“ A zase upadl v bezvědomí.

Hoch běžel, co mu síly stačily a ani ne za půl hodiny přišli dva hajní a odnesli lesníka do myslivny. Paní lesní poslala ihned do městečka pro lékaře.

Tak dostal se Zárubův Jeník do rodiny pana lesního Straky. Lékaři, který bez meškání do myslivny přijel, podařilo se raněného přivést k vědomí a tu se dověděli,

že na své pochůzce se setkal se známým pytlákem, který ho postřelil. Na štěstí rána nebyla životu nebezpečná.

Od té doby byl Jeník druhem lesníka synka Adolfa a protože byl hodný, poslušný a nábožný, brzy ho měli všichni rádi; jen příbuzný služky, který vypomáhal na polích, jež patřila k myslivně, ho nenáviděl a jak jen mohl, hleděl, aby ho o přízeň pánů připravil.

Příležitost se mu zanedlouho naskytla.

V neděli, když se paní lesní vrátila z blízké vesnice z ranní pobožnosti a přestrojovala se do domácích šatů, přišla služka z nedalekého dvora a přinesla od paní správcové listek, na nějž měla paní lesní hned odpovědět.

Malý lesníkův synek hrál si s Jeníkem v zahradě a vzpomněl si, že budou házetí míčem.

„Jeníku, jdi do pokoje a přines míč, budeme jím házetí, kdo vícekrát chytí.“

Jeník nemeškal vyplnit toto přání a po malé chvilce přinesl žádanou hračku.

Ve spěchu ani si nevšiml, že z kuchyně ho pozoruje příbuzný služčin, Janata, a škodolibě se usmívá. Sotva Jeník odběhl, vešel Janata do pokoje, vzal na stolku ležící zlaté hodinky a chvatně se z pokoje odplížil.

Když se paní lesní vrátila a chtěla vše uklidit, pohřešila hodinky, sháněla se po nich a ptala se, kdo za její nepřítomnosti byl v pokoji.

„Když jste, paní lesní, v pánově pokoji odpovídala na přinesený lístek, šel tam Jeník a proto nikdo jiný nemohl hodinky ukrásti než on. Viděl jsem ho, jak vycházel,“ pravil Janata.

Zavolali Jeníka, vyptávali se ho, ale ten s pláčem říkal, že vzal mič, pro který ho Adolfek poslal a odešel. Hodinky že ani nespatriil.

Nevěřili mu. Kdo by mohl hodinky vzíti, když nikdo jiný v pokoji nebyl.

Když se to proneslo, přišel i strážník z městečka, vyslychal chlapce, kam hodinky dal a vyprávěl, že otec Jeníkův byl pro krádež uvězněn a ve vězení umřel. Zajisté, že se hoch po něm vydařil a krade.

Prohlédli Jeníkův raneček, ale kde nic, tu nic. Chlapec se neustále zaříkal, že o ničem neví a že nic nevzal.

Zavřeli ho do malého pokojíku za kuchyní a řekli, že tam bude tak dlouho, až se přizná.

Když mu Janata přinesl večeři, pravil: „Počkej, zloději, až přijdou četníci, však ty poviš!“

Chlapec se dal do usedavého pláče, plakal a plakal, až usnul.

— — — — —

Když mu ráno přinesli snídaní, po chlapci ani památky. Časně ráno vyskočil oknem, přešel plot u zahrady a běžel k řece, která neda-leko tekla a skočil do vody, aby byl co nejdříve daleko od myslivny. Protože uměl velmi dobře plavati, přeplaval na druhý břeh.

Když ho hledali, našli na břehu jen jeho čepici, kterou v běhu ztra-til. Z toho soudili, že se ze strachu utopil, ale on utíkal dál a dál.

Několik dní pomáhal u vsi Dubova sadaři ovoce česati a pak se ho ujal potulný majitel kolotoče, aby s jeho synkem uváděl kolo-toč do pohybu. Sliboval mu, že se bude míti lépe, než aby v domovské, ještě vzdálené obci, musel choditi od domu k domu. Jeníkovi ne-ubližoval a proto hoch svolil.

Když přijeli na pouť do městečka Supova, viděli, jak četník vede spoutaného zločince k soudu. Jeník pozorněji se naň podíval a poznal v něm Janatu z myslivny.

Lidé povídali, že když se chtěl vloupati do záložny, chytili ho a přivádějí ho k soudu k potrestání. U soudu mimo jiné se také při-znal ke krádeži v myslivně a nevinného chlapce, který se snad ze strachu před trestem utopil, z činu toho obvinil.

Když to lesník četl v novinách, pravil: „Utopeného Jeníka nikde nenašli. Snad ubohý chlapec někde žije a trpí hlad a nouzi. Dám ho hledati.“

Učinil tak v novinách, ale bez výsledku. Uběhly zase tři neděle, ale chlapce jako by zem pohltila. Již se domnívali, že ubohý hoch někde bídne zahynul, když žena jednoho hajného, která Jeníka dobře znala, přišla od svých přátel a sdělila v myslivně, že chlapce viděla u kolotoče v Rozhodově.

Lesník se nerozmýšlel a hned druhý den se tam rozjel a přivezl Jeníka do myslivny.

Všichni hleděli nevinnému chlapci nahraditi za utrpené příkoří.
 Lesník bral ho s sebou do lesa, dával mu ke čtení knihy o lesním
 stromoví a zvěři a když Jeník dorostl, doporučil ho na místo hajného.
 Pravda vyšla najevo!

Do školy.

M. Š. Černý.

Do školy zas po prázdninách,[!]
 ale hezky vesele,
 dost jsme si již odpočali.
 Začneme zas v kostele.

S Pánem Bohem započato
 všechno dobře skoná se.
 Požehnání víc než zlato,
 nahraditi nedá se.

Radost samou chceme dělat
 rodičům a vlasti své,
 pile s Božím požehnáním
 květy štěstí rozvine.

Lidové závědy.

Archiv MCM.

JEŠTĚ NĚCO

Blanka Chorýňská

© Plovoucí kostel. Víte, kde jest Hudsonův záliv? Na jeho pobřeží sídlí několik katolických kolonií rybářských. Tito rybáři dlouho neměli vlastního kostela a do farního kostela mají příliš daleko. I rozřešili chytří mužové otázku kostela takto: Koupili starou parní loď a upravili ji na kostel. Dále si stanovili pořad bohoslužeb a podle

* toho se loď řídí od skupiny domů jedné ke druhé. Ovšem, že na lodi nechybí ani fara.

© Francouzský státník Laval nosí stále bílou kravatu. Aby vystačil na cestách a nemusel se někde objeviti v umazané vázance, má prý v zásobě 786 bílých kravat a denně jich vystřídá až 25.

* © Ze stromů punčochy. Jedna

anglická továrna na umělé hedvábní vypočetla, že z buku, který je stár 60 let, se dá vyrobit tolik umělého hedvábní, že by 20.000 dám bylo ihned obslouženo, jedním párem každá.

© Slyšeli jsme o domech z karet. Ale, že by bylo lze i bydlet v domech z papíru nebo dokonce stavět dobré silnice z papíru, o tom nám přináší zprávy moderního stavitelství. Starý odpadkový papír se znova zpracuje, naválcuje a nařeže na dlouhé pruhy. Tyto pruhy se nalepí na tlusté vrstvy, napustí nepromokavou látkou, znova se lisují ve velké plochy, které slouží již za stěny domů. Kdo ví, jak budeme bydlet za sto roků.

© Po celém světě je v provozu 21.000 katolických nemocnic a 96 tisíc řádových ambulatorií.

© Kostel automobilistů. Tato zajímavost jest v Paříži. Vnitřek chrámu jest vymalován obrazy automobilů, motocyklů a motorových kol. Na nich andělové a hlavní šofér svatý Křištof. To je opravdu moderní kostel. Sv. Křištof se prohlašuje za patrona šoférů a jest mu zasvěcen i onen pařížský kostel.

© Mnohé dítě si nemůže zvyknouti na školu. Stále doma žaluje na to neb ono. A zatím největší podíl na nespokojenosti má samo. Kdyby se s chutí dalo do školní práce, polovice stížností by zmizela.

© V Olomouci vydal Svaz Charity, to jest milosrdné lásky, zprávu o své činnosti za rok 1938. Po-

dle této zprávy vydala Charita na péči o chudé, nemocné, zmrzačené a nevyléčitelné a uprchlíkům dary v ceně 10 milionů 465 tisíc 459 korun!

© Chlapci, pozor! V Itálii chtějí zavést povinné očíslování hráčů. Pak se může stát, že hru vybojuje pětka, kdežto jednička prohraje. Ale, jak to potom bude ve škole. Tam dosud vyhrávala jenom jednička a prohrávala vždy pětka!

© Všimněte si náboženských programů v českém rozhlasu. Poslechněte si je a upozorňujte na ně i jiné. Katolický posluchač rozhlasu se může velmi dobře uplatnit jako moderní misionář.

© Časem snad i ty. Frankfurtský jeden vynálezce sestavil zvláštní malé letadlo pro jednotlivce. Stroj se připevní na hrud. Nad hlavou se točí vrtule. Nohy jsou v zásuvkách jako v sandálech. Nohy obstarávají zadní kormidlo, ruce boční. Kéž by se tento vynález již brzy mohl zavést. Představ si: Na podzim by již nepouštěli kluci draky, nýbrž maminky své kluky! A lítalo by se snad i ze školy. Dále by se mohlo sídliti na vysokých skalách, na stromech, na komínech. Ovšem také by se mohl snadno ustavit klub stěhovavých kluků. Na zimu by odletěli do Afriky.

© Sepište prázdninové zkušenosti na památku. Pracovali jste na polích. Bude to mít pro vaši budoucnost veliký význam. Vůbec to bylo zde již dávno doporučováno.

© Provázejte vás, drazí čtenáři, požeňnání Boží po celý školní rok!

Kdo spěchá do školy rád, na toho štěstí bude se smát.

Lidové závodky. Archiv MCM.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Říjen 1939 • Číslo 2.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasilá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

1. Modlíte se denně k svému Andělu Strážnému? Víte také, proč se k němu máte modlit? Je to pouhý, svatý, dokonalý, mocný duch, který stále patří na Boha a v Bohu vás vidí. Jaký to vznešený společník, který vás nikdy a nikde neopustí a chce vás jednou do nebe přivést.

2. Proto vás nabádá ke všemu dobrému. Nabádá vás, abyste se modlili, abyste se učili, rodičů poslouchali, na duši svou pozor dávali a večer svou dušičku při zpytování pěkně prohlédli, není-li zaprášena nějakou lží, netrpělivostí, neposlušností anebo dokonce nějakým těžkým hříchem zraněna.

3. Kdybyste byli zhřešili, odproste ho a slibte mu, že dáte lepší pozor na jeho vnuknutí. Tak bude mít z vás opravdu radost a bezpečně vás do nebe k Pánu Ježíši jednou dovede. Proto ho ctěte, k němu se modlete a svátek sv. Andělů Strážných vždy důstojně slavte.

Sv. Anděl Strážný.

Máte mocného ochránce v něm.

Slyšte jen, co se stalo před dvěma roky s chlapečkem, který měl tak něco přes tři roky. Vyvedli ho rodiče na procházku do lesa, který se rozkládá po horském skalnatém svahu. Skalnatý bok je stesán do kolmé stěny, na jejímž úpatí hluboko dole je dvoukolejná trať. Tato skalní stěna je prorvána žlaby od řítící se dešťové vody, žlaby jsou většinou zakryty kořeny stromů. Tam do toho lesa šel náš chlapec s rodiči. Při procházce se jim schovával za stromy a měl nesmírnou radost, když ho rodičové nenašli a on výkřikem se jim přihlásil. Rodiče, toť se ví, ho radostně vždy přivítali.

Ale běda! Chlapeček zaběhl do lesa trochu hlouběji. Vít. se silněji rozhučel v korunách stromových, takže rodičové neslyšeli výkřiků chlapcových a chlapec neslyšel volání rodičů. Tak se stalo, že rodičové místo aby se blížili k chlapci, brali se směrem opačným. Podobně i náš chlapeček. Tak se dostal do jednoho z těch vzpomenutých žlabů. Šel a šel, až přišel na jeho okraj. Noha se mu svezla a už se řítil do propasti na dvoukolejnou trať dole. Chytil se ručkama stěny a zachytil se na štěstí o kořen stromu, který skalní stěnu přečníval. Visel mezi nebem a zemí. Jak dlouho to vydrží jeho slabé ruce? A co pak, až zemdlí? Roztříštěná malá mrtvolka na kolejích a nahoře zoufalí rodičové, kteří pobíhali po lese a do ochraptění volali: „Vládo, Vládo, kde jsi?“ Ano, kde?

Vedle trati dole jde silnice a po té šli právě v této chvíli vojáci, kteří se v tom okamžiku zahleděli na stěnu a spatřili našeho chlapečka v nebezpečí smrti.

„Chlapečku, drž se! Jdeme ti na pomoc!“ tak vykřikl a už běželi o překot přes koleje. Voják se postavil vojáku na ramena a už drží nejvyšší chlapečka. Je zachráněn. Kdo ho zachránil? Anděl Strážný! Tento všecko tak zapojil, že chlapec byl zachráněn. Však se také denně k sv. Andělu Strážnému modlí.

Chlapeček měl už 5 let. Několik dnů lilo, všechny řeky a potoky byly rozvodněny. Takový potok tekł také vedle obchodu otce našeho Vládi. Začínalo chladné jaro. Náš Vláš stál v zimníčku na mostě a chlapci s ním. Dívali se na divoce ženoucí se vlny. Jeden z chlapců se rozehnal a strčil do našeho Vládi. Vlášovi se svezly nohy, spadl do potoka a už ho unášely vlny. Na nohou měl gumové škorničky, oblečen byl do zimníčku a na hlavě měl čepičku. Vlny rvaly našeho chudáčka. Motal se mezi nimi až upadl a nyní ho už volně s sebou unášely. Kam? Do blízké, mocně rozvodněné řeky. Tam bude jeho hrob. Kdy ho najdou rodičové?

Na štěstí se jeden z jeho kamarádů vzpamatoval z úleku a vrazil do krámu jeho otce s výkřikem: „Vláš spadl do vody!“ Otec vyběhl střelou z obchodu, podívá se na rozvodněný potok. Divoké, prudké vlny se valí, ale Vláš nikde. Otce se zmocnilo zděšení. Vtom se vynoří Vlášova čepička, otec skočí za ní a ještě včas zachytil tonoucí tělíčko, které už pilo vodu. Otec obrací bezmocné tělíčko hlavou dolů,

aby vytekla voda, a Vláda přichází k sobě. Je zachráněn. Kdo vše tak správil? Sv. Anděl Strážný! Však ho také náš Vláda ctí denně pěknou modlitbičkou.

Tamtéž výše nad potokem stála paní. Všecko viděla. Viděla tonouti chlapečka. Zvědavostí se jí stáhly svaly v obličeji, ale nepohnula sebou, ani nevolala o pomoc. Měla také ona Anděla Strážného, který jí šeptal: Pomoz? Měla, ale nechtěla ho slyšeti, zato naslouchala ze zvědavosti ďáblu, který jí šeptal: „Viz, jak ve vlnách umírá slabé dítě!“

Kdo se Vám ze všech těch osob líbí? Jistě chlapec, který ohlásil otcí, že Vláda se topí, oni vojáci, kteří zachránili chlapečka, nelíbí se Vám však ona paní zvědavá, ukrutná a zlomyslná. První vedl Anděl Strážný, tuto poslední ďábel, když Anděla Strážného odmítla. Jistě se k sv. Andělu Strážnému nemodlila.

Něco o růženci.

Měsíc říjen je zasvěcen svatému růženci. Máš svůj růženec? A posvěcený? Umiň si, že se v říjnu pomodlíš denně celý svatý růženec nebo aspoň jeden desátek. Jakou útěchu a posilu skýtá sv. růženec v dobách nebezpečí, ukazuje tento případ:

Ve světové válce, která zuřila před pětadvaceti lety, byl těžce raněn voják a léčil se v nemocnici. Když kdysi řeholní ošetřovatelka mu spravovala kabát, vypadl z kapsy jeden desátek růžence. Řeholnice se usmála a řekla: „Zdá se, že ten růženec byl také ve válce a že mu padli jeho čtyři kamarádi.“ Raněný pravil: „Byl ve válce, ctihodná sestro, a jak! A také vám povím, jak ztratil své čtyři kamarády. Bylo nás pět v zákopu a čekali jsme na útok z nepřátelského zákopu. Já jsem vzal svůj růženec a tiše jsem se modlil. Tu praví můj soused: „Dej mi jeden desátek, já se budu také modlit.“ A když to viděli ostatní, chtěli také každý jeden desátek. Tak jsem rozdělil svůj růženec na pět částí a každý jsme měli jeden desátek. Nevím, kde jsou moji čtyři kamarádi, nevím, kde se octly čtyři desátky mého růžence. Ale to vím, že nás ten desátek uklidnil a dodal nám mysl. Cítili jsme, že je s námi Bůh a jeho svatá Matka, že se za nás přimlouvá při této modlitbě. Proto mi ten osamělý desátek bude po celý život drahou památkou.“

Také my jsme po celý život v boji. Svatý apoštol Petr napsal: „Proti tvní váš ďábel obchází jako řvoucí lev, hledaje, koho by pohltit. Postavte se mu tedy s vírou na odpor!“ Při modlitbě sv. růžence si vzpomeneme, že také Pán Ježíš a Panna Maria za nás bojovali svým utrpením, abychom byli vykoupeni. Oni nás v našem boji proti hříchu neopustí, oni jsou naší nadějí, že po boji křesťansky vybojovaném, bude slavné vítězství a koruna slávy tam na věčnosti.

A ještě jeden příklad: Roku 1922 byla severní část republiky Chile v jižní Americe zachváćena velikou větrnou smrští. Hruza se rozpoutala nad krajem, víchr, zemětřesení, obrovské vlny rozbouřeného moře, jedno s druhým ničilo domy, pole i životy. Hruza tím větší, že neštěstí přikvapilo v noci. Kdesi stranou této pohromy stálo asi de-

sítileté děvčátko a modlílo se vroucně růženec. Hlas se jí chvěl a v duši volala Pannu Marii o pomoc. Pojednou bylo děvče uchváčeno silným vírem větru a vymršťeno do vzduchu. Ale nespadlo na zem, nýbrž spočinulo na silné palmě, jako by je tam někdo neviditelný vysadil. Po bouři je domácí lidé našli na stromě bez pohromy s růžencem v ruce. — Snad už jsme my sami někdy zakusili podobné ochrany Boží, vzpomínejme! Kdo se rád modlí sv. růženec, zakusí, jak dobrotivá a štědrá je Panna Maria.

Lidové závoďy.

Archív MCM.

Růže Panny Marie.

Růže na zahradách odkvétají, zato pučí ještě krásnější růže v našich chrámech, před soškou nebo obrazem Panny Marie mezi slouženou mši svatou. Už asi víte, o jaké růže jde. Jsou to růže našeho sv. růžence.

Růženec znáte, myslím dokonce, že jej všichni také máte. Jsou to kuličky nebo různá zrnka jistého počtu, navlečená na šňůře nebo drátem spojená, aby se podle jejich počtu stejný počet určité modlitby pomodlil. Vás zajímá růženec mariánský, 15 desátek zdrávasových s tajemstvími z narození, utrpení a oslavení Pána Ježíše.

Po Otčenáši je jistě nejkrásnější modlitbou Zdravas Maria. Skládá se z pozdravení andělského, z pozdravení sv. Alžběty, ze jména Ježíš a z modlitby Církve sv. Nebe a země skládaly tuto modlitbu, středem jejím je Ježíš, náš Spasitel, Bůh a člověk. Ale neříká se tam pouhé jméno Ježíš, k němu se pojí vždy také tajemství z Jeho života a život Pána Ježíše proměnil svět a přetvořuje jej ještě dnes.

Chcete se zúčastniti na tomto světovém díle, které řídí z nebe sama Nejsvětější Trojice? Vyproste si od rodičů růženec, dejte jej posvětit a zajděte s ním každého dne v říjnu před školou do kostela a tam se jej zbožně s ostatními modlete. Věřte, učiníte-li tak s čistou duší z lásky k Panně Marii, Bůh vaši modlitbu vyslyší.

Modlitba sv. růžence způsobila obrácení divých a strašných kacířů albigenských, modlitba sv. růžence zarazila postup Turků v Evropě, zbožná modlitba sv. růžence pomůže také nám.

Co vykonáte, když zbožně každého dne v říjnu se pomodlíte sv. růženec!

Nemůžete-li do kostela, můžete se jej pomodliti doma!

Jak se vám líbí ve škole?

Dáváte pozor ve škole? Udělali jste vždy všechny úkoly, a to svědomitě? Myslím, že dříve nezačnete si hrát, než máte úkoly napřaveny a než jste se naučili nazpaměť, co vám bylo zadáno. Tak to dělá pilný a svědomitý žáček. Večer zpytuje podle uvedených otázek svoje svědomí! Tak se naučíte svědomitosti.

Ve škole slyšíte o apoštolech. Kolik cest po souši a po moři, za větru, deště a bouře, za zimy a slunečního žáru vykonal sv. Pavel, aby získal nesmrtelné duše! Ale, co mohu vykonati já, ubohý, malý žáček? Nemůžeš konati daleké a nebezpečné apoštolské cesty, to je pravda. Můžeš však konati malé cesty do kostela, k Pánu Ježíši ve svatostánku na oltáři před vyučováním. Zde můžeš sebe, spolužáky, rodiče a učitele doporučit Pánu Bohu, aby je Bůh chránil, naplnil svou milostí a jednou do nebe přivedl. Ejhle, tvůj malý, avšak zásluhový apoštolát! Konej tyto cesty denně a uvidíš, že nezůstaneš sám. Za nějaký měsíc uvidíš, kolik jiných spolužáků se k tobě přidruží. Ty všechny jsi získal svou návštěvou Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti oltářní.

Nezapomeňte v říjnu
prositi Pannu Marii,
aby vyprosila ubohé-
mu lidstvu mír a po-
koj. - *Královno míru,*
oroduj za nás!

Lidové závody.

Archiv MCM.

Svatá Terezička v rakvi.

*Slíbila, že až v nebi bude, z nebe na zemi růže
sypati bude, růže, které lidi potěší. Poproste ji
aspoň o jednu růži!*

Máte všichni katechismy a biblické dějpravy. Nestačí však je pouze mít, třeba také jejich obsah znáti a jemu rozuměti a podle něho se řídit. Děláte to tak? Máte chudé spolužáky. Jejich rodičové jim nemohou koupiti katechismus a biblickou dějpravu. Půjčte jim svoje anebo poproste doma rodiče o malý dárek. Ten dejte velebnému pánu, aby opravdu chudým mohl koupiti katechismus a biblickou dějpravu. Malá prosba, malý dar, ale z lásky k Pánu Ježíši zjedná chudákům náboženské učebnice. Umožní jim zjednat si náboženské vědomosti a zachrániti si snad duši. To je apoštolát. Nechtěli byste se ho zúčastniti?

Boží divy v přírodě. Motýlí křídlo.

Učenci zjistili, že nejjemnější vlákno pavučiny je složeno ze čtyř tisíc ještě jemnějších vláček. Na jednom křídle motýlově je sto tisíc šupinek, na křídle hedvábníkově je jich čtyři sta tisíc. Každá tato deštička je divem krásy a dokonalosti. Křídla leckterého hmyzu jsou tak jemná, že by jich musilo být na sobě padesát tisíc, aby se dosáhlo tloušťky sedmi milimetrů a při tom každé křídlo je dvojité, aby lépe odolávalo větru. Nebylo a nebude umělce lidského, jenž by dovedl sestavit aspoň přibližně tak dokonalou a důmyslnou věc. Lidská díla jsou jen potud krásná, pokud se na ně díváme pouhým okem nebo z dálky. Když se však podíváme zvětšovací sklem, třebaš i na nejkrásnější obraz slavného malíře Rubense, co uvidíme? Spoustu hrubých čar štětcem nanesených křížem krážem. Pod zvětšovací sklem bychom také spatřili na hladké tváři krásné sochy velikou drsnost. Když však položíme pod nejlepší zvětšovací sklo, to jest pod drobnohled, cokoliv z díla Stvořitele světa, třebaš prostý jetelový lístek, vlákno pavučiny, motýlí křídlo nebo i kapičku vody, zarazí se nám dech při pohledu na všechnu tu krásu, ten pořádek, tu účelnost, která se nám teprve nyní zjeví. Bůh je mistr nad mistry! Jemu čest a chvála!

Ježíšek to ví. František Střížovský.

Ježíšek to ví,
jak je život zlý,
že je třeba odřít se
všeho pohodlí.
A že nutno mít
v srdci k bližním cit,
a když třeba, pomáhati
a se pomodlit.

Ví to božský Pán,
kolik těžkých ran
zakouší dnes věrná duše
denně se všech stran.
Neklesat a bdít,
v lásce s lidmi žít,
a když třeba, pomáhati
a se pomodlit.

Ví to Maria,
neb se radila
s Kristem Pánem, jak by v světě
bídu zkrátila.
Doufat, nehřešit,
Boží zákon ctít,
a kde třeba, pomáhati
a se pomodlit!

Výnosný obchod.

Jablka, hrušky, švestky a ořechy! Jak to všecko chutná! Ale jen tomu, komu patří v zahradě jabloně, hrušně, trnky a ořechové stromy anebo kdo má peníze, aby si za ně ovoce koupil. A což ti, kteří

nemají zahrad a peněz? Nemají také oni rádi ovoce? Neodmění Pán Ježíš ty, kteří ovocem podělí nemajetné, když slíbil, že odmění všechny, kteří žíznivým podají sklenku vody, jak v náboženství jste slyšeli? Nechcete jednou tuto odměnu v nebi? Víím, že po ní toužíte, ale pak se rozdělte s chudými o ovoce, které vám rodiče dají. Pak vás budou mítí tito chudí rádi a jak teprve Pán Ježíš! Myslíte, že tím nepotěšíte také Pannu Marii, která sama chudá byla a ví, jak chudoba bolí? Kolik dobrého můžete vykonati několika jablky, hruškami, švestkami a ořechy! Za to všechno si můžete koupiti celé nebeské království! Zúčastněte se tohoto obchodu! Už zde na neradostné zemi si můžete takovým obchodem koupiti nejsladší radosti a velké blaho, které vám nikdo vzítí nemůže.

Velká záhada. B. Štefková.

Má maminka říkává mi,
že mám svého andělíčka,
kterého mi Pán Bůh poslal,
by mne chránil od malička.

Že prý stále se mnou chodí,
když jdu denně do školičky,
a že stává v naší třídě
tam u malé mé lavičky.

Že prý je i se mnou doma,
když se učím neb si hraji
a že dává na mne pozor,
když sousedům „jabka“ zrají.

Že prý tuze nerad vidí,
když provádím neplechu,
že prý stále šeptává mi,
bych dělal jen dobrotu.

Má maminka nikdy nelžel
To mě velmi udivilo,
a nemohu porozumět,
jak se to jen včera stalo.

Byl jsem doma chvíličku sám,
maminka šla ke kupci
a tu mi kdos našeptával:
„Vem si cukr, smlsní si!“

Pomyslím si: Andělíček!
Opravdu teď vedle stojí
a šeptá mi sladce, krásně:
„Vem si, ono se ti „pohojí“!“

Spěchám k stolu, otvírám ho,
natahuji ručičku,
když tu náhle v dveřích vidím
překvapenou mamičku.

Marně jsem se vymlouval jí,
že jsem slyšel cos sladkého,
že to jistě andělíček
šeptal mi, bych poslechl ho.

Maminku to rozzlobilo,
že jsem uznal za vhodné
nemluvití a slíbití,
že budu zas dítko hodné.

Teď tu sedím zarmoucený
a myslím si v svém srdíčku
a ptám se Tě potichoučku:
Kdes byl včera, andělíčku?

Čí to hlas jsem slyšel včera,
tak mi sladce, krásně šeptat?
Kdes byl včera, andělíčku,
když jsem právě cukr krad?

Povídka o kajícím vlku.

Bratr Hugolin.

V těch dobách, kdy svatý František dlel ve městě Aggobiu, objevil se v tom kraji vlk převeliký, hrozný a divoký, který požíral zvířata i lidi. Všichni měšťané byli ve velikém strachu, protože vlk častokrát přiblížil se až k městu. Proto, když vycházeli z města, chodili tak vyzbrojeni, jako by šli do boje. Přes to přese všecko nedovedli se mu ubrániti a mnohý z nich, kdož se s ním setkal samotný, podlehl vlkové síle a zuřivosti. I byl takový strach z tohoto vlka v Aggobiu, že nikdo se již neosměloval vyjíti z města.

Svatý František jat byl takovou soustrastí s ubohými lidmi toho města, že se rozhodl vyjíti ven na tohoto vlka. Měšťané vši mocí jej od toho úmyslu zrazovali, ale marně. Poznamenav se znamením svého kříže, vyšel Otec František ven z města se svými tovaryši, všecku svou důvěru skládaje v Boha. Když se přibližovali k lesíku, v němž měl vlk svůj pelech, báli se tovaryši jíti dále. I vykročil Otec František sám a ubíral se k tomu místu, kde byl vlk. Tvaryši a mnoho měšťanů zůstalo státi na skaliskách, aby užřeli div.

A ejhle, viděli, jak strašlivý vlk vyšel proti Františkovi s otevřenou tlamou. Ale když se k němu přibližoval, Otec František učinil nad ním znamení kříže a zavolal ho k sobě. A bylo jasně slyšeti, že mu praví: „Pojď sem, bratře vlku. Poroučím ti jménem Kristovým, abys nečinil zlého ani mně ani nikomu jinému.“ I stala se podivná věc k pověděni. Jakmile Otec František učinil kříž, hrozný vlk zavřel tlamu a přestal běžeti. A když otec František rozkázal, přišel vlk krotce jako beránek a ulehl si mu k nohám.

V té chvíli mu svatý František počal domlouvati: „Bratře vlku, ty děláš mnoho škod v těchto stranách a dopustil jsi se převelikých zločinů hubě a zabíjeje tvory Boží bez Božího dovolení. A netoliko jsi zabil a sežral zvířata, ale opovážil jsi se zabíjeti a hubiti i lidi, učiněné k obrazu Božímu. Pro tyto své zločiny jsi hoden šibenice jako nejhorší zloděj a vrah. Všichni lidé proti tobě křičí a reptají a celé toto město je ti nepřátelské. Ale já chci, bratře vlku, učiniti pokoj mezi tebou a jimi, tak že ty jim již nebudeš ubližovati a oni ti odpustí všechnu křivdu minulou a ani lidé ani psi již tě nebudou pronásledovati.“

Po těchto slovech Otce Františka strašlivý vlk vstal a svým tělem i ocasem počal dělati takové posunky, že bylo zřejmo, jak ochotně přijímá vše, co svatý František mu nabízí. A ukláněl se hlavou hluboce před světcem, jakoby slíboval, že to vše chce také zachovávat. Otec František mu tedy řekl: „Bratře vlku, když se ti líbí učiniti a zachovávat tento pokoj, já ti slibuji, že se postarám, aby ti byla dávana výživa ustavičně co živ budeš od lidí tohoto města, takže již nebudeš mít hladu, protože vím dobře, že z hladu jsi učinil všecko to zlé. A protože ti vymohu tuto milost, chci, bratře vlku, abys mi slíbil, že nikdy nebudeš škoditi žádnému člověku ani žádnému zvířeti. Slibuješ mi to?“

(Dokončení.)

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Listopad 1939 • Číslo 3.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

DUŠIČKY

Lidové závody. Archiv MCM.

Začátek listopadu. Stromy stojí skoro holé, mlhy se plouží pustým krajem, nebe bývá zamračené, vzduch vlhký jako by tiše plakal. Smutek a stesk se vkrádá do duší lidských a připomíná nám konec všeho pozemského — smrt. I my všichni zemřeme. Odnesou naše mrtvá těla z domu ven na hřbitov a dají je do tmavého, chladného hrobu, kde se rozpadnou v prach. — Smrt, odloučení duše od těla, působí smutek a žal a bol. Proto nemohl Bůh smrt stvořit. Bůh je neskonale dobrý a nesmírné blaho. Smrt mohlo způsobit jen něco, co je proti dobrotě Boží, co nechce Boha, co je proti Bohu, a to je — hřích.

Jak ohavný je hřích, když způsobil strašnou smrt, které se všichni bojíme!

Ale přišel Kristus, náš Spasitel, a přemohl smrt. Vyšel z hrobu nesmrtelný a oslavený a slíbil nám: „Já, bratr váš, vstal z mrtvých, protože i vy z mrtvých vstanete.“

Půjďte o dušičkách na hřbitovy. Nad katolickými hroby vypíná se kříž, snad je jen ze dřeva, a na něm pní Kristus, ten Kristus, který z mrtvých vstal. Kříž na hrobech katolíků nám říká, že duše těch, kteří v zemi spí, žijí, a že i z toho prachu, ve který se těla v zemi rozpadla, budou zase jednou těla oslavená, byly-li duše jejich v okamžiku smrti v posvěcující milosti — tedy bez hříchu. Adamovi byl také hřích odpuštěn, poněvadž ho litoval, ale dlouhá, dlouhá staletí zde na zemi za hřích trpěl tresty, tresty bolestné a těžké.

Což když někdo vedl hříšný život a teprve na konci života šel do sebe a litoval a za odpuštění Pána Boha prosil? Kající jeho život trval snad jen hodinu, snad dvě, snad den. Adam se však kál staletí. Může tedy duše našeho obrátence přijíti hned po smrti do nebe jako duše, která si uchovala křestní nevinnost? Zdá se nám podle lidského soudu, že nikoliv. Ale do pekla nemůže také přijíti, vždyť přece litovala upřímně hříchů, třebaš neodpykala trestů, které za hříchy zasloužila, poněvadž již času nebylo.

Proto učí Církev sv. podle Pisem sv., že je očistec, ono místo, kde duše spravedlivých si odpykávají za hříchy tresty, které jim za hříchy podle spravedlnosti Boží patří. Očistec! Místo bolesti, místo horoucí touhy po Bohu, místo trpkých výčitek, místo strašného ohně a nesmírných muk. Kdo jsou tam? Snad vaši příbuzní, vaši rodiče, vaši učitelé, lidé. Vy jste je tam přivedli svou neposlušností, leností. Jak hrozně pro vás trpí. Jak dlouho tam pobudou? Jen Bůh to ví. Není vám jich však líto? Jistě. Můžete jim snad pomoci? Ovšem že, modlitbou, dobrými skutky a získanými odpustky pro duše v očistci.

Proto jdeme o dušičkách do kostela, proto navštěvujeme hroby zesnulých, abychom se za zemřelé pomodlili.

Jaký dobrý skutek byste teprve vykonali, kdybyste šli ke sv. zpovědi a sv. přijímání a získali si odpustky přivlastnitelné duším v očistci! Jak vděčné by vám byly tyto duše ve svém nesmírném utrpení! Jak by se za vás jednou v nebi přimlouvaly! Nechcete mítí takové věrné přátele? Můžete si jich získati tak snadno. Pokuste se!

Ruka Velekněžova.

V jubilejním roce padesátého výročí Vašeho kněžství přichází k Vám, nejdůstojnější náš arcipastýři, čtenářská rodina časopisu „Pán přichází“ popřát Vám k jmeninám o Vašem svátku v den sv. Leopolda.

Místo kytice květin, ach ty letos předčasně pomrzly, věnujeme Vám kytičky svých vroucných modliteb, modlíme se s Vámi a za Vás, aby Pán Bůh dobrotivý na přímluvu sv. Leopolda, Vašeho patrona, na přímluvu sv. Metoděje s bratrem Cyrilem, prvních biskupů moravských, na přímluvu sv. Václava, patrona Vašeho arcibiskupského chrámu, na přímluvu Panny Marie, jež z velebné svatyně na Svatém Kopečku Moravu chrání, popřál Vám síly, občerstvení a radosti z práce apoštolské s takovým úspěchem, s jakým úsilím konané.

Zároveň prosíme, abyste nám dal arcipastýřské požehnání rukama velekněžskými, jež jako dítě na klíně zbožné matičky Jste k nebi zdvihali, jimiž Jste jako ministrant knězi u oltáře posluhovali, ruce ty přijaly od biskupa pomazání sv. olejem a kalich s patenou ke sv. oběti.

A když Jste vešel do oblaku velesvatyně, ty ruce birmovancům znamenaly čela sv. křížem ku posile Ducha sv. — ty ruce vzkládané na hlavy zasvěcených činily z nich účastníky věčného kněžství Kristova, dělníky na vinici jeho vkládaly jim v ruce kalich s hostií.

Ruce požehnané, žehnající a požehnání rozsévající. Ruce otevřené,

jež lačné sytí, skřehlé zahřívají, jež tolikráte čela horká starostmi ochladily, ruce plné účinné charity buďte pozdraveny, vy jste nástrojem srdce podle Srdce Páně.

Ruce stavitelky chrámu Páně. S Vaším požehnáním a s milostí Boží chceme být nejen čtenáři časopisu „Pán přichází“, ale přičiníme se, aby Pán přicházel často, měsíčně, týdně, ba denně do našeho srdce, abychom vyspěli ve statečné věrné katolíky. Č.

Smrt.

Smutný průvod. Vynášejí mrtvou matku na hřbitov. Bolně se nese zpěv žalmů, je tím bolestnější, že tato matka zanechává zde malé sirotky. Jsou ještě malé, zvláště malý je nejmladší — Karlíček. Ještě nechápe, co je to smrt, co je to pohřeb. Nemá ještě ani pět roků.

Průvod pohřební došel na hřbitov a stanul u otevřeného hrobu. Přinesli rakev s mrtvou, dobrou maminkou a chtějí ji spustit do hrobu. Tu teprve začne Karlíček volat: „Ale nedávejte maminku tady do té jámy! Nedávejte!“ Spíná ručky a když nikdo ho nedbá, jen tatíček ho k sobě vine, pláče, pláče. Karlíček ve své malé dušince cítí, co je to smrt, co to je odloučení, že je to bolest.

Ale jeho maminka byla dobrá katolička, zemřela, jak věříme, v milosti Boží. Měla Pána Boha ráda a Pán Bůh ji měl také rád. Snad bude ještě odpykávati za hříchy tresty v očistci, ale ty starší děti jí pomohou s dobrým, zbožným tatíčkem dobrými skutky a modlitbou do nebe. Karlíček se při té pomoci také zúčastní krátkou prosbou: „Je-

Lidové závody.

„Pane, odejdi ode mne, neboť jsem člověk hříšný!“

Archiv MCM.

volal sv. Petr u nohou Kristových po zázračném rybolovu. Kristus tehdy sv. Petru slíbil, že od této chvíle nebude loviti ryby, nýbrž lidi. Všecky lidi, kteří z dobré vůle jsou až do skonání světa. To je papežství v nástupcích sv. Petra.

žíšku, vezmi mamičku do nebe!" Tam se chce s ní jednou sejít, aby se už od sebe neodloučili.

Nebel!

Slyšeli jste o sedmi machabejských bratřích?

Židé se dostali pod vládu ukrutného krále Antiocha Osvíceného. Tento ukrutník byl pohan a chtěl židovské náboženství, jediné pravé náboženství před Kristem Pánem, vyhladit. Židé nechtěli zradit svého Boha a raději se dali ukrutně mučiti, než by Zákon Boží přestoupili. Žila tehdy matka židovská, která měla sedm synů zbožných. Antioch si myslil: „Zde pochodím. Dám mučiti všech sedm synů před očima matčinými. Matka toho nesnese a poradí synům, aby se poddali. Ona ovšem je příkladem předejde.“ Ale Antioch se zmýlil.

Nejprve byl mučen nejstarší syn a umíral za strašných bolestí, ale Boha nezradil. Tak umíral i druhý a třetí až šestý. Matka všecky povzbuzovala aby vytrvali. Všichni stejně statečně snesli mučení a s posledním dechem odcházela duše jejich do předpekli, kde měla čekati na Krista Pána, bez bolestí a v blahé naději, že je s sebou vezme do nebe.

Zbýval ještě poslední, nejmladší a nejslabší. Matka měla strach, že zakolísá, byl ještě tak nezkušený a mohlo by se mu se světa v takovém mládí nechtěti. Matka se ale s ním chtěla shledati v nebi a proto jí šlo o to, aby vytrval. Povzbuzovala ho takto: „Pamatuj, synu, že Bůh ti dal život pod mým srdcem. Ten Bůh svořil všechno z ničeho, je mocnější než všichni králové a císařové. Má pro tebe přichystané nebe, kde se s tebou chci shledati. Jen chvíli budeš cítiti bolest, ale pak tě čeká sláva bez konce a blaho nesmírné. I já přijdu za chvíli za tebou. Stejně strašná muka mne tam dovedou. Vytrvej a shledáme se!“ Nejmladší vytrval a před očima matky trpěl muka nejstrašnější jako hrdina. Dnes je v nebi s bratry a s matkou.

Do nebe se vchází jen po vítězném boji. Kdo nechce trpěti, nemůže dojít do nebe.

Co vytrpěli tak mnozí z těch, kteří dřímou dnes na našich hřbitovech? Bylo by to dlouhé vykládání o tak mnohém nekrvavém mučednictví. Vzpomínejte! Vězte však, že duše těch trpitelů, měly-li rády Pána Boha, jsou dnes v nebi a říkají: „Ach, co byly ty bolesti proti slávě, ve které dnes u Boha jsme!“ Učme se tedy trpěti s Kristem na kříži, abychom do nebe se dostali!

Sirotek.

Božena Štefková.

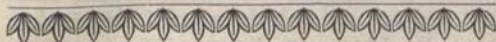
Byl večer svátku Všech svatých. Celá vesnice byla ponořena do tmy, ani jedno okno nesvítilo. Ve tmě se rýsovaly teple oblečené postavy lidí, kteří spěchali na hřbitov postavit tam svým mrtvým svíčky a pomodlit se u jejich hrobů. Každý tam někoho měl. Téměř každý hrob byl ozdoben nebo aspoň jednou svíčkou osvětlen.

Blízko vchodu, v koutku hřbitova, byl čerstvý hrob. Nikdo u něho nestál, žádná svíčka na něm nesvítila. A přece tam leželo právě ta-

Svatá Alžběta

*byla velká dobroditelka chudých a její
manžel se vydal na křížovou výpravu,
na které zahynul.*

Lidové závody. Archiv MCM.

kové mrtvé tělo jako v jiných hrobech. Ba, ještě víc. Tam leželo mrtvé srdce chudé vdovy, která před týdnem zemřela a zanechala jako jediné dědictví po sobě osmileté děvčátko Helenku. Leželo tam srdce zlaté, dobré srdce ubohé matky. Srdce plné lásky a odříkání, oběti a sebezapírání. —

Helenka chodila od domu k domu, všude jeden den a noc. Je pravda, nebyli ti cizí lidé tak zlí, zatím ještě mnoho nezkusila, ale co to bylo pro takové děvčátko? Neustále viděla před sebou milou tvář maminky. Představovala si, jak se mamčiná ústa na ni usmívala, jak ji laskavé oči hladily, jak ji dobré ruce objímaly. Ach, ty mamčiny ruce! Proč jen nemá nikdo na světě takové ruce, jako mívala maminka? Jak ona uměla ty peřínky položit, aby se Helence pěkně spalo! Jak uměla uvázat zástěrku, zapnout šatečky, uvázat šňůrky od botků!

Onehdy Helenka tak toužila po dotečku mamčiných rukou, schválně poprosila panímámu Zlámalovou, aby ji večer rozepjala šatečky. Panímáma má také děvčátko, také je tedy maminkou, je hodná, ale když se její ruce tehdy večer dotkly jejího slabého krčku, jak to studilo! Proč jen? A zase toužila po těch upracovaných rukou, které nikdy neznaly odpočinku. A teď? Mamčiny ruce, mamčiny oči, které tak často plakávaly, mamčina dobrá hlava, vše, celá Helenčina maminka ležela v černé rakvi, lidé děvčátko zvedli, aby prý se na ni podívala a pak ji zatloukli. Marně prosila pantátu, aby to nedělal. Lidé ji jen litovali, plakali a dívali se, jak hřebíky zalézají do dřeva. A pak ji nesli, ubohou maminku, na hřbitov a tam to bylo ještě hroznější. To vše teď viděla Helenka před očima. Seděla u čerstvého hrobu na zemi, ve tmě, v koutku hřbitova.

Svatým polem dozníval hlas modlících se lidí. Tmou stoupaly k nebi všechny modlitby, vzpomínky, vzdechy a tichý pláč. Svíčky dohasínaly, lidé odcházeli a mrtví zase byli ponecháni svému klidu. Jen uprostřed hřbitova svítil ještě jeden hrob krásně ozdobený. A u něho stáli dva lidé. Byl to ředitel školy se svou paní, která se nemohla odtrhnout od hrobu, ve kterém ležela jejich jediná dcera, dvacetiletá

Eliška, o níž se v okolí vypravovalo, že je tak krásná jako rusálka z pohádky a tak dobrá jak víla Dobrodějka. Před 14 dny zemřela na zápal plic. Vypravovalo se, že paní ředitelová tak onemocněla, že chvillemi nevěděla, co dělá, a s mrtvou Eliškou vyprávěla. Pan ředitel nevěděl, co by ubohé paní donesl, čím by ji potěšil. Teď odcházejí poslední ze hřbitova.

Co to? Z koutku hřbitova, kolem kterého jdou ke hřbitovním dveřím, se ozvalo: „Maminko!“ Pan ředitel se schýlil a vidí děvčátko. Spí na hlině u hlavy své maminky, zkřehlé prsty křečovitě zaryté do studené země a rty zase pronesou plačtivým polohlasem: „Maminko moje!“ Pan ředitel bere děvčátko opatrně do náručí a podává je paní: „Je to Helenka po vdově Mrázkové. Nikoho nemá, chudáček!“ Prosebně se podíval do zmučených očí své paní, která porozuměla. Přitiskla děvčátko k sobě a zašeptala: „Ne, není chudáček, není sirotek, už zase má oba rodiče a my, tatínku, máme zase děvčátko.“

Oba dojatí spěchali domů, uložili děvčátko do bílých peřinek, shasli světlo a sprádali plány o budoucím životě malé Helenky, který jistě bude krásný, protože Helenka byla dobré a zbožné děvčátko.

Knižka čarodějova.

Polská pohádka. Přeložil J. M. B-ský.

Před dávnými a dávnými věky žil chudý domkář, který měl jediného synka. Bída byla u nich veliká, i rozhodl se syn, že půjde do světa hledati si službu. A když tak jde, spatřil jeti nádherně oblečeného pána.

Pán kázal zastavití a ptal se: „Kam jdeš, chlapče?“

„Jdu si hledati službu“, odpověděl tázaný. „Umíš čísti a psátí?“ ptá se pán dále.

„Umím!“

„To tě do služby nevezmu“, řekl pán a jel dále.

Chlapec se zamyslí nad tou odpovědí. Bylo mu líto, že ho pán nepřijal do služby a umíní si, že se do druhé ku psaní a čtení nepřizná.

Šel dále a potkal zase pána tak bohatě oděného. Zastoupil mu cestu a prosil, aby ho přijal do služby.

„Umíš čísti a psátí?“ ptal se i tento pán.

„Neumím“, zapřel hoch. „Nikdo mne nenaučil.“

„Sedni si tedy ke mně“, poručil mu pán. Chlapec usedl do kočáru. Pán pobídl koně, a ti pádili přímo k obrovským močálům.

Jeli po nich, jako by neviditelný most pod jejich kopyty se prostíral. Ve středu těchto močálů vypínal se krásný zámek, obvdlí tohoto pána.

Byl to černokněžník velmi mocný, ale také velmi zlomyslný.

Nejdříve dovedl chlapce do velikého sálu, v němž byli na řetězech uvázáni kůň a pes, černí jako havran.

„Pamatuj si“, řekl čaroděj, „abys koni k jídlu předkládal vždy maso a psu seno.“

Chlapec, slyše tento rozkaz, velice se podívil a tázal se: „A co když nebudou jísti?“

„Pak je bij tak dlouho, až tě poslechnou!“

Hoch plnil vůli svého pána; krmil zvířata a bil je nemilosrdně, když ho neposlechla.

Kdysi odjel černokněžník někam na hostinu a chlapec počal bít koně i psa pro neposlušnost.

A tu najednou promluvil k němu kůň lidským hlasem: „I ty si zde vysloužíš to, co my jsme si vysloužili a bude ti právě tak jako je nám. Ale chceš-li sebe i nás odtud vysvoboditi, jdi do třetí komnaty. Tam jsou různé černokněžnické knížky; vyber si z nich tu, které bys mohl nejvíce potřebovati. Jest tam také šavle, vezmi i tu, neboť tou můžeš nás vysvoboditi. Utni hlavu mně i psu a my pozbudeme podoby zvířat.“

Uposlechl. Sebral knížky, uchopil šavli a uťal oběma hlavy. Ihned stali se z nich lidé a všichni tři, co nejrychleji mohli, utíkali ze zámku.

Když se černokněžník vrátil a uviděl, že tam nejsou a poznal, že mu scházejí nejdůležitější knížky, pustil se za nimi.

Bylo však již pozdě, uprchlíci byli příliš daleko.

Chlapec vrátil se šťastně domů. Ale tam byla, možno-li, ještě větší bída než když odešel. Otec nevěděl, co budou jísti.

Chlapec, když viděl ustaraného otce, pravil: „Nestarej se, tatíčku. o nic. Proměním se v pěkného koníka, povedeš mne na trh do města a tam mne prodáš. Jestli se uzdou, tedy za tři sta zlatých, jestli bez uzdy, tedy za dvě stě zlatých.“

(Dokončení.)

Povídka o kajícím vlku.

Bratr Hugolin.

(Dokončení.)

Hrozný vlk ochotně ukláněl hlavu na znamení, že slibuje. Proto mu svatý František ještě řekl: „Bratře vlku, chci, abys mi dal ujištění o tomto slibu, abych se v něj mohl důvěřovati.“ A potom vztáhl ruku, aby přijal ujištění a vlk zdvihl přední nohu a krotce ji vložil do ruky svatého Františka, dávaje mu to znamení jistoty, jaké mohl dáti. Tu tedy svatý František řekl: „Bratře vlku, poručím ti ve jménu Ježíše Krista, abys šel se mnou a nic se nebál, a pojďme potvrditi tento pokoj ve jménu Božím.“

A vlk se opět zvedl a šel poslušně s Otcem Františkem jako tichý beránek. I pojal tovaryše a měšfany, kteří se na to vše dívali, veliký úžas, a běželi napřed do města, aby rozhlásili velikou tu novinu. Pročež všichni lidé, malí i velcí, muži i ženy, staří a mladí se hrnuli na náměstí, aby viděli vlka se svatým Františkem. Brzy bylo plné náměstí lidí a svatý František tedy povstal a počal kázat. I pravil mimo jiné věci, kterak pro hříchy dopouští Bůh takové moroviny, a jak mnohem nebezpečnější je plamen pekelný, který bude zavrženým trvati věčně, nežli je zuřivost vlkova, který nemůže zahubiti více, než tělo. A líčil výmluvně, jak velice tedy dlužno se báti jícnu pekelného, když takové množství lidí naplňuje strachem a zděšením jícen jednoho malého zvířete. A řekl: „Navraťte se tedy, nejmilejší, k Bohu a činite hodné pokání za své hříchy. A Bůh vás vysvobodí od vlka v čase přítomném a v budoucím od ohně věčného.“

Když takto dokonal kázání, řekl otec František: „Slyšte, moji bratři! Bratr vlk, který zde stojí před vámi, slíbil a ujistil mne, že činí s vámi pokoj a že vám nikdy v ničem nebude ubližovati, jestliže vy mu slíbíte, že mu budete dávatí potřebnou výživu. A já se za něj zaručuji, že bude věrně zachovávatí smlouvu o pokoji.“

A tu všichni rytíři, měšťané i obecní lid jedním hlasem slibovali, že budou vlka živiti. Pak se otec František obrátil k vlkovi přede všemi lidmi a řekl: „A ty, bratře vlku, slibuješ zachovávatí těmto smlouvu o pokoji, že neublížíš ani zvířatům ani lidem ani žádnému stvoření?“

Vlk ihned poklekl a ukláněl hlavu i ukazoval krotkými posunky těla, ocasu a uší, pokud mu to bylo možno, že jim chce zachovávatí veškerou smlouvu. A Otec František dodal: „Chci, bratře vlku, jakos mi dal ujištění tohoto slibu před branou, tak abys tady, přede vším lidem, mi dal ujištění svého slibu, že mne neoklameš v mém ručení za tebe.“

Tu vlk, zdvihnuv pravou nohu, vložil ji do ruky Otce Františka. A to když lid spatřil, propukl v takové divení a v tak veselý jásot, že toho nebylo pamětníka. A jednak pro zbožnou úctu k světcí, jednak pro novotu toho divu a pro pokoj s vlkem všichni pozdvihli hlasů k nebi, chválíce Boha a dobrořečíce mu, že jim poslal svatého Františka, který pro své zásluhy je vysvobodil od ukrutné šelmy.

A ten vlk byl potom celá dvě leta živ v městě Aggobiu a chodil krotce po domech dveře od dveří, nikomu neublížoval a také jemu nikdo nic zlého neučinil. Lidé vlka ochotně živili a jak tak chodil od domu k domu, nikdy ani žádný pes na něj nezaštěkal. Tak se stal strašný lupič z lesa i bedlivým strážcem města a když po dvou letech bratr vlk zemřel od staroby, měšťané toho velmi želeli. Neboť, kdykoliv jej viděli choditi tak krotkého a pokorného po městě, vždycky se rozpomínali lépe a jasněji na ctnosti a svatost Otce Františka.

Přeložil Karel Vrátný.

H Á D A N K Á Ř S K Ý K O U T E K

Přesmyčka.

STAV CHÝŠE V CHEBU

Roháček.

.....	listopadový svátek
.....	znavil
.....	chýše (obr.)
.....	mužské jméno
.....	zkratka čísla
.....	písmeno (fon.)
.....	předložka

Záměnka.

S „i“ pohádková bytost,
s „o“ křičí.

Doplňovačka s tajenkou.

+	I		podpírá klenby
+	E		jméno ženy
+	I		veřejný posluha
+	C		část ruky
+	E		opasek
+	E		jméno ženy
+	U		ubožák
+	D		bytost
+	A		zánět
+	M		cizí náboženství

Jaké pěkné Jezulátko
na jesličkách sedí.
Usmívá se, obrací se,
po kom asi hledí?

Inu, hledá dobré děti,
k nim on vždycky spěje
chodivá k nim zvláště
ve snu,
pak se na ně směje.

Lidové závody.
Archiv MCM.

PÁN PŘICHÁZÍ

MĚSÍČNÍK PRO KATOLICKÉ DĚTI • ROČNÍK XXVIII • PROSINEC 1939 • ČÍSLO 4

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Göringovo náměstí 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Vánoce v nebi.

B. Štefková.

Dnes má svatý Petr hrozně moc práce. Protože je nejstarší ze všech svatých a světic Božích, má nade vším dozor. Není tedy divu, že si teď sedl k nebeské bráně do své světničky a těžce oddychuje. — Teď si otvírá okénko a dívá se na svět. Tam se pomalu už stmívá, ale lidé čekají na první hvězdičku. Až ta se objeví na tmavé nebeské klenbě, pak zasednou ke štědrovečernímu stolu. Ale v nebi je ještě plno ruchu! Jedni chystají dárčky a stromečky pro svět, jiní je nakládají do zlatých saní, jiní běhají s kladívky po kolejích mléčné dráhy a prohlížejí kolejnice, vždyť dnes tudy pojede těžký vlak! Jiní andílci zase chystají vánoce nebeské.

Tuk, ťuk! Kdosi klepe na dveře a svatý Petr zavírá okénko a volá: Dá! Nikdo nejde a klepání se ozývá zase a zase. Svatý Petr už křičí: Dá! Zás nic. Tak svatý Petr těžce vstává a skoro nerad jde ke dveřím. Při každém kroku zvoní mu klíče, které má u pasu připnuté. Teď otvírá dveře, nikoho nevidí, jen cítí, že mu kdosi šlape na jeho velké, nebeské bačkory, podívá se dobře a už slyší: „Svatý Petře, prosím tě, nezlob se, nemohl jsem dosáhnout na kliku. Ještě jen dva centimetry vy-

rostu a už na ni vyskočím," zkroutěně se omlouvá malý andělíček v dlouhé bílé košilce, s balíčkem v ruce. Přišel pro zlatou tkaničku, kterou chce svázat ještě jeden balíček.

"Už jsi to měl mít dávno v pořádku, andílku! To vždy vše necháte na poslední chvíli a pak je shon a musím i já, starý člověk, létat," naoko se hněvá dobrák svatý Petr.

"Ale já za to nemohu, svatý Petře. Je to lokomotiva pro jednoho chlapečka z Moravy. Museli jsme ji dát zpátky do dílny. A chlapeček by plakal, kdyby nic nedostal," vysvětluje andělíček.

"No, jak je to tak, to je něco jiného," povídá svatý Petr a už odemyká velkou skříň, kde jsou složeny tkaničky a stuhy všech možných barev a na boku visí silný provaz, celý zlatem a stříbrem propletený. To je pro svatého Mikuláše, když se vždy 6. prosince spouští na zemi. A už svatý Petr vytahuje úzkou zlatou tkaničku a podává andělíčkovi, který jen poděkuje a už utíká pootevřenými dveřmi.

A teď přichází šest andílků. Jeden z nich pomáhá zamčít svatému Petrovi těžkou skříň, druhý mu chystá židli ke stolu, třetí rozsvěcuje lampu u psacího stolu, čtvrtý podává brejle se zlatou obrubou, pátý namáčí do inkoustu a šestý otvírá na stole ležící knihu. A svatý Petr hledá křížkem označená jména dětí, které, jak bylo v radě Boží souzeno, ve chvíli Narození Páně zemrou. Škrta jejich jména ze seznamu živých a napomíná andílky: „Až se otevře nebeská brána, snesete se na zem, přivede své malé chráněnce sem nahoru a oni první ze všech dušiček a andílků uvidí Ježíška.“

Andílci se ukloní a odcházejí stoupnout si k nebeské bráně, ze které je už sundán těžký zámek, i závory jsou otevřeny. Vše už je připraveno a čeká na signál, který svatý Petr dá stříbrnou pišťalkou.

Ale ještě se musí čekat. Svatý Petr bere telefon do ruky a svolává nebeskou službu. Přichází několik andílků, staví se do řady, aby vyslechli poslední rozkazy pro tento den: „Ty, andílku, svolěj větry, zavři je do větrné komůrky a dej jim tam hodně sněhu, ať foukají a dají dnes lidem pokoj.“ „Ty přiveď nejmladšího andělíčka, který dnes rozsvítí první hvězdičku.“ „Vy tři pomůžete rozsvěcovat ostatní hvězdy.“ „Ty budeš mít stráž u nebeské brány. Dobře se dívej na propustky, ať nám sem nepřijde nikdo nepovolaný. To víš, z nebe už ho vyhnat nemohu!“ „Ty doskoč pro holubičky do Noemovy archy; ponesou Ježíškovi v zobáčcích nejstarší dopisy od dětí.“ „Ty budeš mít službu zde na vrátnici, než se vrátím. Když bude někdo volat telefonem, pošli pro mne službu. Budu se svatými apoštoly u večere.“

Andílci se ihned rozlétli a již otevřenými dveřmi vcházejí nejmladší a nejmenší andělíček. Má podkasanou košilku, aby si na ni nestoupl a buclatýma ručkama tahá sv. Petra za dlouhou řízu. Ten ho bere do náručí a vysvětluje: „Nebeská služba tě zaveze na které místočko budeš chtít a tam uděláš do blankytu dírečku a rozsvítíš tam tuto svíčku. Můžeš se dívat na svět a nechej zastavit, kde se ti bude nejvíce líbit.“

A už před vrátnicí stojí auto, jeden andílek za volantem spouští motor a druhý se sádlí s nejmenším andělíčkem na měkké polštáře dozadu. A teď jedou, jedou, andělíček si prohlíží kraj, města, vesničky, spěchající drobné lidi, až teď ho cosi v tom setmělém, tichém světě zaujalo. Bere staršího andílka kolem krku a naklání se s ním z okénka, táže se: „Co je to? Takové krásné město! Tolik domů, tolik kostelů, a uprostřed takový velký vánoční strom. Pro koho je to?“

„To je pro chudé děti. Dobří lidé tam dávají penízky a z toho se to pak rozdává chudým dětem, aby také měly na vánoce radost. To je takový zvyk v té zemi. A to město je Praha,“ vysvětluje starší andílek.

„Tak tady chci udělat první hvězdičku, když jsou ti lidé v té zemi tak hodní. Zastav tady, andílku-šofére,“ prosí andělíček a už seskakuje s klína staršího andílka na stupeň auta, ze stupínku na blankyt a teď vrtá malým prstíčkem do nebeské modře. Už se mu to podařilo a rozsvěcuje svíčku, od které andílci rozsvítí ostatní hvězdičky.

A svatý Petr otvírá nebeskou bránu, dává znamení stříbrnou píšťalkou, lokomotiva několikrát hluboce zavzdychne a vlak, plně naložený dárky, vyjíždí z nebeské brány.

Všichni ostatní andílci, andělíci, svatí a světice Boží, kteří zůstali v nebi, jdou v průvodu k malé světničce, prosté, čistounké světničce, nebeskému chlévu, kde leží malé, něžné Jezulátko a u něho přeslaská jeho svatá Máti a dobrý pěstoun, svatý Josef. Ale celý ten průvod ustupuje, poněvadž andílci přivádějí děti, které jsou nevinny a hodny a právě dnes vypustily na zemi svou dušičku. Některé nese i dáreček, který si honem ještě stačil vzít, a tady ten jeden vede s sebou dokonce ovčičku, která se ani v nebi nechce ztišit a volá: Bé, bé, bé. Ale Ježíšek se nezlobí, otvírá náruč a přijímá dětičky do sboru svých andílků. Všichni si prohlížejí své nové kamarády, kteří dostanou zlaté stužky do hlavičky a budou se starat jen o Ježíška.

Teď teprve celý zástup přistupuje k jesličkám, jen svatý Petr je nebeskou službou volán do vrátnice. „Copak je tam, že se nemohou beze mně obejít,“ bručí si cestou a už otvírá dveře. Tam vidí andílka, který prosí, zda smí ještě do nebeského skladiště pro dvě věci svatému Václavu. Ač nerad, jde svatý Petr znova otevřít těžké dveře skladiště, andílek nakládá dva balíky na sáně, ve spěchu ani nepoděkoval, a ujíždí k Betlemu. Tam právě před Ježíškem klečí sv. Václav, libá lem bílé košilky Jezulátka, a prosí: „Ježíšku, dovol mi, abych mohl poslat své zemi několik dárků z tvé velké zásobárny, aby i oni prožívali letošní vánoce v radosti nad tvým narozením.“

Ježíšek pohládl sv. Václava: „Ano, pošli jim, co chceš.“

Svatý Václav se uklání a spěchá z chléva ven. Tam už čekají sáně a andílek hlásí: „Vzal jsem ty dva balíčky, co jsi mi je tam včera natchystal a teď tedy pojedou. Který mám napřed vysypat?“

„Napřed rozsej po celé české zemi lásku. Ať se milují navzájem tou láskou, která hory přenáší, tou láskou, která dělá divy. Pak jim

dej druhý balíček, z b o ŝ n o s t. Ať upírají své zraky více k Bohu, který je nekonečně spravedlivý a který vždy dobré odměňuje a zlé trestá. Ať se modlí dále a modlití nepřestávají, ať nezapomenou, že jsou můj národ, kterému nedám zahynouti." Políbil andílka na čelo a ten vyjel z nebeské brány.

Tu noc nesla se až k nebi, k nebeskému chlěvu, ozvěna české písně: „Narodil se Kristus Pán“, do níž se mísila slova modlitby: „Nedej zahynouti!“

Sv. Mikuláš u zajíců.

Lidové závodý.

Archiv MCM.

Paní Zima oblékla zemi bílý kožíšek. Děti si to pochvalovaly, ale malý zajíc Ouško nebyl tím právě nadšen. To bílé peří zasypalo jetelinu, zaválo pole. Ouško sedával doma. Když vylezl před pelíšek zablo ho v pacičky. „Kdy už dostanu teplejší kožíšek, v tomto už se nedá chodit. Je celý prošoupaný a otřelý. Až půjdeme o Štědrém dnu vítat Ježíška, budu jako hadrník.“ Maminka ho ale napomenula: „Nezlob, ty nespokojenče! Tvoji bratříčkové jsou hezky zticha a čekají, až jim svatý Mikuláš kožíškynadělí. Jen buď hodný! Vždyť on na tebe taky nezapomeně!“ Ale Ouško byl čím dál, tím víc nespokojený.

„A já nechci takový nijaký kožíšek, já chci módní. Takový, aby ho neměl žádný zajiček. Okolo čumáčku černý a celé nožky bílé, aby to vypadalo jako rukavice. A přes hřbet černý pruh a špičky slechů bílé.“ Bratříčkové se smáli, až se váleli. Táta ho vážně napomenul: „Jen si, kluku, nedělej blázny! Kdybys takový kožíšek dostal byl bys k smíchu všem zvířátkům.“ Ouško ztichl. Když zajícové spali, vylezl z pelíšku, rozsvítil si petrolejku a začal psát psaníčko sv. Mikuláši. Prosil ho o módní kožíšek. Potom si oblékl tatínkův kožíšek a vylezl před doupě. Měsíček se naň usmíval, sníh zářil a bylo tak tichoučko. Ouško čeká a čeká. Až tu vidí andílka-poslíčka s mošničkou přes rameno. Zapiští, a andílek už spěchá k němu. Dýchá si do rukou, jak je mu zima. Ouško mu dává složený papír: „Andílku, dej to sv. Mikuláši a přimluv se, ať ten kožuch dostanu.“ Pak Ouško zalezl do pelíšku a klidně usnul.

Když sv. Mikuláš přečetl andílkům Ouškovo psaní, smáli se andílci a dupali, až se obláčky třásly. Hned se začal šít pestrý kabátek.

Přišel předvečer před sv. Mikulášem. Všichni očekávali. Ouško vyškakoval radostí. To budou všichni koukat! A koukali. Všichni dostali

hnědé kožíšky a — co je to? Kousek bílý, kousek černý — maminka spráskla ruce. Nešťastný synek. A začala plakat. Ale Ouško měl hroznou radost. Oblékl si kožíšek a zálibně se na sebe díval. To mu budou všichni závidět. A nezáviděli. Kde se objevil, všude se mu smáli. Vždyť ani nevypadal jako zajíc. A Ouško se přepočítal. Ze začátku ho těšilo, že je středem pozornosti. Ale potom zesmutněl, sedával v koutku a přemýšlel. Blížil se svatvečer. Zvířátka se chystala do lesa přivítat Ježíška. Ouško se protlačil dopředu. Byla to krása! Všechna zvířátka tu byla svorně vedle sebe. Dnes byl svatvečer. Tu zacinkaly stříbrné zvonky a v saních, tažených dvěma bílými jeleny přijíždělo Jezulátko. Tu Ouško přihopkoval k saním, sedl si na zadní nožky, přední sepnul a prosil: „Ježíšku, dej mi můj hnědý kožíšek. Já už víckrát nebudu vybíravý.“ Jezulátko se usmálo a řeklo: „Ouško, zasluhoval bys běhat v tom kožíšku celý rok. Odpouštím ti a měj zase svůj hnědý kožíšek. Ouško odhopkoval radostně. Od té doby očekává s radostí hnědý kožíšek a nevymýšlí novoty.

Vánoce.

Vánoce! Možná, že si stavíte jesličky a že počítáte dny a hodiny, až přijde Štědrý den s vánočním stromkem. Víte, co to všechno znamená? Je to památka na narození Krista Pána. Už 1940 roků se slaví tato památka. Či narození se slaví už tak dlouho a tak slavně? Narození žádného krále, žádného císaře se tak dlouho neslaví a neslavilo. Narození Krista Pána se však slaví už skoro dva tisíce roků, a to ve všech pěti dílech světa a skoro u všech národů! Není už toto důkazem, že Kristus Pán je nade všechny císaře a krále, že to není obyčejný člověk, nýbrž někdo docela jiný, sám Bůh v lidské podobě? Bůh se stal člověkem, aby mezi námi přebýval, nás učil, za nás se obětoval! To je jedinečná událost, které svět nikdy úplně nepochopí, i kdyby sebe déle narození Krista Pána oslavoval. Poděkujme tedy také my Pánu Bohu za tento největší dar!

Na zeleném stromečku hoří rozžaté svíčky a visí různé sladké a chutné dary. Zelená barva je barva naděje, pevného očekávání. Koho máme všichni čekat? Jistě Pána Ježíše, Spasitele světa, aby přišel do našeho srdce ve sv. přijímání a jednou, na konci světa, přišel jako milostivý soudce náš, nás neodsoudil, nýbrž spasil. Z toho důvodu chodí vají horliví katolíci k sv. svátostem, aby dali výhost hříchu, chodí vají pilně v adventě na roráty, aby se pokorným a kajícím srdcem na příchod Ježíše Krista připravili. Jistě, že se také všeho zúčastníte.

Ty sladké dary na stromečku, někdy dokonce pozlacená jablíčka a postříbřené ořechy! Co asi znamenají? Největšího, který nad zlato a stříbro jest, Ježíše Krista, kterého nám daroval Otec nebeský. Dostali jsme tento nesmírný dar, nemáme i my něco Ježíškoví darovati? Chce naše srdce. Dejme mu je, když často naň vzpomínáme. Jeho nejmilejší pak bratři jsou chudí a nemocní a opuštění. Vzpomeňme také na ně a donesme jim něco ze svých přebytků!

Hořící svíčky na stromečku! Není to světlo učení Pána Ježíše, Jeho zářivý příklad? Učte se proto rádi katechismu a biblické dějepřavě. Pilně se také sebe ptejte: „Co by dělal Ježíšek, kdyby byl na mém místě?“

Nezapomínejte denně zpytovat svědomí! Tak vyhostíte hřích ze svého srdce a toto dáte Ježíškoví. Rád je přijme. Tím oslavíte nejkrásnější vánoce. — Zaspívejte Ježíškoví také naše krásné koledy.

Knížka čarodějova.

Polská pohádka. Přeložil J. M. B-ský.

(Dokončení.)

Přečetl v čarodějnických knihách zaklínací slova a přeměnil se v krásného bílého oře. Otec se naň vyhoupl a uháněl k městu, kde byl právě trh. Tam prodal koně za dvě stě zlatých a pln radosti vracel se s penězi domů.

Ale majitel koně dlouho se s ním netěšil. Sotva dovedl ho za hřívou z města, vytrhl se mu bělouš, proměnil se v ptáka, vznesl se jak střela do výše a zmizel pod oblaky.

Když se otec vrátil z města, chlapec již seděl v jizbě u stolu.

Dobře se měli v chudé chatě. Jedli, pili, hodovali tak dlouho, až dvě stě zlatých utratili.

Když zase nebylo doma ani groše, proměnil se chlapec v hnědého koně, upozornil otce, jak ho má prodati a dal se vésti na trh.

Tam hned přišel kupec, bohatě oděný pán, a ptal se: „Co chcete, děde, za toho koně?“

„Tři sta zlatých, když ho koupíte s uzdou“, odpověděl starý, „a když bez uzdy, tedy dvě stě.“

Pán vytrhl mu uzdu, hodil mu tři sta zlatých a s divokým smíchem vyskočil na koně.

Jel na něm městem a bil ho, bil ze vší síly a nejvíce do hlavy, až lidé na ulicích zůstávali státi a hubovali, že bije tak krásného koně.

Hrozně ho zbil nelítostný pán, neboť nebyl to nikdo jiný než onen čaroděj, kterému knížky odcizil. Celého zpoceného a utýraného vedl ke kováři, aby ho okoval.

U kovářny skočil s koně, přivázal ho ke sloupu a šel dovnitř, aby si poručil, jaké mají býti podkovy.

Kolem pobíhaly děti a vesele si hrály. Najednou promluvil k nim kůň lidským hlasem: „Prosím vás, děti, stáhněte mi uzdu s levého ucha.“

Děti se zalekly, když uslyšeli koně mluvit, ale vyplnily jeho prosbu.

Kůň zatřásl hlavou, shodil uzdu a v okamžiku proměnil se v myš, která se ukryla v díře pod ohniskem.

V tom čaroděj vyšel z dílny a spatřil, co se stalo. V té chvíli proměnil se v kočku, usadil se u díry a čekal na myš, která mu z díry koneček ocásku ukazovala.

Když to uviděl kovář, ulekl se a z kovářny utekl. Zůstala tam samotná kočka a ohlížela se za odcházejícím.

Toho použila myš, vyklouzla z díry a proměnila se v holuba, který se vznesl do povětří. Kočka v té chvíli se změnila v jestřába, který se pustil za holubem.

Letěli, vsi se pod nimi míhaly, až konečně holub unaven spadl do zámecké zahrady, kde v haluzích stromů proměnil se v kanára a ukryl se v koruně košaté lípy. Skákal s větvky na větevku a jestřáb marně se namáhal ho lapiti.

V tom vešla zámecká slečna do zahrady a spatřila, jak dravý jestřáb chce chytiti malého ptáčka. Spěchala povědět o tom otcí a zase se vrátila. A tu kanárek prosil ji lidským hlasem, aby nastavila zástěrku, že do ní skočí a tak se ukryje před jestřábem.

Učinila tak a plna radosti spěchala s ptáčkem do pokoje. Otec dal ho do klece a všichni měli radost z milého zpěváčka.

Druhý den přijel do zámku kupec kupovati obilí. Vešel do pokoje, kde visel kanárek. Jak se na něho podíval, ptáček hned umkl.

„Máte, pane, obilí na prodej?“ tázal se.

„Mám“, zněla odpověď.

Po té počal domácího pána prositi, aby mu také kanára prodal.

„Za žádné peníze ho neprodám“, odpověděl pán zámku.

Ale kupec neustával prositi, stále přidával, až se na sto zlatých shodli.

Když přecházeli do druhého pokoje vyplatiti peníze, prosil kanárek pána, aby ho kupci sám dával a upustil klec na podlahu.

Kupec zaplatil a spěchal ke zdi, aby sňal klec, ale pán ho zadržel slovy: „Já sám vám ho podám.“

Sejmul klec a při tom upustil ptáka na podlahu a v tom z kanárka bylo pět zrn pšenice. V té chvíli byl z černokněžníka kohout a počal zrnka zobati. Čtyři polkl, ale páté změnilo se v lišku, ta kohouta zakousla a proměnila se v statného junáka. Ten po nějakém čase se oživil se zámeckou slečnou a žili spolu šťastně po dlouhá ještě léta.

Lidové závcey.

Archiv MCM.

● Největší socha Krista Krále je postavena na hoře Hunchback Mountain, asi 800 m nad městem Rio de Janeiro. Je vysoká 40 m.

● Národní museum v Praze získalo vzácnou vycpaninu — sněž-

* něho levharta. Vycpanina tohoto dravce je velkou vzácností i v muzejních sbírkách. Levhart žije totiž v pustých a těžce přístupných horách ve výši 4.000 m.

* ● Nejčtenější knihou světa je

bible, jež byla přeložena do 732 řečí a nářečí.

● Jistě vás bude zajímat, že nejdelší prázdniny mají děti na ostrově Island. Mají prázdnou 5 měsíců. Zato v Anglii jsou děti zkráceny, neboť jejich prázdniny trvají jen 25 dní.

● Víte, že naše zeměkoule váží 6 kvadrilionů kilogramů? Kdo by to dovedl napsat v číslicích?

● Znáte nejvyšší světové horstvo? Je to Himalaja v délce 2222 km a dosahuje výšky přes 8000 m nejvyšší horou Mt. Everest.

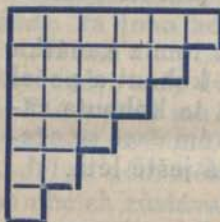
● Jak rychle létají vlaštovky? Průměrně uletí za hodinu 1725 km a dovedou se orientovat na vzdálenost 100—120 km.

● U hlavního města ostrova Islandu je gejsír, který chrlí 200 l horké vody za minutu. Dánští inženýři zde chtějí postavit tepelnou stanici, z níž by se voda rozváděla potrubím do města.

● Víte, že nejbližší a nejjasnější hvězda, kterou se zeměkoule vidíme, se nazývá Proxima Centauri. Je vzdálena od země asi 40 bilionů km.

HÁDANKÁŘSKÝ KOUTEK

Roháček

největší řeka na Moravě
přítok Vltavy
vzniká bodnutím
„v“ mezi „a“
první slabika „vane“
samohláska

Roháček

..... radostné svátky
..... jinak „Anna“
..... ženské jméno
..... mužské jméno
..... slabika
..... samohláska

Záměnka

s „v“ je v koupelně
s „k“ květina
s „j“ ženské jméno
s „h“ ženské jméno
s „l“ silné provazy
s „m“ byla na poušti

Doplňovačka

*			E
	*	M	
	A	*	
I			*
	A	*	
	*	M	
*			A
	*	N	
	I	*	
M			*

rytířský sluha
tibetský kněz
silný provaz
obrácené paní
měsíc v roce
hlav. město jihoam. státu
3. os. slovesa chytati
část dne
ženské jméno
3. os. slovesa mizeti

Doplňovačka

L		*	
K		*	
A		*	
R		*	
A		*	

strom
vůz
jméno muže
má kozoroh
obyvatel pouště

Záměnka

s „o“ je v divadle
s „á“ evropský poloostrov

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Leden 1940 • Číslo 5.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

*Svatá Matka Jezulátku šatičky
již připravuje,
pilných andělíčků sbor jí při tom
posluhuje.*

*Všem dítkám svou pílí příklad dává,
jak hodné dítě mamince pomáhá.*

Lidové závody. Archiv MCM.

Do nového roku.

Vždy má člověk nějaké přání ve svém srdci. Jsem přesvědčen, že ani Vy nejste výjimkou. Nuže, na prahu nového roku přeji Vám všem, aby Bůh všemohoucí toto Vaše přání splnil. Bůh tak učiní, splníte-li i Vy, co Pán Bůh po Vás chce. Je naším nejlepším Otcem. Nemáme Ho tedy prositi, aby přání naše splnil? Přeju Vám tedy, aby v novém roce Vaše modlitby byly takové, aby je Pán Bůh rád splnil.

Modlitba naše musí býti pokorná. Říci musíme tedy Pánu Bohu: „Bože, Ty víš, jak jsem netrpělivý, neposlušný, líný, nevďečný. Víš to. Nezasluhuji Tvé lásky. Ale kam bych se obrátil, kdybys Ty mne nepřijal a nechtěl mne slyšeti. Proto jdu k Tobě, Tvůj nehodný syn. Nezasluhuji ničeho, ale Tvé slovo, abych hledal a klepal, že pak jistě naleznu a mi otevřeno bude, mi dodává odvalu, abych Tě znovu a stále prosil o Tvou lásku a o Tvé milosrdenství! Chci si dáti pozor na slova při modlitbě, chci při ní pěkně klečeti, ruce sepnouti, abys věděl, že chci se modliti pobožně. Nechci v modlitbě ustati, ale vytrvale se budu modliti, až Ty sám uznáš za vhodné mne vyslyšeti, ani okamžik nechci pochybovati, že bys Ty, můj Otec nejlepší, mne nevyslyšel. Všecko od Tebe očekávám, co je pro spásu mé duše nutným. Proto přenechávám Tobě, kdy a jak

mne vyslyšeti chceš. Sám nechápu, co pro mne užitečným a nutným jest, Ty to však víš a mne jistě lépe a výhodněji vyslyšíš, než já si vůbec jen pomyslit mohu." Tak se modlete a přání Vaše bude splněno co nejlépe ve Váš prospěch!

Právě v lednu se slaví svátek sv. Jana Bosca. Byl to muž horlivé modlitby a Bůh mu dal všechno, poněvadž se naučil modlit se dobře. Jedinou touhu měl, stát se knězem. Stal se jím po velkých, zdánlivě nepřekonatelných překážkách. Chtěl býti knězem horlivým, kterému by šlo jen o spásu duší. Stal se dokonce knězem svatým, který zachránil nesčetné duše a ještě je zachraňuje prací synů svých. Miloval Církev a chtěl ji viděti svobodnou matkou všech národů. Bůh jeho prosby splnil. Církev sv. je zase svobodna a vliv její mezi všemi národy roste a ještě poroste. Jak se modlil sv. Jan Bosco za svou matičku, za bratry i za toho, který mu bránil knězem se státi a byl vyslyšen. Po letech tento bratr k němu přišel a odprosil. Toť se ví, že mu náš svatý s radostí odpustil. Matička jeho s ním dlouho žila a pomohla mu zachraňovati malé rozpustilce. Dnes je v nebi. Tak Bůh každého vyslyší, kdo se k Němu jak se patří modlí.

Abyste se také Vy tak dobře v novém roce modlili, přeju Vám ze srdce. Vzhůru tedy do toho křížáckého tažení modlitby! Za rok uvidíte, jak velkodušně Vás Bůh vyslyšel. Ale modlitba musí býti pokorná, pobožná, vytrvalá, důvěryplná a spojena s odevzdaností do vůle Boží. Ještě dnes se začněme tak modlit doma ráno i večer, v kostele i ve škole! Bůh Vás jistě vyslyší a to pro zásluhy Ježíše Krista. To Vám všem přeju z celého srdce. Hleďte mezi spolužáky a spolužačkami, kdo by s Vámi se chtěli tohoto křížáckého tažení modlitby zúčastniti. Čím více jich bude, tím rychleji budete od Pána Boha vyslyšeni. Na modlitbách si také vzpomeňte na děti všech ostatních národů bez výjimky, zvláště na děti nepokřtěné! Víím, že nezapomenete ani na rodiče, učitele a kněze a také na naši vlast a na náš národ. Všichni musíme býti dobrými katolíky, a to musíte vymodlit Vy. To je to veliké přání, které je jistě v srdcích Vašich. Záleží na Vašich modlitbách, aby bylo splněno.

*

Napište, kde jste založili křížové tažení modlitby a kolik jste získali vytrvalých spolužáků a spolužaček. Správnost Vaší zprávy nechť potvrdí Váš velebný pán.

*

Hádanky v posledním čísle správně rozluštil: Stanislav Matyáš, žák III. tř. měšť. školy v Jablonném n. Orlicí.

*

Co je krásnějšího nad svatou Rodinu v Nazaretě? Byla to chudá rodina. Sv. Josef byl dělníkem tesařským, Panna Maria obstarávala chudickou domácnost a Ježíšek pomáhal oběma. Byla tam však spokojenost a svatá radost, vzájemná úcta a čistá, obětavá láska. Byl tam přec Ježíš Kristus, Syn Boží. Nebyl by se tam usídlil, kdyby základy této

Rodiny nebyly svatými. Necht často do našich rodin zavítá Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti při hodném sv. přijímání. Tím budou nejjistěji naše rodiny posvěceny a budou živým obrazem sv. Rodiny v Nazaretě.

V domečku u Ježíška.

B. Štefková. (K obrázku na první straně).

„Matičko Boží, Jezulátko se probudilo,“ hlásil malý andílek, který byl určen jako hlídač svatého Dítěte, a hned celá světnička se rozzářila, když Jezulátko otevřelo očka, ve kterých se zračilo moře hluboké lásky a nekonečné dobroty.

Matka Boží seděla u stolu se šitím, které hned položila a spěchala do protějšího koutku světničky, a tu již malý andílek přinášel Jezulátko svaté Panně. Matka Boží vzala něžně Děťátko do náručí a sedla si s ním ke stolu.

Teď se dali andílci do práce, která zatím stála, aby Jezulátko při uklízení nerušili ze spánku. Jeden posypal dřevěnou podlahu pilinami, druhý zametal, třetí natřásl peřinku a upravoval jesličky. Dva andílci motali přízi, ze které chtěla Matka Boží udělat Ježíškovi čepičku. Jeden andílek, jak spěchal při úklidu, zavadil křidelkem o roh stolu, upadl a jak uviděl, že mu po kolínku teče krev, dal se do bolestného pláče. Marně ho Matka Boží těšila, hladila, slzičky tekly celým proudem a andílek chtěl jen domů, do nebe, kde se všechny bolesti rázem hojí. Ale když Ježíšek se sklonil a kolínko pofoukal, krev se zastavila, a když se na andělíčka usmál, slzičky oschly.

Celé odpoledne pak si andílci hráli s Ježíškem, poletovali po světničce, ve které se ozýval radostný smích Ježíška. Podobal se sám andělíčku a jeho smích byl ohlasem stříbrných zvonečků, tak zněl čistě a jasně.

K večeru se ozvalo na dveře zaklepání a vstoupil pěstoun malého Ježíška, svatý Josef. Vzal do náručí Děťátko, které po něm spínalo své ručky, laskal je a hýčkal a při tom vypravoval o velké události, o které ve městě kdekdo mluví. Do Jerusalema přišlo slavné poselství tří velkých králů od východu a hledají malé děťátko, které se právě narodilo a bude králem celého světa. Všichni dychtivě naslouchali, jen oči Matky Boží občas spočinuly na hrajícím si Děťátku; pak ho vzala do náručí a uložila ke spánku. Ještě však nezavřelo očka, když byli obyvatelé chudé světničky vzrušeni pohledem z okna. Tam stálo plno lidí a jejich špalírem ve velké nádheře kráčeli tři králové, bohatě oděni a za nimi jejich komonstvo.

A již vcházeli do světničky, hluboce se klaněli pacholátku v jesličkách a vysvětlovali, že jich vedla hvězda, jasná a velká, až od východu do Jerusalema a pak sem do Betlema. A teď ta hvězda stojí nad do-

mečkem a to znamená, že ten budoucí král celého světa je tady. Nikdo úžasem nemohl promluvit, když králové skládali k nožkám Ježíškovým své dary.

Když odešli, rozhostil se ve světničce klid a ticho. Nad jesličkami se skláněly dvě svaté hlavy a ze rtů svaté Panny zaznívala ukolébavka. Světničkou se nesl měkký, tichý hlas, jehož spodní tóny podbarvovaly jej skrytou a tajenou bolestí. Zpívala o děťátku, které se ve snách usmívá, hraje si s andílky, tulí se ke své matičce, kloní svou hlavinku na její klín, ale na kterého čeká kdesi daleko dav katanů, koruna z hloží a těžký kříž. Byla to divná ukolébavka, při které dvěma svatým lidem tekly z očí hořké slzy a srdce se svíralo, ale Ježíšek se přece usmíval, tvářičky se mu rděly — *vždyť spasí svět.*

Upřímná Anežka.

F. L. Těšetský.

Vločky sněhu kroužily vzduchem a snášely se k zemi. Tvořily již měkkou podušku.

Za pivovarem hřměly výkřiky mládeže, promísené smíchem. Sánkovala s nevelikého kopce. Stmívalo se.

Anežka Silnická hořela jen radostí. Vracela se domů unavena, s prázdným žaludkem. Cítila hlad, že by snědla i ten chleba s povídky, které tak nenáviděla.

Pozvolna otevřela vrátka. Proběhla dvorkem. Chytla za kliku u kuchyně. Zavřeno. Věděla si rady. Klíček obyčejně ležel v okénku u chléva. Nalezla jej. Vpadla do kuchyně jako lupič a hledala něco k snědku. Líbezná vůně ji oblila. Vycítila její směr. Přiskočila ke kamnům. Mňančivý vrískot zařval jí pod nohama. Děsivě uskočila. Černý hřbet kocoura odplazil se pod lůžko. Anežka chtěla pohladiti jeho porouchané místo, ale hlad zvítězil. Nahlédla. Upečená jitrnička se na ni usmála. Nerozmýšlela se. Jedla hltavě, až masnota stékala po její bradě. Suchý chleba jí nevoněl.

Tma vkrádala se do světnice. Anežka vzpomněla si na slepice a husy. Šla je zavřít. Tu zaslechla vrznouti vrátka. Poznala matčinu postavu. Světlo z kuchyně prsklo do tmy... Anežce tlouklo srdéčko. Co bude, až maminka pozná, že jitrnička zmizela? Však hle, maminka se s někým vadí. Kocour dostával výprask. Ulehčilo se jí. Vina byla smyta na kůži „mackově“.

Vběhla do světnice jako by se nic nestalo. Oči matky spočinuly na ní. „Nevíš, kde zmizela ona jitrnička? Byla pro tatínka k večeři. Anežka sklopila oči. Hrdlo se jí stáhlo. Váhala. Zlatá písmena „Někdy pochybím, ale lhátí neumím,“ vynořila se před ní. Byla to častá slova pana katechety. „Mami, odpusť, já, já měla hlad a...“ Horká slza udusila další přiznání. Matka ji přivinula k sobě. Odpustila jí za upřímnost.

Ježišku maličký,

*Ježišku maličký
Ty miluješ dítky,
sstoupils pro ně s nebe
proto i my Tebe
vroucně milujeme.
Žehnej nám svým dětem,
my srdce své Ti nesem,
plné lásky vřelé,
přijmi je od nás celé.*

Lidové závedy.

Archiv MCM.

Nalezenka.

Napsal J. M. Benešovský.

Za časného, sychravého, listopadového jitra vyšla z domku na předměstí velkého továrního města Hroznova učitelka řečí, Marie Rosická, aby si z blízké mlékárny přinesla mléko, které posluhovačka včera zapomněla přinést.

Bylo nevlidné, podzimní ráno a studený vítr fučel z plných plic. Na ulici bylo posud pusto, jen tu a tam, nikam se neohlížeje, přeběhl časný chodec. Vločky sněhu, jako rozhozené peří, poletovaly vzduchem.

Když učitelka otevřela domovní dveře, zůstala jako bleskem zasažena státi. Na lavičce u domku ležel balík poprášený jemným sněhem.

Jaké však bylo její leknutí, když oprášila sníh a spatřila ve velikém šátku zavínutou peřinku a v ní nemluvně, které klidně spalo.

„Ach, pro věčného Boha,“ zvolala překvapena. „Vždyť je to děťátko.“ Vzala je do náručí a odnesla je do světnice.

Vzbudila švadlenu, která bydlela ve vedlejší světnici a požádala ji, aby přinesla mléko na snídani. Zatopila a počala se obíratí nenadálým hostem.

Když rozvinula peřinku, spatřila hezké děvčátko, jež se právě probudilo a upřelo na ni svá černá očka. Pod košílkou na krčku nemluvněte se leskl slabý stříbrný řetízek a na něm malý medailonek s vyrytým jménem Amálka. Holčička byla tedy pokřtěna na jméno Amalie.

Vtom se již sousedka vrátila s plechovou baňkou plnou mléka a udiveně pohlížela na svou domácí paní a na děťátko.

„Hledte, paní Zárubová, co jsem našla před domovními dveřmi. Ubohé dítě, které tam asi nelítostná žena položila. Bylo mně ho líto i odnesla jsem je do pokoje. Nemohlo přece venku zůstat, ale co s ním nyní?“

„Musíte, paní domácí, oznámit tuto příhodu na policii, snad ta vypátrá, komu to ubohé stvoření patří,“ pravila švadlena.

Další jejich hovor přerušil pláč dítěte.

„Má asi hlad a hlásí se o snídání. Musím ohřát trochu mléka a nakrmiti je,“ pravila učitelka. Odšla do hrnčku a přistavila na plotnu, od níž se již šířilo příjemné teplo.

Vzala dítě do náručí a snažila se je upokojit, ale namáhání její bylo marné. Dítě víc a více plakalo. Zajisté, že bylo velmi hladové. Však mléko se již ohřálo. Nalila je na místičku a malou lžičkou po kapkách je vpouštěla do růžové hubinky nemluvněte. Umlklo a hltavě pilo. Potom se utišilo a když je paní Rosická položila na lůžko, zavřelo očka a usnulo tvrdým, dětským spánkem.

Požádala švadlenu, aby na maličkou dohlédla, ustrojila se a šla na policii oznámit, co se jí ráno přihodilo.

Tam jí slíbili, že budou pátrat po matce dítěte a radili, aby nemluvně donesla do Prokopova útulku novorozenat. Vrátila se tedy domů, zavínila dítě do velkého šátku a spěchala na druhou stranu města, kde vedle nemocnice byla vila, v níž byl Prokopův útulek pro opuštěné děti.

Ale její cesta nesetkala se s žádoucím výsledkem. V kanceláři jí řekli, že nemají místa, aby sečkala, až některým dětem najdou ošetřovatele.

„Nu! Jaká pomoc,“ řekla útlou paní, „nechám maličkou u sebe. Ráda tak učiním, vždyť sám Pán Ježíš řekl: „Cokoliv učiníte jednomu z těchto malých, jako mně byste učinili.“ Získám si tedy u Pána Boha zásluhu.“

Malá Amálka zůstala tedy u paní Rosické a ta ji s velkou péčí a pečlivostí ošetřovala.

Když dítě počalo štěbetati, přilnula k němu ještě větší láskou a ta útlá holčička stala se jí celým světem. Necítila se už tak osamocena a opuštěna. Dříve sedala podvečer u okna a vzpomínala na chvíle, kdy okolo ní poskakoval její malý synáček, kterého jí v ono hrozné sobotní odpoledne urvala nelítostná voda.

Nešťastný Petříček!

Bylo to za krásného letního dne, když její jedináček s několika chlapci skotačil na pastvisku, jehož středem tekla rozvodněná voda. Hoši házeli do vody kamínky a sázeli se, či dále jako „káčer“ po hladině poběhnou.

Také malý Petříček účastnil se této hry. Najednou spatřil u břehu pěkný, placatý kamínek. Chtěl ho zvednouti, ztratil rovnováhu a spadl do vody, která se nad ním zavřela.

Hoši mu chtěli pomoci, ale voda nešťastného chlapce již odnášela. Teprve třetí den, když voda poněkud opadla, našli jeho mrtvolu ve vzdálenější obci.

Matka plakala a naříkala, ale její slzy nemohly synáčka vrátit životu.

Od té doby žila osaměle jen se vzpomínkami na Petříčka, až snad nyní řízením Božím našla za něho náhradu.

Dobrá paní se starala o dítě jako vlastní matka, a Amálka rostla jako

z vody. Paní Rosické říkala maminko, a ta zase ji jmenovala svou milou dceruškou. Vždy hleděla způsobiti malé dívčině nějakou radost. Ze svých starsích šatů za pomoci švadleny Zárubové ušila jí pěkné šatečky, na výročním trhu koupila jí panenku nebo jinou hračku a z různých odstřížků ušily jí několik sukniček, do kterých dívka panenku si převlékala.

Když paní Rosická k večeru již neviděla na práci, posadila si Amálku na klín a vypravovala jí pohádky a legendy.

Jednou také povídala, jak Jezulátko s Matičkou utíkalo před Herodovými pochopy, kteří již jim byli v patách.

Matka Boží uslyšela ji a prosila osíku:

„Skryj mne, skryj před mými pronásledovateli.“

Ale osika se obávala, že by ji Herodes dal utnouti, celá se trásla a vykoktala: „Neskrýji tě, protože se bojím, že Herodes rozkáže, aby mne skáceli. Jdi jen dál, dál!“

I musela Matka Boží jinde hledati úkryt. V tom nedaleko uviděla veliký liskový keř. Běžela k němu a ten hned rozložil tak široce své haluze, že se mohli pod nimi ukrýti. Stíhatelé jich nespattřili a spěchali dále.

Pán Ježíš pozdvihl ruku a pravil: „Ty osiko, zato, že jsi se lekla žoldnéřů krále Heroda a neukryla nás, budeš stále se trásti, i když ani větřík nezavěje.“

Děvčátko pozorně poslouchalo a ani oči s vyprávějíci nespouštělo.

Když paní ukončila, távalo se: „A nenašli už Ježíška, maminko?“

„Nenašli, miláčku, nenašli.“

Jindy vypravovala zase něco jiného a tak učila malou dívku všemu, co její malá hlavička mohla pochopit. A tak ve vzájemné lásce prchala jim leta.

(Dokončení.)

Lidové závědy.

Archiv MCM.

JEŠTĚ NĚCO

Blanka Chorýňská

● Na světě je celkem 6760 živých i mrtvých jazyků. Živých jazyků, jimiž se mluví, je 2709. Z nich je v Evropě nejrozšířenější angličtina, němčina, ruština, španělština, portugalština, francouzština a italština.

*

● Víte, že univerzitní knihovna v Praze má asi 2 miliony knih? Jistě byste jich tolik nepřečetli ani za celý život.

● Největší lanová dráha je v Tatrách. Jezdí po dráze 4120 m do výše 2600 m.

*

● Jistě nevíte, že největší známá jeskyně světa je v jižní Dakotě v horách severoamerických. Je v hloubce 120 m pod zemí a má 85 m délky.

● Víte, že v severoamerickém městě Chicagu se staví mrakodrap, který bude mít 200 poschodí? Bude ještě vyšší než známé mrakodrapy v New Yorku.

● Víte, že do letošního roku bylo napsáno o světové válce 400.000 knih a o Napoleonovi 70.000?

● V americkém železářském městě Pittsburghu byl postaven první hliníkový most přes řeku Monongahelu.

● Jistě nevíte, že stáří naší zeměkoule se odhadovalo na 20-30 milionů roků. Podle nejnovějšího badání je země mnohem starší. Soudí se, že 3 miliardy roků.

● Víte, že brýle byly vynalezeny asi mezi rokem 1270-1280 v Benátkách. První lékař, který se o nich zmiňuje, je šlechtic Bernhard Gordon.

● Kdy se začalo užívat dopisních obálek? Asi před 100 lety vynášel obálku jakýsi poštovní úředník v Paříži.

● Jistě neznáte nejrozšířenější časopis světa. Je to dětský časopis „The Whatsit“; vydává jej americká mlékárna v New Yorku. Má 4 miliony odběratelů. Děti si jej samy píší a ilustrují.

● Víte, že zvířata mají velmi dobrou paměť a orientační smysl. Z jedné zoologické zahrady utekl

* krokodíl a vrátil se do jezera 8 mil vzdáleného, kde byl uloven. Nejlepší paměť se vyznačuje pes a kočka. Tak psík, odvezený z domova, vrátil se k svému pánu za půl roku ze vzdálenosti tří tisíc mil. Kočka, kterou její majitel zapomněl v městě, vzdáleném sto mil od svého bydliště, se rovněž vrátila.

● Víte, že smuteční barvy nejsou všude stejné. Tak v Turecku a Syrii je smuteční barva modrá, v Egyptě žlutá, v Číně bílá.

● Jistě vás bude zajímat, že jeden včelí úl, v němž je 5000 včel, vyrobí za rok 22 kg medu. Ke zpracování 7 liber medu je třeba sladké šťávy se 7 milionů 500 tisíc květů. Cesta letu včel k nahromadění tohoto množství medu je asi 21krát větší, než obvod zeměkoule.

● Oheň, který hoří přes 2000 let. Před hlavním chrámem v čínském městě Tisienu hoří v mramorové misce věčný oheň. Byl zapálen roku 252 před Kristem. Oheň se udržuje denním přiléváním oleje.

● Největší nádraží v Evropě postaví město Řím. Má být dokončeno v roce 1942.

● Admirál Byrd, který se chystá na výpravu k jižní pólce, si dal postavit autobus o váze 350 metr. centů. Autobus má veliká kola, aby mohl jezdit i po nerovných ledových plochách v krajích kolem pólce.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Únor 1940 • Číslo 6.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasilá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

... položíš hlavu na svůj
kříž, Bys spasil svět.

Lidové závody. Archiv MCM.

Popeleční středou nastane doba svatopostní. V mnohých chrámech se zahalují sochy a obrazy aspoň na hlavním oltáři fialovou rouškou, na které je kříž s Ukřižovaným. Děje se tak proto, že máme rozjímati o utrpení Pána Ježíše a sami si zamilovati kříž s utrpením. Jen ve kříži je spása. — Ale to neznamená jen křížem se žehnatí, nýbrž jej také na sebe vzíti a nésti za Kristem Pánem. To je také vaší povinností, třebas teprve dětmi jste. — Kříž nésti znamená: snášeti bolesti, těžkosti, nepříjemnosti, znamená sebe zapíratí, nepovolovati svým choutkám a libůstkám. — Nesete tedy kříž, když neplníte vůle své, nýbrž ochotně, s radostí a okamžitě vyplníte rozkazy představených a rodičů, nesete kříž, když pracujete úlohy, ačkoliv venku vás lákají ke hře a vám se do úlohy nechce. Nesete kříž, když nepovolujete netrpělivosti a zlosti, zdržuje-li vás někdo, nevyhoví-li vám hned nebo vám vytýkají neprávem různé věci. Nesete kříž, když nejste nevrlymi, je-li venku zima a bláto na místě ledu, na kterém byste rádi bruslili nebo máte-li obléci šaty jiné, než které už na sobě máte.

Neříkejte, že to jsou maličkosti! Cvičte se v nich a uvidíte, jak velkými se stanete, poněvadž půjdete za Kristem, který křížem přemohl svět a ďábla.

Nalezenka.

Napsal J. M. Benešovský.

Pokračování.

Když byla již Amálka větší, sedávala u okna a smutně se dívala na děti, jak venku skotačily, ba i slzička jí nejednou z oček vytryskla.

Když to paní Rosická zpozorovala, přistoupila k ní a tázala se: „Proč jsi tak smutná a proč pláčeš, dívenco? Pověz mi, drahoušku.“

„Ach, maminko, je mi tak smutno, když vidím, jak si děti hrají a já jsem pořád sama a nemám si s kým hrát.“

„Nermuť se, miláčku, já ti najdu někoho, kdo se bude s tebou doma nebo v zahradě bavit. Na ulici ale jít nesmíš! Jezdí tam mnoho povozů a aut. Ty jsi ještě malá, mohly by tě snadno porazit a zranit. Promluví s paní Zárubovou a nějaké hodné dítě ti přivedeme. Jen neplač, má drahá dceruško,“ pravila paní Rosická, sklonila se k Amálce a políbila ji na bílé čítko.

Holčička se uklidnila. Věděla, že co jí paní slíbí, vždy také splní.

Učitelka šla k paní Zárubové a prosila ji, aby poradila, které ze známých dětí mohly by se s Amálkou bavit.

Švadlena se zamyslela a po chvíli pravila: „Kdybyste, paní domáci, dovolila, přivedla bych synka své přítelkyně, Pepíka. Je sice starší než Amálka, ale hodný chlapec, který by nikdy děvčátku neublížil. Mohl by zde býti tak dlouho, jak byste si přála a když půjdete na hodiny, dohlédnu na ně, vždyť vidím oknem, u něhož pracuji, přímo do zahrady.“

„Ano, milá paní, učíte tak a chlapce přiveďte,“ pravila paní Rosická a odcházela na hodinu k paní Noskové do sousední ulice.

Druhý den ráno přivedla švadlena Pepíka. Byl to chlapec o rok starší než Amálka, světlých vlasů a očí modrých jako pomněnka u potoka. Byl úslušný, ochotný a zdvořilý a velice ho těšilo, že mohl býti společníkem učitelčina děvčátka.

Přicházel každý den a za nepříznivého počasí hráli si v pokoji, prohlíželi obrázky, stavěli domky, a když sluníčko hrálo, pobíhali po zahradě, schovávali se za husté křoviny bezu a dívali se, jak špačci na vysoké hrušce krmí svá mláďátka. Někdy také házeli si míčem.

Pepík byl by udělal Amálce pomyslení a tak v zábavách a v skotačení plynul jim čas, že než se nadáli nastala Pepíkovi povinnost chodit do školy. Tu se hoch velice změnil. Sprátelil se s několika nehodnými chlapci, nabýval víc a více klukovských nápadů a proto přátelství s tichým děvčátkem ochladlo.

Amálka měla ráda květiny. Nikdy zbytečně jich netrhala, pilně je ošetrovala a z malé koněvky je zalévala, ale hoch říkal: „E, co květiny! To nic není! Nevědí, co je to radost ani bolest, necítí a zde jen tak hloupě stojí.“

Když Amálka obdivovala ptáky a radovala se z jejich zpěvu, povídal: „Já nemám rád ptáky v lese a v zahradě, ale v kleci. Povíдали jsme si s hochy, že si na ně naličíme a pak budeme je poslouchati doma, kdy se nám zlíbí.“

„Že se nestydiš tak mluvit, Pepíku! Maminka povídala, že je ptáku

v kleci, jako by bylo nám, kdyby nás někdo zavřel do malinké komůrky a nedovolil, abychom se proběhli v lese nebo po zahradě. A co si myslíš, že jim dal Pán Bůh křídla, aby seděli na bidýlku v kleci jako ve vězení? To ne, ale proto, aby se ve volném vzduchu proháněli."

"Mně se líbí v kleci, však si někého chytnu."

Jednou, když pohíhali v zahradě, spatřili krásného motýla, jak si ve se se le poletuje s květinou na květinu. Pepík jako by píchl. Smekl čepici a honil žlutáčka tak dlouho, až ho chytl. Vyndal z límce u haleny špendlík, ubohého zajatce na něj napíchl a upevnil na čepici.

"Hned ho pusť, vždyť ho to bolí," vykřikla Amálka. "Což nevidíš, jak chudáček bolestí mává křidélky? Pusť ho, pusť!"

"Nepustím! Doma mám již mnoho motýlů, ale takového ještě nemám," po prvé chlapec divence odporoval.

"Když ho nepustíš, tak jdi pryč a už k nám nechoď! Nechci si hrát s rozpustilým chlapcem, který trápí ubohá zvířátka," zvolala Amálka a s pláčem utíkala domů.

Od té chvíle už nesměl Pepík k paní Rosické. Amálka byla opět sama, ale nermoutilo ji to. Začala již chodit do školy. Někdy k ní přišla ta nebo ona spolužačka, jindy bavila se s ní i děvčátka, která paní Rosická učila němčině a francouzštině.

Brzy také Amálka počala se učit těmto řečem. Měla velké nadání a proto rychle pokračovala. Tak děvčátko dorůstalo a byla z něj slícná a roztomilá dívka, kterou každý, kdo se s ní seznámil, měl rád.

Ale štěstí bývá nestálé a tak i zde.

Paní Rosická počala churavět. Ustavičné mluvení při vyučování, pomalu sice, ale jistě podryvalo její nepříliš pevné zdraví. Amálka nejednou již ji zastala u mladších žáček, ale co to bylo platno, když pokročilejší ucně musela přece vyučovat sama.

Nejvíce ale paní Rosickou namáhalo, že musela také chodit do domů některých paní, jež se chtěly ve francouzštině zdokonalit. Cesta, mnohdy až na konec města, a hodina hovoru, bylo nad síly churavé paní, která byla příliš svědomitá, než aby za nepříznivého počasí hodinu vynechala. Dělal to také z té příčiny, že tyto hodiny byly nejlépe placeny. Marně ji Amálka přemlouvala, aby se šetřila a nechodila.

"Nesmím, dceruško, zůstat doma, když mne povinnost volá," říkala, vyvinula se z objetí Amálčina a šla.

Tak i za jednoho zimního dne. Bylo kluzko, černé mraky plné sněhu se válely po obloze, a vítr zlostně fičel.

Amálka držela ji za ruce a prosila: "Nechodte, maminko, dnes k paní Doubravské. Je to daleko, až do zahradní čtvrti a paní je tak hodná, že uzná, že v hrozném počasí jaké je dnes, nemohla jste přijít."

Také švadlena se přimlouvala, aby zůstala doma, že se rozzuří sněhová bouře, ale prosby ty byly marny.

"Musím, musím," odpovídala paní Rosická a nedbajíc, že Amálka pláče, odcházela.

Však sotva došla na náměstí, kde nebylo ani živé duše, rozzuřila se divoká metelice, a silný vítr vál jí do obličeje sněhové vločky, že ani na krok nebylo vidět.

Churavá paní neměla síly, aby udržela rovnováhu, několikrát se zapotácela, zavravorala a klesla na dláždění.

Na štěstí v té chvíli vyjelo z brány hotelu auto, poslané pro hosty na nádraží. Když šofér spatřil, co se stalo, zastavil, zvedl v bezvědomí ležící paní, za pomoci podomka usadil ji do vozu a odvezl nešťastnou do nemocnice blízko nádraží.

Lékař hned nemocnou prohlédl a seznal, že si zlomila pravou ruku a pádem na dláždění těžce poranila zadní část lebky a musí zůstat v nemocničním ošetřování.

Když paní Rosická přišla k vědomí, pootevřela oči a bledé její rty zašeptaly: „Amálko!“ ale hned zase padla do mdlob.

Amálka druhý den navštívila nemocnou.

Nešťastná paní ležela samotna v malém pokojíku. Když Amálka vešla, pohlédla ke dveřím a s úsměvem zdravou rukou jí kynula, aby přistoupila k lůžku.

Dívka poklekla u postele, líbala ruku nemocné a naříkala: „Ach, maminko, má drahá maminko!“

Paní hladila její kadeřavou hlavinku a zašeptala: „Nenařkej, mé drahé děvčátko! Vše spočívá v rukou Božích. Kdybych věděla, že nikdy nezapomeneš, čemu jsem tě učila, a zůstaneš vždy hodnou a nábožnou dívkou, klidně bych se s tímto světem rozloučila.“

„Nezapomenu, mátičko, nezapomenu, ale neumírejte, vždyť mám jen vás jedinou. Budu se modlit, aby mně vás Pán Bůh zachoval.“

„Milá dceruško, jsem těžce nemocna a každou chvíli může mne Pán Bůh povolati. Proto jsem prosila, aby přišel velebný pán připravit mne na dalekou cestu, abych mohla, prostá všech hříchů, předstoupiti před trůn Boží na nebesích.“

Vtom ošetřovatelka hlásila, že kněz přichází.

Amálka vypukla v hlasitý pláč.

Paní Rosická setřela jí s líčka slzy a pravila: „S Bohem, dceruško, jdi domů a nenaříkej pro to, čemu nemůžeme zabrániti.“

Dívka políbila nemocné ruku a ubírala se k domovu.

Když třetí den opět přišla do nemocnice, nenašla tam již paní Rosickou. Šlechtná žena již dožila se a odnesli ji do hřbitovní kaple.

Amálka usedavě plakala nad hrobem své dobroditelky. Marňe ji paní Zárubová těšila, že ji milosrdný Pán Bůh neopustí. Nešťastná vracela se k domovu.

Paní Rosická, ještě za života, odkázala jí nejen domek, ale i něco peněz, uložených v městské spořitelně. Mimo to mladší děvčata, která se učila u paní Rosické, chodila nyní k Amálce. Ale to vše nemohlo jí nahraditi zlaté srdce mrtvé paní.

Stále vzpomínala na svou dobroditelku a často podvečer chodila na hřbitov, aby se na jejím hrobě pomodlila a světélko rozsvítila. Také o Všechny svatých s věncem z umělých květín kráčela s paní Zárubovou na hřbitov. Rozsvítily několik svíček, poklekly na žulovou obrubu a modlily se.

Tu si Amálka vzpomněla na francouzskou modlitbičku, kterou měla paní Rosická tak ráda a často se s ní modlila. Aniž by se nadála, polohlasitě jí opakovala.

Když se domodlily a vstaly, aby šly domů, spatřily za vedlejším pomníkem státi vysokou ženskou postavu v řeholním rouše.

Uctivě pozdravily, řeholnice poděkovala a pravila: „Milé dítě, z vaší modlitby jsem poznala, že jste opuštěna a že správně mluvíte francouzsky. Kde jste se tomu naučila?“

„Jsem zkoušená učitelka řeči, kterým mě má matička, která zde odpočívá, naučila.“

„Nemáte nikoho z příbuzenstva?“

„Docela nikoho, jsem sama na celém světě.“

„Jsem představená kláštera v Borovanech a přišla jsem se dnes pomodlit na hrob své babičky. V našem klášteře máme dívčí pensionát, v němž se děvčata učí cizím řečem. Před týdnem zemřela naše sestra, která učila francouzštině. Něchtěla byste nastoupiti na její místo? U nás měla byste bezstarostný, klidný život. Rozmyslete si to, a zítra ráno sdělte své rozhodnutí panu děkanovi. A nyní buďte s Bohem, milá dívko!“

Podala Amálce a paní Zárubové ruku, kterou obě políbily a volně odcházela na děkanství.

Také Amálka se švadlenou ubírala se k domovu. Večer dívka dlouho přemýšlela, co má činiti, až se rozhodla nabídku tu přijmouti. Druhý den po mši svaté oznámila panu děkanovi, že místo učitelky v klášteře v Borovanech přijímá.

Domek pronajala paní Zárubové, která chtěla svůj závod rozšířiti a za týden odjela do Borovan, kde byla spokojeně živa až do smrti.

Světla na nebi.

Nejdůležitější svátky v únoru:

2. února: Hromnic - Očišťování Panny Marie

3. února: sv. Blažej

6. února: sv. Doroty

7. února: Popelec

11. února: Zjev. P. M. v Lurdech

14. února: sv. Valentina

17. února: Emilie

24. února: sv. Matěje

2. února se světí v kostele hromničky.

3. února se uděluje svatoblažejské požehnání.

Svatá Dorota byla umučena za pohanského krále.

Popelcem začíná doba svatopostní.

Letošní únor má 29 dní.

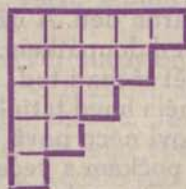
H Á D A N K Y

Čtvercovka

kapalina
působí vřelá voda
jinak paní (5. pád)
biblický muž

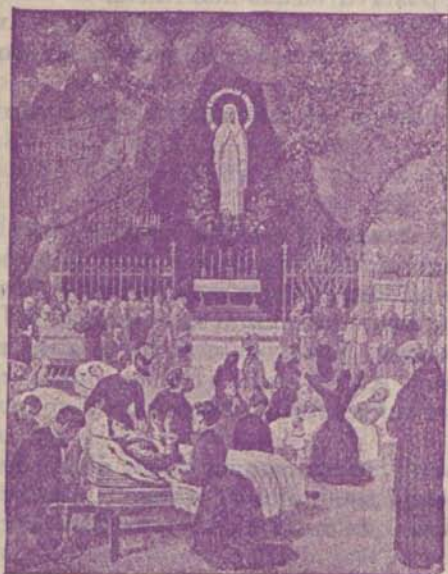
Roháček

ženské jméno
praotec
část okna
délková míra
samohláska

Záměnka

s „J“ mužské jméno
s „P“ titul
s „D“ seveřan
s „V“ lehký větřík
s „L“ kus pole

*Před památnou jeskyní
Zjevení P. Marie v Lur-
dech se neustále modlí ne-
sčetné zástupy ctitelů ma-
riánských a trpícího lid-
stva z celého světa. Nikdo
neodešel bez útěchy, mnozí
byli zázračně uzdraveni.
Zázračný pramen je vlevo
od jeskyně.*

Lidové závedy. Archiv MCM.

U lišáka Šibala v zimě

Otte Vreová.

Les byl ještě do běla zasypan sněhem. Větve se pod jeho tíží ohýbaly a děti si jej strásaly za krk. Sněhové hvězdičky na slunci zářily. Se zapadajícím sluncem sněh zmodral, jako by tesknota pomalu spouštěla svá křídla. Les ztichl ještě více před příchodem noci.

Máma lišáková měla již večeri hotovou. Táta seděl u talíře a kroutil si vousy: „Mámo, co je s tou večerí?“ „Ale, táto, mám ji už hotovou, ale čekám na ty naše haranty. Však by už taky mohli být doma.“ „Po klekání děti domů,“ zlobil se táta a už sháněl rákosku. Máma si vzdychla a šla vyhlížet zdárné děti. A už v lese něco zadupalo a lišáckové Fousek a Zoubek byli před doupátkem. „Mami, my ti jsme něco pěkného viděli!“ „No, můžete vidět třeba i teď. Táta má nachystanou rákosku!“ Lišácci vpadli do kuchyně a hned tatínkovi kolem krku. Jeden přes druhého brebentili, že tatínkovi něco poví. Tatínek odložil lžici, zamhouřil oči: „Tak, kluci, povídejte, počkám s večerí, na výprask je času dost.“ A kluci vyprávěli: šli lesem a tu zaslechli nějaký smích. Opatrně vykoukli a uviděli paní lesní, jak šla s třemi dětmi Slávečkem, Vašíkem a Mařenkou na procházku. Z řeči poznali, že jdou k jeslím se podívat, jak pan lesní chystá lesní zvěři. Pan lesní měl velikou radost, a že dětem poví pohádku. Děti byly zvědavý, proč tatínek tam sype seno. Pan lesní začal: „V ten večer, co jste dostali dárky pod stromček, narodil se Ježíšek. Také zvířátka oslavila jeho narození. A aby dostala také nějakou nadíl-

ku, sypeme jim seno. V ten den se tu sešla všechna zvířátka. A pak k Ježíškovi přišli tři kráží z dalekých zemí a donesli mu zlato, kadidlo a myrhu.

Ježíšek otevřel očička a hezky se na ně podíval. Potom přišel k jesličkám prosly český dudáček a začal Ježíškovi hrát. Ježíšek chvíli poslouchal, pak se začal usmívat a na českého dudáčka se smál."

Děti poslouchaly a my jsme ouška natahovali. Děti prosily, ať jim ještě něco poví o Ježíškovi. Ale paní lesní, že je už dětem zima, že až doma. Pan lesní že ano, že už se těší na kafičko. A šli domů." Fousek ztichl. V doupěti bylo ticho. Konečně řekl táta: "No, pro dnešek vám to odpouštím. Ale jindy ať jste po klekání doma." Mára jen vzdychla a nalévala polévku. "Tati," zeptal se Zoubek, "proč my nejdem do lesa na tu vánoční slavnost?" "Jestli budete hodní, tak napřesrok půjdete. Já taky vím nějakou tu povídku, tak vám ji někdy povím." Lišáci radostí dělali kotrmelce. Ale táta zprísna houkl: "Ale už na kutě, nebo z toho vyprávění nebude nic." Za chvíli se doupětem ozývalo spokojené oddychování.

Mrzlo, až se jiskřilo. Měsíček té noci vylezl ve vysokých papučích a nic si z toho nedělal, že se mu hvězdičky posmívaly, že má "telecí nožičky". Zahlédl spící lišáčky, kteří se ještě ze sna usmívali. "Jo, pane, ti mají dnes svátek, ušli výprasku, a táta jim ještě slíbil pohádku!"

Vlčí důl.

Pověst z okolí Mnichova Hradiště.

V předvečer svátku Šimona a Judy r. 1439 umřel ve vsi Nemily u Ostřihoma od červené úplavice král Albrecht. Po jeho smrti narodil se mu synáček, Vladislav, kterému Uhři říkali Ladislav.

Čeští páni dali ho na vychování nejbližšímu jeho příbuznému a poručníku, římsko-německému králi Bedřichovi. V Čechách nebylo panovníka a za bezvládní rozmnožily se loupežné roty, které zemi pustošily a byly postrachem celému okolí.

Taková rota skrývala se také ve skalních skrýších u Ducbohu, nedaleko Mnichova Hradiště, a loupila široko daleko. Vůdcem jejím byl jakýsi Jánoš, muž obrovské postavy, vlasů a vousů černých jako uhlí a proto mu říkali Černý Jánoš.

Byl to muž zlotřilý, který neměl s nikým slitování a nehrozil se žádného nešlechtného činu. Kupec, který vezl zboží, ani dvorec okolí Ducbohu nebyl jist před jeho loupeživou chasou. Jen majitel dvorce, bohatý Bohuš Jivanský byl dosud ušetřen jeho vpádu. Veliké bohatství Bohušovo lákalo Černého Jánoše a nedalo mu spáti, proto se zločinnou svou cháskou za temné noci vypravil se k Jívanům.

Bohuš, obávaje se vpádu lupičů, již dříve shromáždil ve dvorci mnoho ozbrojené čeledi, postavil se jim na odpor a po krátkém boji je zahnal. V pŕtce vystřeleným šípem zasažen byl Jánoš do oka a přísahal Bohušovi pomstu.

Netrvalo dlouho a přísahu svou splnil.

Byla tmavá, podzimní noc, když přiblížili se lupiči k Jívanům. Nikdo jich nepozoroval. Najednou vyvalil se černý kouř ze střechy dvorce a po chvíli vyšlehly plameny k tmavé obloze.

Poděšení obyvatelé vyběhli na nádvoří, lomili rukama a naříkali. Teprve když se vzpamatovali z prvního leknutí, počali hasiti šířící se požár, ale vše bylo již v plamenech.

Do praskotu hořícího dřeva a křiku čeledi zazněl zoufalý výkřik paní Jivanské:

„Ach, kde je mé drahé dítě, má rozmilá Bohuslávka? Zachraňte mého jedináčka!“

Několik odvážlivců skočilo do hořícího stavení, aby vynesli tříleté děvčátko, dcerušku nařikající paní, ale marná byla jejich odvaha, vrátili se bez dítěte.

Kam se jen podělo to rozkošné děvčátko, jediné potěšení pánů Jivanského dvorce?

V tom z nedaleké příkré skály ozval se hromový hlas Černého Jánoše:

„Slyšíš, Bohuši? Toť pomsta má! Za mé oko zlé časy očekávají tvou dcerku Bohuslavu.“

Nikdo nedovede popsati ten pláč a nárek nešťastných rodičů, když se dověděli, že jejich miláček je v rukou zlosyna, jako byl Černý Jánoš, který byl bezcitnější než dravá šelma.

„Kdybych měl i život ztratiti, musím naši drahou dcerušku vysvoboditi z drápů toho zlosyna“, zvolal Bohuš.

Najal četnou čeleď, ozbrojil ji a spěchal za zločinci do Ducbohu.

Probíhali skalinami sem, probíhali tam, ale po zbojnicích ani paměti. Již se domnívali, že snad opět vyšli někam na lup, když z jednoho úkrytu zaslechli dětský pláč.

Vrazili tam a spatřili v koutě na mechu skrčenou malou dívku. Ubledlá a uplakaná, celá zimou se třásla. Baba, která ji měla hlídati, když uviděla zbrojence, utekla.

„Slávečko, můj miláčku!“ zvolal Bohuš, uchopil dítě do náručí a líbal zaslzené líčko.

„Tatičku, tatičku!“ vykřiklo děvčátko a radostně se tulilo k otci.

Vtom ozvaly se kroky. Lupiči se vraceli, ale jak uviděli četnou tlupu Bohušových ozbrojenců, dali se na útěk.

Jivanský pán dal dcerušku do náruče věrného sluhy, ovinul ji svým pláštěm a poručil mu, aby s ní nejkratší cestou spěchal do dvorce, kde matka s modlitbou na rtech očekávala svého miláčka.

Zbojníci prchali, jako by jim země pod nohama hořela, ale Bohuš se svou ozbrojenou čeledí byl jim stále v patách, až je zahnal do hlubokého dolu se všech stran skalami a hustým lesem obklopeného.

Sotva tam lupiči vběhli, ozval se hrůzostrašný výkřik a nařikání. V dole tom měla svá doupata smečka vlků. Hladové šelmy vrhly se na Jánošovu zlotřilou chásku a roztrhaly ji.

Lidský soud nepotrestal jich za jejich zločiny, ale lité šelmy. Trestu neušli. Ano! Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Únor 1940 • Číslo 6. 4

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Svatý Otec Pius XII.

Lidové závody. Archiv MCM.

2. března 1939 byl zvolen nynější svatý Otec. Vládne teprve rok, ale ukázal se hodným nástupcem svých velkých předchůdců. Je to muž modlitby a kajícího života, který se opravdu obětuje za celý svět. Ale je to také muž obrovské duševní práce. – Jen si představte, jak se namáhá a pracuje, aby všichni lidé mohli v pokoji žít podle zásad Kristových! O tom svědčí jeho promluvy a okružní listy. Obrovská je jeho práce za mír světový. Jistě se modlí, obětuje a pracuje také za vás. Podporujte ho modlitbami svými. Celý svět uznává jeho snahy a práci. Vyprosme na Pánu Bohu, aby jim požehnal a ony hojné a bohaté přinesly ovoce!

Bože, Pia XII. nám dlouho zachovej!

Zelený čtvrtek.

Každoročně o Zeleném čtvrtku připomínáme si onu zázračnou a tajemnou chvíli, v níž Kristus Pán, hodlaje odejít z tohoto světa, zanechal nám Sebe pod způsobami chleba a vína. Neboť Syn Boží přišel vykoupit všechny, chtěl, abychom i my, kteří přijdeme po tisíciletích na svět, mohli patřit na Něj svýma očima a přijímati Jej do svého srdce, abychom byli tak účastni Jeho velké lásky a štěstí, podobně jako ti, kteří s Ním prodlévali na zemi.

Proto slovy: „To čiňte na mou památku,“ dal moc apoštolům a jejich nástupcům — kněžím — proměňovati chléb a víno v Jeho nejsvětější Tělo a Krev, aby se tak mohl spojovati poutem lásky se všemi, kdož Jej přijímají podle jeho slov: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“

Přijímejme tedy rádi Pána Ježíše do svého srdce, zvláště na Zelený čtvrtek, a připomínejme si Jeho velkou lásku k nám, pro niž neváhal podstoupiti ani bolestnou smrt na kříži, aby mohl prodlévati dále mezi námi v nejsvětější Svátosti oltární. Nenechávejme Pána Ježíše v největší Svátosti opuštěným, ale navštěvujme Ho před vyučováním i po vyučování, kdy bývá kostel otevřen — zvláště však Ho oslavme o Božím Těle.

Odkud pojmenování „Zelený čtvrtek“? Při poslední večeři jedl Kristus Pán k beránku velikonočnímu hořké saláty, jak bylo předepsáno v Zákoně Božím. Poněvadž saláty ty byly barvy zelené, nazván čtvrtek ten Zelený. Na Zelený čtvrtek přistupovali v první Církvi kající, odění o popeleční středě do rouch kajících a poznamenání popelem na čele ve znamení kříže zase po vykonaném pokání a sv. zpovědi slavnostně ke stolu Páně. U bran kostela je

Lidové závody.

Večere Páně.

Archiv MCM.

vítalo shromážděné duchovenstvo, oděné do rouch barvy zelené s věřícími. Zelená barva je barva naděje. Církev sv. vyjádřila ji pevnou nadějí, že kající, kteří pro hříchy své byli na stromě Církvi ratolestmi uschlými a zmrtvělými, zase ožijí ve svátosti pokání, zazeleňají se, přinesou květy ctností a ovoce dobrých skutků. Zpytujeme se, jsme-li i my ratolestmi živými a zelenajícími se na stromě Církve!

Bílá sobota.

O Bílé sobotě byli katechumeni i ti, kdož se připravovali na sv. křest, křtěni. Obřady se konaly ze soboty na neděli, kdy Kristus Pán z mrtvých vstal. Po křtu sv. byli oblékáni do bílých rouch a v těch chodili celý týden až do I. neděle po velikonocích. Bílá roucha znamenala křestní nevinnost. Také vy jste byli jí ozdobeni. Zachovali jste ji? Neposkvrnili jste šat ten nějakým hříchem?

Královská princezna řeholnicí.

Bylo poledne. Zvony pražských kostelů oznamují „Anděl Páně“. U brány kláštera za Vltavou stojí zástup podivných lidí. Jsou nuzně oděni, z očí jim hledí bída a nemoc. Všichni čekají, až se otevře těžká brána kláštera. Klíč zaskřípěl v zámku, dveře se otevřely a z nich vyšla řeholní sestra. V ruce měla košík s nakrájeným chlebem, v zástěře nesla jablka.

S úsměvem rozdávala chudým potravu, pro každého měla vlídné slovo, pohlázení, radu a pomoc. Všichni ti lidé, kteří se tísní kol laskavé sestry, pohlížíjí k ní jako k světici, neboť nikdo nedovedl mírnit bolesti tak jako ona, nikdo nedovedl tak potěšit, jako ona.

Když posloužila všem, kteří na ni u brány kláštera čekali, pospíchá přes dvůr, k veliké budově, ve které stojí řady lůžek, a na nich trpí ve velkých bolestech nemocní. Tam připravuje pro ně hojivé léky, obvažuje těžké rány, stírá slzy s očí a rozdává na všechny strany lásku a dobro. Celá Praha mluví o této šlechetné řeholnici.

U bran kláštera tísní se denně noví ubožáci, kterým pomáhá — blahoslavená Anežka Česká!

Ano, to je ona řeholnice, dcera z královského rodu Přemyslovců!

Blahoslavená Anežka Česká!

Její srdce nepřilnulo k bohatství a přepychu, opustila královský hrad, aby nádherné komnaty zaměnila za chudičkou světničku v klášteře. Stala se řeholnicí, a byla matkou a pomocnicí celé Prahy.

Ano, v Praze, v královském městě žila, jen těm nejchudším a nejpotřebnějším sloužila, od rána do noci rozdávala, hladila a pomáhala!

A pozdě večer, kdy utichl ruch v klášteře, přicházela Anežka do kaple, kde po celodenní práci poklekla u oltáře a — modlila se!

Oknem bylo vidět na Vltavu a nad ní se týčily mohutné Hradčany. Tenkrát, kdy zazářila světla v oknech Hradčan, modlívala se Anežka za svoji milovanou, českou zemi!

Svátek této české světice slavíme 2. března.

Kéž celý český národ modlí se v tento den k ušlechtilé české světici o pokoj a mír v našem národě:

„Blahoslavená Anežko Česká, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme!“

M. Klapilová,

Lidové závody.

Archiv MCM.

P. Damián před odchodem
mezi malomocné

Apoštol malomocných.

Z domu holandské misijní společnosti odjíždí daleko až na tichomořské ostrovy mladý, zdravý, Bohem nadšený kněz P. Damián Venster. Jak se těší na pole své nové působnosti! Je to hotový ráj, bohužel však ráj v tomto slzavém údolí a proto je tam vedle nejúchvatnější krásy také nejstrašnější bolest hrozného malomocenství. Na ostrovech tichomořských žije tisíce a tisíce malomocných. — Kdo se ujme těchto ubožáků, kterým Bůh dal strašný úděl: povlovné hnutí za živa za velkých bolestí tělesných, avšak ještě strašnějších útrap duševních? Pohané se jich štítí. Nábožensky zlohostejnější katolíci a protestanté se jich bojí. Malomocenství je nakažlivá nemoc a připomíná uprostřed bohatství a radosti že života konec — smrt. —

Ale Bůh miluje tyto nešťastníky, víme to přec ze života Kristova. Ve své vševědouce bral se kraji, kde nacházel tyto vydědence lidstva ode všech opuštěné a míjené, jak očekávali vysvobození z bezútěšného života ve smrti. Ale ta smrt byla hrůzou všech hrůz. Podstoupili ji sami beze slova útěchy a soucitu, bez každé pomoci a úlevy.

Když Kristus se střetl s nimi, volali už zdaleka, jak jim bylo nakázáno: „Jsme nečistí, vyhni se nám! Ale chceš-li, Ty nás můžeš uzdravit!“ A Kristus je všemohoucím slovem rád vždy uzdravil.

Donese někdo tuto lásku Kristovu také malomocným na ostrovech tichomořských? Vydá se někdo do nebezpečí, že sám se nakazí a příšernou smrtí se světa sejde, rozhodne-li se mezi nimi pobývat? Kdo bude takovým hrdinou pro Krista?

P. Damián Josef de Venster dojel na místo svého určení. Zželelo se mu četných malomocných, ode všech opuštěných, a tak si řekl: „Chci jim býti opatrovníkem, bratrem, přítelem, otcem, a dopustí-li Bůh i spolutrpitelem, aby okusili lásky Kristovy a po trapné pouti pozemské došli do království jeho zaopatření a posílnění a potěšení od milující duše v posledním zápase.“ P. Damián své předsevzetí provedl.

Vytvořil farní obec malomocných a v ní byl knězem, opatrovníkem,

otcem a přítelem všech, až také jeho zasáhla krutá nemoc, kterou přijal rád jako důkaz své lásky k malomocným pro odměnu Kristovu. Jak potěšil a posílil srdce největších ubožáků! Už se necítili vydědenci, nýbrž dítkami Božími a dědici království nebeského, milováni od Krista.

P. Damián zemřel jako hrdina lásky Kristovy a příklad jeho povzbudil mnohé, aby vstoupili do jeho slépějí. Boháči začali stavěti moderní nemocnice pro malomocné, všude se probudil o ně zájem, přestali býti hrůzou ve společnosti lidské.

Proč bychom také my nemilovali nemocných? Proč bychom se rádi za ně nemodlili, proč bychom jim dokonce neposloužili?

—1

Lidové závody.

Archiv MCM.

P. Damián

umírá od malomocenství.

Přehled svátků v březnu.

- 2. března : Bl. Anežky Přemyslovny.
- 4. března : Sv. Kazimíra.
- 7. března : Sv. Tomáše Akvinského.
- 12. března : Sv. Řehoře Velikého.
- 17. března : Bl. Jana Sarkandra.
- 19. března : Sv. Josefa.

Anežka Přemyslovna byla dcerou Přemysla Otakara I. Založila na Starém městě klášter „Klarisek“ a byla jeho první abatyší.

Sv. Kazimír byl synem krále z rodu Jagelovců. Zemřel ve 20 letech.

Sv. Tomáš Akvinský pocházel z hraběcího rodu. Proti vůli svých rodičů vstoupil do kazatelského řádu sv. Dominika. Jest nazýván „andělským učitelem“.

Kytice růží.

Ferd. Pokorný. Ze zápisků amerického misionáře.

Růženka se narodila v Illinois v Americe. Její otec, pan Karas, měl bohatý obchod. Matka byla moudrá a zbožná paní. Otec se snažil dcerku obklopiti všemožným pohodlím a splniti všechna její přání. Matka zase usilovala vychovati ji v bázni a lásce Boží. Zejména dvě pobožnosti vštěpovala již v nejútlejším věku do srdce Růženčina: úctu k Panně Marii a lásku k Pánu Ježíši v nejsvětější Svátosti.

V domě u Karasů měli pod křížem nádherný obraz Matky Boží. Když Růženka byla asi dvě leta, zadívala se kdysi na tento obraz a zpozorovala na tváři blah. Panny slzy. Ihned spěchala k matince a táhla ji za sukni k obrazu. „Mami, hleď!“ volala, „proč Panna Maria pláče?“

Matka vzala dítě do náručí a pozvednuvši je, aby mohlo viděti obraz zblízka, pravila: „Matka Boží pláče, protože zlí lidé přibíli jejího Syna na kříž.“ „A proč to Pán Bůh dovolil?“ távalo se děvčátko. — „Pro-

tože Pán Bůh nás tolik miloval, že svého Syna vydal, aby nás vykoupil z hříchu a otevřel nám bránu nebeskou." — „A Pán Ježíš nás měl také tolik rád a Matka Boží také?" žaslo dítě a pokračovalo ve svých otázkách, až obě, matka i dceruška, prolévaly hojné slzy soustrastí nad utrpením Páně a žalem jeho Matky.

Od té doby často našli Růženku místo u hraček před obrazem a v jejích velkých očích se zračil hluboký smutek při pohledu na obě trpící svaté osoby. Jednou prozrazoval výraz její tváře, že její hlavička o čemsi usilovně přemýšlí. „Maminko," pravila, „kdybych mohla je navštívit a jim povědět, jak je mám ráda, že by je to potěšilo?" Matinka ji tedy vzala s sebou do kostela a ukázala jí krásný oltář Panny Marie a také svatostánek, kde Pán Ježíš přebývá. Tato návštěva byla dítěti pramenem nového života.

Když se vrátily z kostela, vyžádala si Růženka dovolení donášet do sakristie květiny, jež její maminka posílala na výzdobu oltářů. Těchto příležitostí používala k důvěrným rozhovorům s P. Ježíšem a P. Marií. Jednou ji kostelník našel klečící nahoře na desce hlavního oltáře a rozmlouvající se svátostným Spasitelem ve svatostánku: „Ježíšku, já tě mám tak ráda," pravila, rozpínajíc své drobné ručky: „Pojď ke mně a promluv ke mně. Nikdo ti nesmí nic udělat, já tě nedám!"

Když jí bylo pět let, začala chodit do farní školy a pobyla v ní až do třináctého roku. V té době opravdu „prospívala věkem i moudrostí u Boha i u lidí". Doma matka nikdy nepovolovala rozmarům a vrtochům nestálé dětinské povahy a ve škole vynikala nad jiné sebraností v modlitbě, pilností v učení a mírností a laskavostí ke spolužačkám. Není tedy divu, že byla miláčkem všech a měla blahodárný vliv svým příkladem na ostatní.

Pan Karas chtěl mít ze své dcery dokonalou dámu a rozhodl se tedy poslati ji někam do výchovavacího ústavu. Také matce šlo o to, aby její Růženka nabyla potřebného vzdělání a uhlazeného chování beze škody pro duši a ctnost. Proto studovala pečlivě ročenky rozličných ústavů, až se rozhodla pro „Josefinum", řízené sestrami Božské Lásky, protože tento pensionát zdůrazňoval jak náboženskou výchovu, tak i různé obory domácích prací.

Den Růženčina odjezdu stal se rodině nezapomenutelným. Přípravy se děly po celý týden předem a zavazadla byla odeslána již den předtím. Rodina zamýšlela odjeti rychlíkem o 6. hodině ráno. Když však se již chystali nastoupiti do vlaku, propukla Růženka v slzy: „Ach, tatínku," zvolala, „já jsem zapomněla doma kytici červených a bílých růží pro oltář Panny Marie v ústavní kapli." Otec byl rozmrzen, ale své dcerušce nedovedl nic odepříti. „Dobře, Růženko," pravil, „můžeme tedy jeti příštím vlakem." Vrátili se tedy pro kytici, a když za hodinu přišli zpět na nádraží, dověděli se, že rychlík, kterým chtěli původně jeti, nedlouho po výjezdu se vyšinul a většina cestujících byla

KRISTUS PRO TĚ NESL KŘÍŽ

usmrcena nebo zraněna. Tak zachránila Matka Boží mladou zlobitelku svých oltářů před neštěstím.

Několik zajímavých drobností.

Každý večer modlitba, zpytování svědomí a dokonalá lítost.

John Swenson, spisovatel světového jména, navštívil jako 80letý stařec také Olomouc. Měl přednášku v kněžském semináři. Vzpomínal se slzami v očích na chvíli, kdy se loučil jako 12letý chlapec se svým domovem na Islandě. Tehdy mu kladla maminka na srdce, aby každý den pamatoval na Boha a řekla mu: „Slib mi, že se každý den ráno i večer pomodlíš a večer si vzpomeneš, jak jsi celý den prožil, a stalo-li se něco, čím bys Boha zarmoutil, že toho budeš litovat.“ — Spisovatel vzpomínal, kterak odejel na studie a nezapomněl ani jeden večer na modlitbu, zpytování svědomí a lítost. A tak se stalo, že on — protestant — vstoupil do katolické Církve. Stal se nejen katolíkem, nýbrž i knězem a řeholníkem Tovaryšstva Ježíšova. — Pamatuj i ty každý den ráno a večer na modlitbu. Večer ptej se Pána Ježíše: „Pane Ježíši, byl jsi dnes se mnou spokojen se tím, nač jsem myslel, co jsem mluvil a co jsem dělal? „Teď zpytuj své svědomí. Pak vroucně lituj svých hříchů: „Pane Ježíši, já Tě miluji, svých hříchů lituji. Umiňuji si pevně, že se opravdu polepším, zvláště, že ... (Řekni si potichu v čem se nejvíce na druhý den chceš polepšit.)

Úcta k matce.

V městě New Yorku byla pořádána hostina k počtě velkého a slavného vynálezce Edisona. Bylo tam také mnoho vynikajících hostů. Nejprve byly oslavné řeči o Edisonovi. Potom se rozproutila zábava. A tu se rozhovořili také o tom, kdo z lidí si zaslouží největší úcty a vážnosti, koho považují za „největšího člověka“. Každý vykládal ze svého života o tom, které vynikající osobnosti poznal. Většina uváděla jméno oslavence — Edisona. Naposledy byl tázan Edison. Trochu se zamyslel a potom řekl: „Pro mne je největším člověkem a nejdůležitější osobou moje drahá maminka.“ — Všichni přítomní byli dojati. — Vzpomeň si, jak ty máš rád svou maminku a tatínka. Jsou s tebou vždy spokojeni? V čem by ses měl polepšit? Nebuď jim k žalosti, nýbrž k radosti! „Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi!“

Moje vzpomínka na ochranu anděla strážného.

Když mi bylo deset let, projížděl jsem se jednoho odpoledne na kole. Myslel jsem si, že již umím dobře jezdit. Pustil jsem se s příkrého

PROČ JEJ STÁLE URÁŽÍŠ?

kopce ode mlýna, ale naděje mne zklamala. Velkou rychlostí ztratil jsem rovnováhu a přímo jsem vjel do hluboké strouhy. Mimojdoucí lidé trnuli hrůzou, co se stane se mnou. Ale tentokrát mne anděl strážný zachránil. Nic se mně nestalo.

Když jsem vše vyprávěl mamince, ta radostí plakala, a řekla mi: „Synku, pomodli se za to, že tě anděl strážný při takovém neštěstí zachránil.“ — (P. J., žák měšť. školy v Kelči.)

Děti, napište nám i vy svou vzpomínku na ochranu anděla strážného.

Modlitby národního kněze. Václav Beneš Třebízský: „Pomněnky“.

„Pomněnky“, modlitební kniha, věnovaná Václavem Benešem Třebízským „dcerám českým“ a chovaná našimi matkami co duchovní a národní poklad, dočkala se vzácného vyznamenání; sám pan státní prezident dr. Emil Hácha slovy modlitby za vlast uzavřel své poselství, pronesené do českého rozhlasu. V naší době stalo se žádoucím navrátiti „Pomněnky“ praktické potřebě, t. j. upravití znění pobožností pro poměry a potřeby nové doby, aby opět plnily své duchovní poslání. Práce té ujal se s velkým zdarem msgr. Alfons Pryč. Zachoval „Pomněnkám“ výrazný ráz národní modlitební knihy, který jim vtiskl Beneš Třebízský a upravil pobožnosti pro dnešní praktickou potřebu. Nové vydání vyšlo v nakladatelství Kropáč a Kucharský v Praze, v roztomilé grafické úpravě a stojí vázané pouze 10 K. Levná cena zajistě podpoří největší rozšíření krásné modlitební knihy národního kněze. Necht' znovu se rozejdou „Pomněnky“ po naší milované otčině a stanou se českým dívkám duchovním a národním pokladem.

HÁDANKÁŘSKÝ KOUTEK

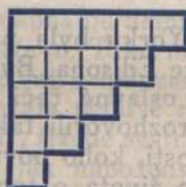
Číselka

U potoka 12 34567 8 písek,
na němž ráda se vyhřívá 12345678.

Zrůda

Sotva stačí „správný“ k tomu
aby přetnul „zrůdu“ stromu.

Roháček

božská etnost
praotec lidstva
místnost
zkratka pro délku
spojka

Přesmyčka (divadelní).

A NÁROD PĚST NEMÁ? (v = m)

Doplňovačka.

l	a			
	l	a		
		l	a	
			l	a
				l
				a

spousta sněhu
ženské jméno
ženské jméno
skryté peníze
3. os. slovesa volati

Čtvercovka

část je těla, jí se píše,
horstvo to je dálné říše,
nápojem je lidí mnoha,
Arabové zvou tak Boha.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Duben 1940 • Číslo 8.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasilá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Lidové závody.

Archiv MCM.

Nad zemí když noc se sklání
a celý svět dříme sen,
Ježíšek přec bez ustání
myslí na své děti jen.

V doprovodu andělíčků
pluje tichým jezírkem,
a za každou modlitbičku
žehná mile dětem všem.

Vzpomeňme též my na Něho
každý den než ulehnu,
pošle andílka strážného,
by nás chránil přede zlem.

Vyplul Ježíšek s anděly na širé moře,
abyhledal Vás, své milé děti. Nechce,
abyste zbloudily, nechce, abyste při-
šly k úrazu nebo dokonce se utopily.
Dívá se do dálky. Nevyhýbejte se Je-
mu, ale ohlaste se Mu: „Tady jsme a
myslíme na Tebe, Ježíšku! Myslíme
hned, když ráno oči otevřeme a říká-
me si: Ježíšek nás vidí. Požehnáme se
vítěznou jeho zbraní, sv. křížem, a prv-
ní, co uděláme je, že vyskočíme z lože,
poklekne a pomodlíme se zbožně.
Věříme, že pak nám po boku půjde
Ježíšek, a to po celý den, a neučiníme
ničeho, čím bychom Ho urazily.“

Alelujal

Jak jsme se na podzim těšili na vánoce, na Ježíška, jesličky, koledy a vánoční stromek se světly a dárky, tak v zimě jsme se těšili, že po době svatopostní přijdou radostné velikonoce, slavnost Vzkříšení Páně, vítězství Pána Ježíše nad ďáblem, hříchem, smrtí a lidskou zlobou. Na velikonoce se těší kde kdo, každý pospíchá, aby se posvětil svatou zpovědí a posílil sv. přijímáním k duchovnímu životu v milosti Boží. Každý se těší a spěchá v sobotu do kostela na Vzkříšení. U nás máme my děti zvlášť pěkný podíl při slavnosti. Nejpilnější žáčky, které i ve všední den chodily na mši svatou, vybere velebný pán za družičky. Jsou tři, prostřední nese na peřince trnovou korunu a hřeby, po stranách dvě družičky ponášejí stuhy splývající od koruny. Za družičkami jde skupina chlapců. Dva ministranti nesou na pozlacených svícnech hořící svíce a uprostřed třetí hoch nese bílý kříž s velkým zlatým nápisem „Aleluja“. Tyto skupiny těší se velké pozornosti a velmi si váží, že mohly přispět k oslavě vzkříšeného Spasitele. Budou na to vzpomínat celý život. Aleluja! Jen s tebou, Kriste, chceme žít, náš milý, dobrý Pastýři!

Č.

Rány přejdou, ale Pán Ježíš nám zůstane.

V africkém kraji Fang je vesnice Akork. V jedné rodině jsou tam již čtyři pokřtěná děvčata, ale rodiče jsou ještě pohany. Děvčata se chystala na velikonoční neděli do misijního kostela na mši sv. a ke sv. přijímání. Otec-pohan jim v tom zabraňoval. Velice ho prosily a když přece nechtěl povolit, začaly plakat. Nakonec řekl otec: „Když jít chcete, tak si jen běžte, ale za to vám dám padesát pořádných ran!“ Myslel si, že se toho polekají a do kostela už nepůjdou. Ony si však řekly: „Nechť ty rány dostaneme, jenom když budeme na mši svaté a dostaneme při sv. přijímání Pána Ježíše!“

A teď otec-pohan také provedl to, čím hrozil: těch padesát ran děti opravdu také dostaly. To byla bolest! Pak si ale sedly do lodičky a rychle veslovaly po řece do misijní stanice, kde byl kostel.

Jak se však misionář ulekl, když viděl na jejich holých ramenou krvavé pruhy od biče! „Ubohé děti, neměly jste přece sem chodit!“ — zvolal. „Jak jste se jen mohly vydati takovému trýznění?“

„Jak, Otče?“ řekla Marie Růžena, nejmladší ze sester. „Jak to jen mluvíš? Co bys udělal na našem místě ty, misionář? Co bys ty volil, kdyby sis měl vybrat mezi Pánem Ježíšem a ranami bičem?“

Misionář svěsil hlavu a ptal se tiše: „A co bude po vašem návratu?“

„Po návratu?“ — řekla Kristinka a lehce se při tom zachvěla, „po

návratu? Ach! ... Ale co na tom? Rány přejdou, ale Pán Ježíš nám zůstane."

Milé děti u nás na Moravě a v Čechách! Jak krásný příklad pro vás všechny, abyste rády pospíchaly v neděli a ve svátky do kostela na mši svatou a ke sv. přijímání, i když je vám to někdy obtížné. — A pamatujte na ubohé pohanské děti, na takové, které ještě nejsou pokřtěny. Modlete se za ně, aby k nim brzy přišel misionář, aby je rodiče nechali pokřtít, aby je nechali chodit do kostela. Každý den přidávejte aspoň večer modlitbu: „Zdravas, Maria..." s přídavkem „Svatá Panno Maria, oroduj za nás i za ubohé dítky pohanské." Ušetřete si nějaký desetihalér, sbírejte známky poštovní už orazítkované, staniol a dávejte to velebnému pánovi pro ubohé pohanské děti. Také zaproste velebného pána, aby vás zapsal do Díla sv. dětství Ježíšova. Je to družina dětí, které chtějí pomáhat ubohým pohanským bratříčkům a sestříčkám v celém světě.

—Tšk.

Nešťastná vojna.

Znáte sv. Jana Boska?

Byl to velký přítel mládeže. Nejraději měl také bujné kluky, ale z lásky své nevyloučil opuštěných a zanedbaných a dokonce už trochu zkažených z ulice. S méně nadanými měl velký soucit a pomáhal jim, jak jen mohl. Pro tyto chlapce byl hotov obětovati všechno i sebe, jen aby je přivedl na cestu do nebe. Koupil pro ně dokonce i dům na dluh, který později poctivě zaplatil. Při domě byl velký dvůr a zahrada. Dvůr byl velmi důležitým předmětem, poněvadž se chlapci sv. Jana Boska mohli tam vyskákati a vyběhati, vykřičeti i si zahrátí nejružnější hry. Všeho se účastnil náš světec se svými společníky kněžími. Všichni ti pro chlapce dokonce hry vymýšleli. Ale nemyslete, že se tam jen hrálo, skákalo a křičelo. To byl jen prostředek, aby chlapci byli tím sebranější při modlitbě v kapli a při učení. Svatý Jan Bosko mival pro své chlapce denně výklad katechismu a dovedl jej tak pěkně podati, že chlapci si umínili podle pouček katechismu také žítí. Ono to není tak snadné, i nejlepší předsevzetí se u mnohých dosti často rozplynulo. Ale pro to nezoufali. Dali se znovu do práce, když poklesků a slabostí svých v hodné sv. zpovědi politovali a nejsvětější Svátostí se zase do nové práce posílili. To jste měli viděti, co chlapců se denně tlačilo ke zpovědnici sv. Jana Boska a jak upřímně se dávali znovu a znovu do práce, aby na př. si odvykli klnouti, netrpělivými a nepořádnými býti, aby si odvykli zlobiti se, jen tak ledabylo se modlíti a neposlouchati. To byly závody! A při tom závodili také v tom, kdo lépe bude znáti katechismus, kdo jej dovede nejlépe vyložiti. Svatý Jan Bosko měl své chlapce upřímně rád. Spravoval jim roztrhané boty a šaty, učil je počtům, slohu, dějepisu, hudbě a zpěvu, postaral se jim o dobré a svědomité mistry, nadanější dal na studia. Zkrátka vytvořil kolem sebe krásnou obec ušlechtilých a při tom nevinně veselých chlapců. Obec

ta se stále šířila. Pro mnohé z těchto chlapců i vyvažoval. Měl u sebe maminku, zbožnou, pracovitou ženu z lidu, matku Marketu, která se starala o toto vaření. Marketa chtěla mít pro chlapce zásoby a pomyslíla si, že by k tomu se právě hodila zahrada za dvorem. Zryla ji s chlapci, nasadila tam kél a fazole a už se těšila, až vše sklídí, jaká to bude zásoba pro chlapce.

Ale chlapci si jednou vzpomněli, že si zahrají na vojáky a zahrada měla být tvrzí, která se měla proti nepříteli hájit. První útok na tvrz se nezdařil. Útočníci byli odraženi a obhájci z pevnosti vylákáni. Nyní se štěstí válečné obrátilo. Útočníci, posílení zálohou, podnikli nový útok a zatlačili obhájce do zahrady mezi kél a fazole. Obhájci chtěli stůj co stůj obhájit pevnost, ale útočníci byli silnější. Tlačili stále dále do zahrady obhájce, až se tito ocitli u hraniční zdi a musili se vzdát. Vítězství útočníků bylo dokonalé, ale zahrada vypadala jako udupaný mlat, kél zničený, fazole pošlapány.

Sotva si bojovníci uvědomili dosah zkázy, ztichli a pomalu se vytrahovali. Tušili, že následky budou méně příjemné. Matce Marketě bylo ticho neobyčejně podezřelé, vyhlédne z okna a, ó hrůzo! zahrada je obrácena v poušť a kluci zalezli. Všecky její krásné sny se rozplynuly a to pro ty nezvedené kluky. Nevypravila ze sebe slůvka a jen se chvěla. Po chvíli se sebrala a šla k synovi, sv. Janu Boskovi. Chudíčkou zástěrou v upracovaných rukou utírala si slzy s dobrých očí. Trvalo chvíli, než ze sebe vypravila: „Jeníčku, tak to nepůjde. Víš, co práce mne stála zahrada, než jsem tam nasadila kél a fazole, abych měla co vařit pro tvé kluky. Ale jen se podívej, co tvoji kluci ze zahrádky udělali! Hotový mlat. Nezůstanu tady a vyhledej si někoho jiného, kdo by těm klukům vařil. Já mám toho už dosti!“

Bylo líto sv. Janu matičky, ale také nechtěl ztratit tu, která se mateřsky o kluky starala. Bylo mu líto i kluků, kteří jistě upřímně litovali, co provedli matce Marketě. Neřekl slůvka, a když maminka osušila slzy, podíval se láskyplně na ni a ukázal na kříž. Matka Marketa porozuměla. Bez dalších stesků odešla a vařila zase dále pro kluky, kteří si už rozmyslili udělati si ještě jednou ze zahrady pevnost, aby nezpůsobili žal osobám, které jim byly po Bohu nejdražší.

Tak měla nešťastná vojna šťastný a dobrý konec.

Co je oběť?

Osmiletý černoušek Julian má hodnou maminku. Dovolila mu pobýti delší dobu ve vzdálené misijní stanici, aby byl vyučen ve svatém náboženství a mohl být pokřtěn. Když se zase vrátil domů, byla maminka celá šťastná. Nevěděla ani, co by mu uchystala. I nějaké pamlsky sehnala.

Ale maličký nechce jísti. Maminka se trochu ulekla a ptá se ho: „Co je ti, dítě, jsi nemocen?“

„Maminko,“ odpovídá, „nenut mne, chci přinést oběť.“

Maminka se dívá a ptá se: „Co je to oběť?“

„Slyš,“ mluví maličký vážně, „vysvětlím ti to. Když máš chuť na něco dobrého, ty to můžeš jísti, ale nejíš to z lásky k Pánu Bohu, to je oběť . . . Nebo: máš v srdci hněv, tvá krev vře, ale ty zůstáváš mírná, i to je oběť . . .“

„A proč, miláčku, přinášíš tyto oběti?“

„Abych se zalíbil Ježíškovi.“ —

Milé děti! Dovedete i vy přinést z lásky k Pánu Ježíši nějakou oběť? Jistě, že ano! Někdo z vás se snad oběti vyhýbá. Ale aspoň v pátek by si měl každý z vás něco odepřít, přinést nějakou oběť z lásky k Pánu Ježíši. Vzpomeň, že v pátek za tebe Pán Ježíš tolik trpěl, byl bičován, trním korunován, nesl těžký kříž, byl ukřižován. Tou obětí ukážeš Pánu Ježíši, že ho máš rád a také si vytrpíš už na světě mnoho trestů za svoje hříchy a potom za ně nemusíš trpět tak dlouho v očistci. Něco ti poradím. Udělej si malý zápisníček. Na první stranu si nakresli horu Kalvarii s křížem anebo trnovou korunu. Pod to si napiš: MOJE PÁTEČNÍ OBĚTI z lásky k Tobě, Pane Ježíši, a za pokání. Pak se podepiš. A do zápisníčku si potom zapisuj svoje páteční oběti. Můžeš to potom ukázat velebnému pánovi. Velice by nás potěšilo, kdybyste také nám to poslali. Mohli bychom z toho aspoň něco otisknout do našeho časopisu „Pán přichází“. Mnoho dětí by to povzbudilo, aby to podle toho také dělaly. Tím byste mohly vykonat mnoho dobrého. Tak, děti, s chutí do toho! Kdo bude mezi prvními? — Tšk.

Lidové závody.

Archiv MCM.

Svatý Vojtěch

Náš národ je malý, ale snad právě proto mu dává Bůh hojně velkých mužů. Mezi nimi vyniká sv. Vojtěch. Pocházel z knížecího rodu. Studoval na vynikajících školách arcibiskupa děvinského, kde se seznámil s velkými ideály obnoveného řádu benediktinského. Zamiloval si je a chtěl je v životě uskutečnit. Když se vrátil jako mladý kněz domů, zemřel právě první biskup pražský. Lid a kněžstvo si přálo za jeho nástupce sv. Vojtěcha. Sv. Vojtěch byl horlivým biskupem.

V Čechách po krásném jaru pokřesťanění se dostavily bouře, bez kterých jara nebývá. Pohanství v Čechách si uvědomilo, že je činností sv. Vojtěcha smrtelně ohroženo a začalo se bezohledně bránit.

Sv. Vojtěch, nechť se zpronevěří úkolům svého úřadu, vzdal se ho raději a odchází do Říma. Zde vstoupil do kláštera benediktinského. Čechové brzo poznali, co ztratili ve svatém Vojtěchu a žádali, aby se

vrátil. Sv. Vojtěch vyhověl, ale až na rozkaz papežův. Nevrací se sám, nýbrž s benediktiny a zakládá pro ně první klášter v Břevnově. Benediktini se stávají od toho času hlavní podporou katolického života v Čechách.

Třebas tolik dobra Čechům sv. Vojtěch prokázal, Češi vděčnými nebyli. Jak horlivým sv. Vojtěch byl, vidíte z toho, že působil jako misiónář i mezi sousedními Maďary a zde pokřtil syna královského, potomního sv. Štěpána. Byla to práce ohromné důležitosti.

Ale tím vším nebyli pohanští Čechové získáni, naopak mstili se až krvavě sv. Vojtěchu. Proto prosil sv. Vojtěch opět, aby byl zproštěn svého úradu a mohl jako misiónář odejít mezi divoké Prusy, tehdy slovanské.

Řím prosbě jeho vyhověl a sv. Vojtěch umírá jako mučedník r. 997.

Ctíme aspoň my vděčně jeho památku dne 23. dubna! Všichni se dostavme na mši sv. a pomodleme se za náš národ, aby horlivým katolickým životem se stal hodným ctitelem velkého sv. Vojtěcha.

Několik zajímavých drobností.

Mé vzpomínky na první svaté přijímání.

Ve druhé třídě přistupovaly jsme na svátek Nanebevstoupení Páně k prvnímu sv. přijímání. Mnohým lidem se zdálo, že jsme ještě malé a nerozumné pro tak vzácný okamžik prvního přijetí Pána Ježíše, ale On pravil: „Nechte maličkých přijít ke mně a nebraňte jim, neboť takových jest království nebeské.“ Avšak takové malé děti mnohdy přijmou hodněji Pána Ježíše, než dospělí, poněvadž duše dítek není zatížena těžkými hříchy.

Před prvním sv. přijímáním šly jsme společně ke sv. zpovědi. Jak jsem byla šťastna po sv. zpovědi, když jsem věděla, že mám duši čistou a mohu s radostí přijati Božského Spasitele.

Přiblížil se onen slavný den. Nejvíce jsem se těšila na to, že již mohu přijati také já Pána Ježíše do svého srdce, jak jsem to často vídala a toužila po tom, a to se mi konečně vyplnilo. Avšak při tom jsem se také obávala, zdali jsem hodna té velké milosti, a zdali jsem dobře připravena. Trásla se ve mně dušička strachy, abych nehodně nepřijala po prvé Ježíška do svého srdce. Vzpomínka na první sv. přijímání provází nás po celý život, udržuje nás ctnostnými ve víru života a mnohého pobloudilého křesťana přivedla tato myšlenka k Bohu.

Dosud si pamatuji, že ráno toho dne byla slavná mše sv., kterou sloužil důstojný pan farář, při níž byla promluva, jak máme s láskou přijati Pána Ježíše, modlití se za své rodiče, děkovati Pánu Bohu za všechna dobrodíní a odporoučeti se vždy do ochrany Boží. Pak jsme přistoupily společně ke stolu Páně. Po sv. přijímání se s námi modlil důstojný pan katecheta za všechny, kteří se do modliteb našich poroučeli. Každá jsme měla jistě nějakou prosbu k Ježíškovi, v našich srdcích přebývajcímu. I já jsem vroucně děkovala za sv. přijímání a prosila jsem o požehnání pro své rodiče, aby jim Pán Bůh dal dlouho zdra-

ví. Celý den pak prožila jsem v povznesené náladě, což zajisté působila přítomnost Ježíška v mém srdci.

Kéž i mi je vzpomínka na první sv. přijímání jasnou hvězdou, pro celý můj příští život! — (L. P., žákyně měšť. školy v Kelči.)

Děti, napište nám a pošlete i vy své vzpomínky na své první sv. přijímání.

Příběh.

Roku 1934 byl v neděli od rána i za mše sv. hon na zvěř. Sešlo se tehdy mnoho pánů. Jeden z nich jménem Josef měl šedé šaty. Celé dopoledne honci nic nezastřelili. Mrzutí se vrátili všichni domů, aby přes poledne se jim zvěř sešla. Ale zase nic. Dvě hodiny honili zase poprázdnu. Někteří již počali klnout. Najednou slyší šustot za křovím. Zapomněli, že jeden z nich chybí. Bylo slyšet ránu a všichni se hromadili k onomu místu. Jeden výkřik za druhým. Místo zabitého jelena ležel Josef zastřelený v kaluži krve. Doma byl nad tímto smutným koncem syna a bratra veliký žal. Tak dovedla mrzutost rozdílet svoje následky. Nejenom to, ale jistě byl to trest Boží, že v neděli nešli na mši sv. a od rána šli za svou zábavou.

Naše děti, začněte!

Četli jsme o belgických dětech, že poslaly sv. Otci do Říma překrásný dar. Co to asi bylo? To neuhodnete. Poslaly sv. Otci oznámení, že svými modlitbami a obětmi přivedly k životu opravdu křesťanskému 1591 lidí. Byl to dar opravdu pěkný a sv. Otcí milý a nejmilejší Pánu Ježíši. — Jak to vlastně ty děti udělaly? Každé z nich si vybralo jednoho buď z rodiny, ze sousedství anebo toho, o kom řekl velebný pán, že nechodí do kostela, ani ke sv. zpovědi a sv. přijímání. A teď to dítě se za něho modlilo, všelicos si odpíralo, obětovalo mše svaté a sv. přijímání a to tak dlouho, až onen hříšník zase přišel ke sv. zpovědi, ke sv. přijímání a začal opravdu křesťanský život. —

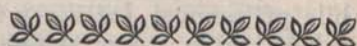
Některá obrácení stála mnoho obětí. Tak jedno děvčátko dva plné roky obětovalo denní mši svatou, sv. přijímání, modlitby, oběti za obrácení tatínkovo, který už třináct roků nebyl u svátostí. A konečně zvítězilo i nad tímto srdcem. — Jeden chlapec šel chytře na svého „hříšníka“. Přišel právě ze školy. Šel zrovna k tatínkovi a řekl: „Tatínku, já jsem začal ofensivu za obrácení svého hříšníka... Víš, všichni jsme si vyvolili svého hříšníka a chceme ho obrátit.“ „A kdo je ten tvůj hříšník?“ ptá se tatínek. „No kdo jiný, než ty, tatínku!“ řekl hoch a objal ho. V očích otcových se ukázaly slzy a byl obrácen.

Milé děti, začněte i vy podobně, jak vaši kamarádi v Belgii. A napište nám potom do „Pán přichází“, jak se vám při tom vedlo. Těšíme se na vaši apoštolskou práci i na to, co nám napíšete. (Pište na adresu: Časopis „Pán přichází“, Olomouc, náměstí H. Göringa 16.)

Lidové závody.

Archív MCM.

JEŠTĚ NĚCO

Blanka Chorýňská

☉ Znáte největší rašeliniště v Evropě? Je v Irsku, kde zabírá 15.800 km². Vyskytuje se ve vrstvách silných 30 cm až 14 m.

☉ Víte, že je na světě asi 65 milionů koní? Ale aut desetkrát méně.

☉ Usudte, mohl-li by závoditi nejrychlejší běžec se zajícem, když běžec uběhne za 10.2 vt. 100 m a zajíc za hodinu 50 km.

☉ Jistě nevíte, že kůň může uběhnouti za 1 hodinu až 130 km. Stejně rychlosti dosáhne i jelen.

☉ Jistě nevíte, že normální délka blesku je 1.3 km. Nejdelší blesk byl pozorován v Alpách. Měřil 49 km.

☉ Unesli byste všechny diamanty světa? Je jich celkem 400 q a z toho 340 q pochází z Afriky.

☉ Američané budou vyráběti látky z hliníku. Tyto kovové látky prý se vyrovnají nejlepšímu hedvábí.

☉ Víte, že největší rychlost stíhacího letadla je za 1 hod. 920 km, auta 575 km, motocyklu 279 km, lokomotivy 265 km a lodi 85 km?

☉ Víte, že se na světě mluví 860 jazyky a to v Evropě 89, v Africe

* 114, a Asii 123, v Americe 417, v Australii 117?

☉ Jistě nevíte, že byl vyroben kovový film, který umožní zhotovení až 20 tisíc snímků za 1 vt.

☉ Znáte nejmenší obec v Čechách? Je to Bitouchov na Lomnicku, který má jen 9 čísel a 27 obyvatel.

☉ Za 1 hodinu se na světě spotřebuje 30 milionů kusů dobytka, 30 mil. kg cukru, 25 mil. kg brambor a vypije se 10 mil. l vody.

☉ Víte, že už ve starém Egyptě měli bleskosvody? Nebyly ještě tak dokonalé, ale přece dostatečně chránily.

☉ První užití narkosy v lékařství. R. 1842 použil athénský lékař Long étheru jako prostředku narkotického; za 4 roky později američtí lékaři Morton a Jackson operovali pomocí narkosy. V Praze užili již tohoto prostředku v únoru r. 1847 v nemocnici u Milosrdných bratří.

☉ Jistě vás bude zajímati cena knih ve středověku. Bible stála půlčtvrté kopy (pražských grošů; za tři knihy římských autorů bylo vyplaceno 170 zlatých.

Lidové základy.

Archiv MCM.

PÁN PŘICHÁZÍ

MĚSÍČNÍK PRO KATOLICKÉ DĚTI • ROČNÍK XXVIII • KVĚTEN 1940 • ČÍSLO 9

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Göringovo náměstí 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Jaro.

B. Štefková.

Co se stalo? Poplach? Ano. — Proč? A slyšíte odpověď: Země onemocněla. Přišly na ni velké bolesti, záchvaty mrazu, které byly tak prudké jako nikdy před tím, svíraly ji, a mrazivý chlad dosahoval už téměř k srdci. Jen aby to srdce nezasáhl!

A dnes první den bolesti pominuly, a to tvrdá matka Země, která neuronila nejmenší slzičky i při krutém mrazu, ba naopak obrnila se také bílým chladem, dnes po prvé zaplakala. Jako člověk, který dovede být v těžkých životních zkouškách pevný, když nebezpečí mine, zhroutí se vysílením, tak i ona. Praskly její ledové nervy, kry se pohuly a slzy v hojných proudech tekly plnými koryty potoků a řek. A byly to hrozné slzy, drásavé, které braly s sebou vše, co bylo v cestě.

A tu, když bylo nejhůř, přišel lékař. Byl to světoznámý doktor, zkušený operatér, doktor Čas. Šla o něm celým světem pověst a hlásalo se: Čas vše zahojí. Ten přišel po špičkách ve chvíli, když ho nikdo nečekal, a hned poznal předepsal nemoc a lék: trochu mrazu, aby ledy tak rychle netály, trochu větru, aby se osušily stopy po slzách, a trochu slu-

níčka. To vykouklo, usmálo se a začalo pomalu, ale jistě uzdravovat. Natáhlo dlouhý prst, který byl zlatý jako paprsek a pronikl vrchní vrstvu hlíny.

V zemi byly malé domečky-cibulky, které měly své dveře pečlivě zavřeny, aby zima nepronikla dovnitř. A tu najednou se ozve na dveře zaklepání. A nebylo to klepání nesmělé, ale spíš vyzývavé a ten, kdo klepal, byl velmi neodbytný. Dušička v domečku zavřená se polekala, protože si vzpomněla na pohádku, kterou slyšela vyprávěti. Byla to pohádka o pacholíčkovi Smolíčkovi, na kterého klepaly Jezinky, divoženky, a když jim otevřel, unesly ho a nebyť jelena a jeho zlatých parohů, byly by ho snědly. Na to vše si dušička vzpomněla a při každém zaklepání se celá otřásla. „Snad je to nějaký červík, a rád by se mi dostal dovnitř,“ pomyslela si a umínla si, že opravdu neotevře.

A tu dostala nápad. Maličko pootevřela okénko a skulinkou se ptala matičky Země, která se stále ještě nemohla vzpamatovat ze své dlouhé nemoci: „Matičko, kdo to klepe? Mám otevřít?“

„Ano, nebojte se, mé děťátko a jen se podívejte ven!“ odpovídal unavený hlas Země na otázky, které se ozývaly téměř ze všech domečků-cibulek.

A tak i naše dušička otevřela dvířka, opatrně sice, ale přece suchá slupka praskala, vystrčila bílou hlavičku zabalenou v dlouhém toulci, za hlavičkou vylézalo štíhlé tělko, zamotané ještě v teplém plášti, ale když se to zabalené stvořeníčko-sněženka prorazilo hlínou na povrch, odhodila teplý zábal, sluníčko ho pohladilo a už se zdravilo s ostatními stvořeníčky, která buď vylézala nebo se už seznamovala se svým okolím.

A za chvíli vylezla ještě jiná stvořeníčka, podobná sněženkám; byly to jejich sestřenky, bledule.

A když matka Země druhý den otevřela oči, tak se podivila, že málem by se byla přestala točit. To bylo dětí venku a všechny plny života, že jen při pohledu na ně okřála a už bylo dobře a doufám, že už nám tak brzy neonemocní.

Nejšťastnější den.

Byl květen, měsíc květů a lásky. V městečku N. bylo mnoho zahrad, které květy jen hýřily. V jedné z těchto zahrad sedávala maminka s malou Františkou. Často nyní chodily spolu do zahrady, aby se pokochaly krásou květů. Bylo to v době, kdy se děti chystají k svému nejkrásnějšímu dni. I malá Fanyňka patřila k těmto šťastným dětem. Proto vodila ji maminka do zahrady, proto sedávaly spolu uprostřed květů, neboť zbožná maminka připravovala srdce svého dítěte na šťastný okamžik prvního sv. přijímání. Tam uprostřed vši té nádhery květinové bylo dětské srdceko nej přístupnější. Jako vlahá rosička tak padala slova maminčina do duše Fanyňky. Jak dychtila vždy po tomto okamžiku, kdy ji maminka vštěpovala do srdíčka lásku k Tomu, který všechnu tu krásu jen pro nás stvořil, aby nás potěšil, a který již brzy přijde do jejího srdcečka. Maminka učila Fanyňku zdobiti srdceko květinami malých obětí a tak je připraviti na Jeho příchod.

Denně se ptala maminka Fanyňky, chce-li Ježíškovi působit radost, má-li jej ráda. Večer svěřovala Fanyňka mamince s vrozenou jí dětskou důvěrností, jak mnoho obětí Ježíškovi přinesla. Jednou přiběhla Fanyňka s pláčem k mamince, aby ji pověděla, co se jí přihodilo. Blízko jejich domu byla malá kaplička. Tam chodila Fanyňka často Ježíška navštěvovat, tam Mu také nosila své denní dárky — své oběti. Ve své dětské prostotě přinesla jednou Ježíškovi cukrlátka a položila Mu je k nohám v kapličce. Pak běžela si zase hrát. Ale za chvíli se šla podívat, zdali si Ježíšek již cukrlátka vzal. A skutečně u sošky již nebyly. Ale jaké bylo její zklamání, když viděla, jak se jiné děti před kapličkou o její cukrlátka dělí. S pláčem utíkala k mamince, aby jí to požalovala. Mamince to dalo mnoho práce, než zase Fanyňku upokojila.

Lidové základy.

Archiv MCM.

Konečně se přiblížil toužebný den. Fanyňka se nemohla ani dočkat rána. Srdečko jí samou radostí bušilo jako poplašenému ptáčeti. Konečně ji maminka ustrojila a Fanyňka spěchala ke kostelu. Když se přiblížila chvíle, po níž její srdečko tak toužilo, byla přešťastná. Její černá očka zářila jako dvě hvězdičky, a její srdečko s láskou objímalo svého Ježíška. Zjistěte spěchal Ježíšek rád do jejího čistého srdečka. Tiskla své malé ručky na srdečko, v němž skrývala drahocenný poklad. Co vše svému milému Ježíškovi řekla, zůstane jejich tajemstvím.

Když však vyšla z kostela a spatřila svou maminku, nemohla již udržeti velikou radost v srdci, musela ji někomu sdělit. Běžela k mamince a volala: Maminko, maminko, už Ho mám, už mi Ježíška nikdo neukradne, já Ho nepustím!

S láskou objala maminka své dítě a přivinula je na své mateřské srdce. Její laskavé oči se zalily slzami a rty s prosbou vydechly: Kéž by to bylo vždy pravda!

Maminka se sice nedočkala uskutečnění slov Fanyňčiných. Ale jistě nyní v nebesích jí vyprošuje sílu a milost Boží, aby to, co její srdečko s láskou volalo v den svého prvního sv. přijímání, zůstalo pravdou až do konce jejího života.

Dnes jest Fanyňka již velká, nebydlí již také uprostřed zahrad v N., neboť si ji Ježíšek přesadil do zahrádky klášterní, aby ji měl lépe schovanou. Ale Ježíška miluje stále svou dětskou vřelou láskou a na den svého prvního sv. přijímání stále ráda vzpomíná.

Nepovolá také někoho z vás do kláštera? Jaké by to bylo nesmírné vyznamenání!

Vítej nám, vítej, Kráče

Miluj svůj růženec.

Africký misionář P. J. M. Thomas z kongregace „Bílých Otců“ vypravuje, kterak jednou z nejmilejších pobožností nově pokřtěných je modlitba sv. růžence. Nosí jej zavěšený kolem krku a sice vždy, při práci i na cestách.

Jeden z jejich misionářů se vracel z visitace vzdálené filiální misijní stanice. Večer se utábořil na březích Ruzvy se svou malou karavanou. Přenocoval a druhý den časně zrána se vydal na další pochod, velmi nebezpečný. Na souši hrozili lvi a divocí sloni, ve vodě opět krokodili. Po pětihodinovém pochodu si postavili stan, aby si trochu odpočinuli. Bylo přišerné vedro. Misionář si chladil rozpálené čelo vodními obklady. Zpozořoval, že jeho nosič s bohoslužebnými potřebami, Michal Kaniki, je smutný. „Je asi velmi unaven,“ pomyslí si.

Najednou se Kaniki vzchopil a jde k němu. Než promluví, zeptal se ho misionář: „Jsi nemocen, Michale?“

„Ne, Otče, ztratil jsem růženec na místě, kde jsme včera tábořili, dojdou si pro něj.“

„Viš, příteli, co to znamená ujít tolik kilometrů tam a nazpět?... Vzpomínáš na lvy houštin a na krokodily, které jsme dnes ráno viděli v řekách, jimiž jsme se brodili? Bylo by šílenství vydávat se v tolikéřé nebezpečí. Dám ti jiný růženec, jakmile se vrátím do misijní stanice.“

„Ne, Otče, vrátím se. Chci, musím mít svůj růženec. Je to můj růženec od křtu. Matka Boží a můj anděl strážný budou mne chránit. Než nastane noc, budu zpět.“

Domluvil a zmizel jako střela.

Uplynul den a nastal večer. Misionář se svou družinou kolem stanu se modlili a právě přidávali Otčenáš a Zdrávas za nepřítomného.

A hle, vtom přichází uřícený a zpocený Michal se svým růžencem kolem krku. Jeho oči svítí radostí. — Jak se radoval, že má opět svůj růženeček od sv. křtu! Jak ten svůj růženec měl rád!

Co je s tvým růžencem? Máš jej stejně tak rád? Máš jej posvěcený? Nosíváš jej s sebou? Modlíš se každý den aspoň desátek? Je to tvůj

ovno máje!

Lidové závody.

Archiv MCM.

nejlepší průvodce na cestě životem. Uchrání tě od mnohého nebezpečí.

Ber jej denně a rád do svých rukou a bude ti také dobře tehdy, až jej budou dávat do tvých již ztuhlých rukou v rakvi. Jak dobře ti bude, když Matka Boží půjde s tebou před Soudce vševědoucího!

Tšk.

Ochrana anděla strážného.

Nad každým dítětem bdí ochranná ruka anděla strážného. O tom mne přesvědčily dvě příhody, jež se staly mé mamince. Chci je popsat.

Asi desetiletá byla na Němcích výměnou na rok. Bydlela ve mlýně nedaleko Sieghartic, asi hodinu od Města Libavy v Oderských horách. Jednou ji vzali páni na pout do Staré Vody ke svaté Anně. Dlouhá a nevlídná zima nedovolila jí výlety, které ona ráda konávala, aby poznala kraj. Konečně přišlo jaro! Na sv. Josefa — bylo to právě v neděli — umínila si jíti do kostela ke sv. Anně. Celá rodina jezdila každou neděli na mši sv. do Města Libavy na bryčce. Tentokrát se však nejelo. Maminka si pamatuje dobře cestu, ale chtěla si ji zblížit přes řeku Odru a protějšší kopec. To bylo asi 20 minut od mlýna, kterého již nebylo vidět. Byl syrový čas, kdy sníh taje a prudké vody bylo v řece dost, že by se sotva kdo odvážil přes ni jít. Zdálo se, že štěstí mamince přeje. Jako by někdo věděl, že v těch místech o samotě mezi vrchy a lukami chce někdo přejít, položil přes řeku tesaný trám ne široký, ale dost dlouhý, aby se s břehu na břeh dostala. Opatrně vstoupila na trám a pozorně kráčela vpřed. Pojednou asi uprostřed — ztratila vědomí. — Nic neví, nic si nepamatuje, až pojednou, jako by se probudila ze spánku na lůžku, otvírá oči, usedá a teprve vidí, kde je. Ležela sama na louce několik kroků od břehu u trámu, s něhož zajisté spadla do řeky. Vždyť byla celá mokrá! Vlnák na ruce, růženec a

knížky pevně držela v rukou. Nové „štyblety“ byly plné vody, nikde kolem živé duše. Vstala tedy a šla zpět do mlýna. Všeci se podívali, jak přišla. Panímáma ji převlékla do suchého prádla a šatů. Nic se jí nestalo. Ale později často přemýšlela o svém podivném zachránění a vždy praví, že ji sám anděl strážný z řeky vynesl.

Druhá příhoda se jí stala, když byla 5letá. Hrála si u tetičky s četnými bratranci a sestřenicemi. Honili se a schovávali se. Pak vyšli po schodech na sýpku, jaké neměli doma. Byla již unavená a zcela zapomněla, kde je. Chtěla si sednout jako na židli, ale v tom se obrátil a vidí, že sedá na otvor, kterým se chodilo na sýpku a dole pod ním je kamenná podlaha. Pravila, že ji vždy hrůza zachvátila, kdykoliv si později na tento okamžik vzpomněla. *M. Slámová, žákyně I. tř. měšť.*

Cestou vytrvalosti ke štěstí.

Napsal J. Mošna Benešovský.

V malé vsi v Orlických horách žil tkadlec Koreček se dvěma dětmi. Byl to pilný člověk a vydělal vždy tolik, že nikdy hladu nepoznali.

Václav, desetiletý chlapec, všemožně mu pomáhal. Ošetřoval mladší sestřičku, rovnal, navazoval a navinoval přízi. Když otec odešel do městečka odvésti hotové dílo, musel uvařit brambory a vše uklidit.

Do školy chodil do městečka za vrchem. Zbytečně vyučování nevynechával a pilně se učil. Matky již neměl, umřela, když sestřičce byla dvě leta.

Otec byl přísný a vychovával obě děti v bázni a kázni Boží. V neděli chodili vždy do chrámu Páně do nedaleké vsi za lesem.

Koreček chtěl, aby Václav byl také tkalcem, ale když viděl, jak ruční tkalcovina upadá, upustil od toho úmyslu, a jak chlapec vychodil měšťanskou školu, poslal ho do města, aby se u známého krejčího vyučil řemeslu.

Na cestu dal mu kus černého chleba a přikázal mu, aby se vždy držel Pána Boha, neboť milosrdenství Boží nedopustí, aby se špatně vedlo dobrému člověku, i kdyby šel kraj světa.

Hoch chutě vydal se na cestu, ale v městečku čekala ho smutná zpráva. Krejčího, ke kterému ho otec poslal, povalilo prudce jedoucí auto, a ležel v nemocnici s přeraženou pravou rukou. Podle úsudku lékaře nebude moci dlouho provozovat řemeslo.

Václav nechtěl se s nepořízenou vrátit domů, i umínal si, že půjde do Hradce hledat mistra, který by ho vzal do učení.

Šel celý den, šel hustým lesem, šel po pěšině i po silnici, až spatřil věž hradeckého chrámu. Když přišel do města, byl již večer.

Hlad velmi ho trápil, peněz neměl. Prosil o almužnu, ale odbyli ho, že se nestydí tak mladý již žebrať, ba jiní vyhrožovali mu i strážníkem.

Když šel vedle pekařského krámu, kde bylo vyloženo čerstvé, vonící pečivo, již chtěl natáhnout ruku a vzít si aspoň jednu housku, ale hned si vzpomněl na zemřelou matičku, která mu říkala:

„Nedotýkej se ničeho, co není tvého a pamatuj si: Cizí svato!“ Přemohl se a šel dále.

Ubohý chlapec byl velice unaven a hladov, ba ani nevěděl, kde bude dnes spát. Bylo mu smutno, i usedl na schodech ke kostelu a plakal.

V tom šla mimo služka a nesla večeři. Když spatřila plačícího chlapce, šla k němu a tázala se: „Proč pláčeš? Odkud jsi?“

Václav odpověděl: „Jsem ze Lhoty v horách, kde je můj otec Koreček tkalcem a přišel jsem hledat mistra, který by mě vzal do učení.“

„Neplač,“ pravila služka. „Já jsem také od vás z hor a sloužila jsem u pána, kterému tvůj otec nosil hotové dílo. Pojď se mnou, poprosím paní, aby ti dovolila u nás přespát — a zajisté i něco k večeři se pro tebe najde.“

Václav šel se služkou. Když přišli do domu, kde sloužila, vyprávěla paní, že chlapec je od nich z hor, že zná jeho otce jako poctivého člověka a prosila, aby hoch směl v předsíni přespát.

Paní svolila a poručila, aby dala Václavovi něco k večeři.

Ráno po snídani vydal se chlapec hledat mistra, který by ho vzal do učení, ale ač se hlásil v mnohých krejčovských závodech, všude, když viděli chudě ošaceného chlapce, odbyli ho, že učedníka nepotřebují. Hledal místo sluhy nebo poslička, ale nikdo nechtěl vyhublého a slabého chlapce přijmouti.

Na své potulce městem, unaven a hladov, zabloudil až k nádraží. Právě přijížděl vlak od nich z hor a vystoupil starší šedivý pán s menším vakem v ruce. Václav se nabídl, že mu zavazadlo donese.

Pán se zastavil a vyptával se ho, odkud je, jak je stár a co v městě dělá. Václav vše upřímně mu vypověděl. Pán z dobrých chlapeckých očí a zdvořilé řeči poznal, že má před sebou nezkaženého hochu, i řekl: „Pojď se mnou! Jsem obchodník Záruba a můžeš býti u mne poslíčkem.“

Václav nevěděl radostí ani co dělati. Chopil pána za ruku a uctivě ji políbil.

(Dokončení příště.)

Lakomec.

V jedné vesnici žil člověk, který byl velmi lakomý. Byl u všech znám pod jménem „lakomec“. Lidé se napřed tomu divili, ale po čase si tomu navykli. Tento lakomec měl již plnou truhlu a něco peněz za komínem. Bedlivě je opatroval a peníze stále shromažďoval. Jednou přišel k němu chudý člověk a prosil, aby mu něco daroval. Lakomec vzal koště a běží za chudákem. Pojednou se chudák obrátí a praví k lakomci: „Jen počkej, zdali na tebe nepříjde spravedlivý Boží trest.“ Lakomec se jen těm slovům zasmál. Však jednou div hrůzou nezešílel, peníze z truhly se mu ztratily a za komínem mu je zase sežraly myši. Asi za půl roku po tom lidé byli překvapeni nad obrácením tohoto lakomce. Tento lakomec, který nikdy nikomu nedal ani krajíc chleba, teď vítal a dával plnými rukama. Nejen že se stal div s lakomcem, ale stal se z něho pravý a dobrý katolík.

Anastazie Fojtášková, žákyně III. tř. měšť. školy.

Lidové závody.

Archiv MCM.

JEŠTĚ NĚCO

Blanka Chorýňská

© Jistě nevíte, od kdy jsou známy brambory v Evropě. Asi roku 1535 je přivezli Španělé z Ameriky a hned v 16. stol. se rozšířily v Itálii. Koncem 16. stol. přišly brambory do Švýcar; odtamtud do Francie a Německa.

© Všichni znáte dobře skořici, ale jistě nevíte, odkud pochází. Skořicovník, jehož sušené kůry se užívá jako koření, roste na ostrově Ceyloně, na ostrovech Sundských a Antillách.

© Víte, že v New Yorku nesmějí hoši pouštět draky bez svolení městské rady? To by se našim chlapcům asi nelíbilo.

© Víte, že letos tomu bude 650 roků, co byl Kroměříž povýšen na město? Od povýšení Soběslavi uplynulo o 100 let méně.

* © V severním Švédsku byly vykopány zbytky stromu, jehož stáří bylo odhadnuto na 25.000 roků. Kdyby mohl mluvit, dověděli bychom se jistě mnoho zajímavostí.

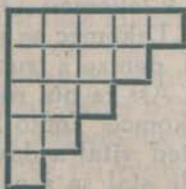
© Chlapce bude jistě zajímat, kdy začalo letectví. Přesných záznamů není, ale 13. ledna r. 1908 se vznesl po prvé u Paříže letec Farman na letadle a uletěl 1 km za 28 vteřin; dostal za to 50.000 franků.

© Víte, kdy začínaly vycházeti na Moravě první noviny? V roce 1848 začaly vycházeti „Moravské noviny“. Hlavním redaktorem byl F. M. Klácel, profesor filosofie v Brně. Noviny byly s počátku denníkem, později vycházely jen šestkrát v týdnu a roku 1851 úplně zanikly.

*

HÁDANKÁŘSKÝ KOUTEK

Roháček

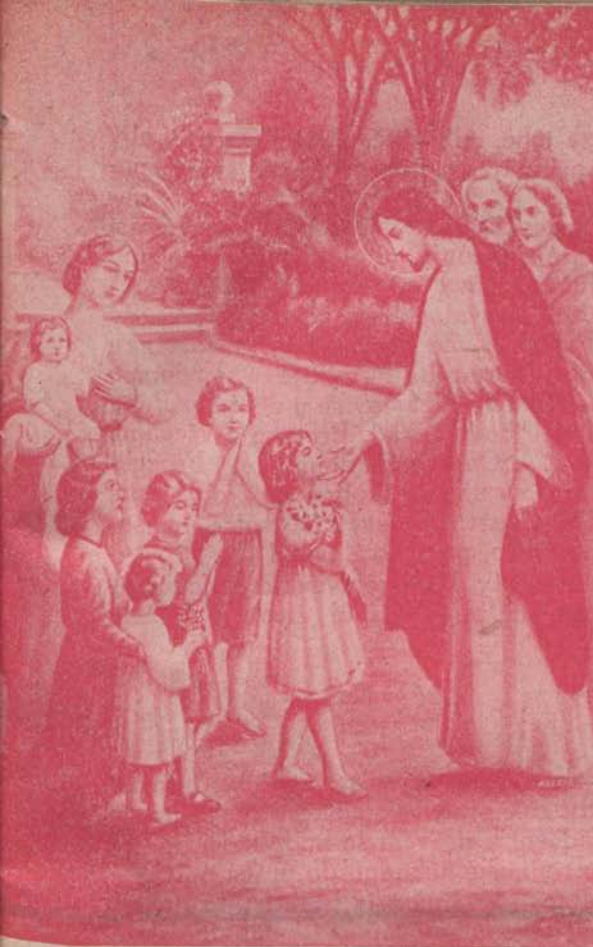
lesní strom
biblický muž
na řece pluje
osobní zájměno
písmeno

Vsuvka.

„Osten v parku“ — známý zjev,
uslyšíš tam „ptáka“ zpěv.

Výpustka.

Na záhony s „p“
spadla v noci bez „p“.

Pán přichází

Ročník XXVIII. • Červen 1940 • Číslo 10.

Měsíčník pro katolické děti

Vydává a zasílá Matice cyrilometodějská v Olomouci, Goeringovo n. 16 • Sešit 20 hal., ročně 2 K

Lidové závody.

Archiv MCM.

»Zemřel, ale srdce jeho žije s námi!«

Slechtic francouzský Latour d'Auvergne (Latur d'Overň) měl přítele, kterého velice miloval. Syn onoho přítele byl povinen vojenskou službou. Aby ho od té služby osvobodil, Latour d'Auvergne vstoupil dobrovolně do vojska jako obyčejný voják, ačkoliv měl právo na vysokou hodnost. Vyznamenával se takovou udatností, že sám Napoleon vyznamenal jej zvláštním přípisem, v němž jej nazývá „nejlepším gránátníkem Francie“. Avšak tento hrdina padl v bitvě u Neuburku na Dunaji dne 27. června 1800.

Když se o tom Napoleon dověděl, poručil, aby srdce Latoura d'Auvergne bylo vyňato, uloženo ve zvláštní zlaté schránce a tu nosil praporek na své hrudi v čele vojska.

Jméno Latourovo bylo dále vedeno v seznamu vojinů jako za jeho života. Když velitel při přehlídce vojska zavolal: „Latour d'Auvergne!“ odpovídala celá setnina jedním hlasem: „Zemřel, ale jeho srdce žije s námi!“ A tato bouřlivá odpověď se vzpomínkou na velkého hrdinu dodávala vojinům novou odvahu.

Slova: „Zemřel, ale jeho srdce žije s námi“ můžeme říci o Pánu Je-

žší. Zemřel za každého z nás, i za tebe, milé dítě. Zemřel za nás, aby mohl svou krví obmýt naši duši: při křtu svatém, při každé svaté zpovědi...

Nejen že zemřel za nás. Jeho Srdce žije s námi. Kde? V nejsvětější Svátosti oltární. Při každé mši svaté sestupuje na oltář pod způsobami chleba a vína... Ve svatém přijímání stává se pokrmem tvé duše... Vzpomeň, kolikrát k tobě přišel... Ve svatostánku tě očekává každý den, že k němu aspoň na chvíli přijdeš... Za těmi dvířky svatostánku bije láskou k tobě Jeho svaté Srdce, které tolik tě miluje... Vzpomeň si na to po každé, když jdeš kolem kostela a zastav se u dobrého Pána Ježíše aspoň na chvíli. Řekni mu, jak ho máš rád. Pros ho o všechno, co potřebuješ... On je všemohoucí... On ti může pomoci... Po celý den častěji si opakuji, i když si hraješ, cestou ze školy a do školy, ráno, když se probudíš, večer, když půjdeš spát: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, miluji tě. Nejsvětější Srdce Ježíšovo, přijď království tvé.“

Pán Ježíš slíbil zvláštní ochranu pro ty, kteří jeho svaté Srdce uctívají. I ty budeš v jeho zvláštní ochraně po celý svůj život a zvláště v hodině smrti.

Prázdniny.

Školní rok se kvapem chýlí ke konci a nastanou prázdniny. Čarovné slovo pro toho, kdo pěkně po celý rok pracoval. Donese domů ovoce své píce v podobě krásného vysvědčení a právem se bude moci oddati zaslouženému osvěžení, pokud ho rodičové nebudou do práce potřebovati. Snad toho bude více třeba letos než jiná léta. Ale i tato pomoc bude osvěžením, poněvadž bude příjemnou změnou každodenního školního zaměstnání. Bude to snad pomoc ve volné přírodě na lukách, v lesích, na polích a na zahradě. Pomáhejte proto rádi a bez reptání.

Nebude-li vaší pomoci třeba, použijte prázdnin k slušným výletům do blízkého okolí. Všimněte si při tom, co se kdy v minulých dobách v něm sběhlo. Žila tam možná zbožná osoba, sběhla se tam pamětihodná událost, prošel jím znamenitý muž, je tam snad vzácné dílo umělecké, památník zbožnosti a píce vašich předků.

Někteří přinesou vysvědčení méně krásná. Ale proto neklesejte na mysli! Vzpomeňte na marnotratného syna. Nechoval se tak, jak tatínek si toho přál, obdržel dokonce špatné vysvědčení, propadl úplně se svými plány, ale poznal také, že chybil, že otce neposlechl a nevedl si tak, jak si otec přál. Bylo mu toho nyní srdečně líto a umínil si vše zase napravit. Tak to udělejte i vy, kteří jste neobdrželi vysvědčení pěkného. Zpytujte svědomí! Byli jste snad málo pilní, nuže, nyní musí se vše změnit! „Budu se pilně učit a začnu hned o prázdninách opakovat a to důkladně, co jsem ve školním roce probral,“ to si řekněte a proveďte! Byli jste málo pozorní a proto ono nepěkné vysvědčení? Cvičte se v pozornosti! Čtete každý den něco z toho, co jste probrali a naučte se něčemu z toho nazpaměť. Tak si zvyknete soustřeďovati pozornost.

Ať dobré, ať méně dobré máte vysvědčení, nezapomeňte o prázdninách na Pána Boha! Ráno a večer modlitba a to každého dne a o nedělích a svátcích buďte přítomni celé mši svaté a vyproste si od Ducha svatého osvětlení a posílení do nového školního roku. Uchovejte si přes prázdniny čisté svědomí, ať hřích nad vámi nezvítězí. Tak budou pro vás prázdniny opravdovým osvěžením a požehnáním a rádi zase pospíšíte do školy a k nové práci.]

Cestou vytrvalosti ke štěstí.

Napsal J. Mošna Benešovský.

Dokončení.

Lidové závody.

Archiv MCM.

U pana Záruby se mu líbilo. Chodil za různými posílkami, roznášel kupujícími nakoupené zboží a nosil psaní na poštu. Tu a tam dostal od cesty a ukládal si groš ke groši.

Poctivý chlapec tak se pánovi zalíbil, že když jeden učedník odešel, vzal ho do krámu a pilně ho posílal do večerní školy pro kupecké učně.

Václav ve volných chvílích pustil se s velikou chutí soukromě do učení předmětům z obchodní akademie. Byl vytrvalý takovou měrou, že tomu učení za pomoci účetního, který si úslužného chlapce zamiloval, věnoval mnohé večery, všechen volný čas, neděle i svátky a před každými prázdninami složil zkoušku z jednoho ročníku a po čtyřech letech i maturitu.

Stal se úředníkem v závodě pana Záruby a churavčího otce všemožně podporoval.

Starý Koreček měl z Václava velikou radost a denně děkoval Pánu Bohu, že má tak zdárného synka a často říkával: „Ano, ano! Hodně dětí krásný statek, zlé pak děti v domě zmatek.“

Starý pan Záruba již delší dobu churavěl, i přijal Václava, který si již slušný peníz ušetřil, za společníka.

Když otec Václavův zestárnul a ruční tkalcovina skoro zanikla, vzal ho k sobě a sestra vedla jim domácnost. Kvítek štěstí rozkvetl v novém jejich domově.

Ze života Václavova může si každý vzít naučení, že pilná a poctivá práce, spojená s vytrvalostí, vede ke štěstí.

Proto se pilně a vytrvale učte i vy!

U Tebe důvěřujeme, ó nejsvětější!

Opatruj lilii svatě čistoty.

Už jsi šel kolem zahrádky, kde právě kvetou lilie? Jak jsou krásně vyrostlé! Jak jsou sněhobílé! Jak velkou vůni vydávají daleko široko! Když se uchráníš hříchů nestydatých, pak i v tvé duši je lilie, ale ještě krásnější, lilie svatě čistoty. Dobře ji opatruj. Ať ji nepošlapeš! A nikým si ji nenech pošlapat! To je tvůj velký poklad a ten musíš dobře opatrovat. Jak se můžeš radovat, že ten poklad máš! Celé nebe se raduje s tebou. To je nejlepší základ tvého štěstí na světě. „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou,“ řekl Pán Ježíš.

A v nebi tě čeká za to teprve převeliká odměna! Ti, kteří umřeli se svatou nevinností, budou nejbliže u Beránka Božího a budou zpívat píseň tak krásnou, a tu píseň bude umět zpívat jen ten, kdo zůstal čistým, neposkvrněným.

Pamatuj: Pole má oči, les má uši, chovej se všude, jak se sluší!

Přemáhej pokušení!

V moři žije zajímavý živočich — chobotnice. Její tělo se podobá krátkému, tupému válci, nahoře má oči, dole ústa a kolem dokola jsou rozloženy choboty, t. j. dlouhá ramena, která se na konci stále více zúžují a jsou opatřena přisávacími kroužky. Taková chobotnice je pro ryby velmi nebezpečná. Má takové zbarvení jako mořské dno. Když je rozložená na dně, ani ji nelze dobře poznat. Když tak na dně číhá, roztáhne choboty a tenkým koncem chobotu tak kroutí, jako by to byl nějaký červíček. Tak láká k sobě ryby. Nezkušená rybka se žene na kroutícího se červíčka, chce si pochutnat, ale vtom chobotnice tímto chobotem mrskne, otočí se kolem ní, kroužky přisávacími tak se na ni přisaje, že jí nemůže upláchnout a rychle si ji dá do úst... Ubohá rybička... Chobotnice svá dlouhá ramena roztáhne znovu a klidně loví dále...

í srdce Ježíšovo!

Dej si pozor, abys se nestal ty takovou ubohou rybičkou. Jak to? Hned ti to povím. Jsou někteří zkažení, špatní lidé a ti k sobě lákají jako ta chobotnice děti, slibují jim bonbony, peníze a kdoví co ještě, jen aby je k sobě dostali a jim ublížili, nepěkně se k nim zachovali... Takové chobotnice se podobá špatný kamarád, který tě svádí ke hříchu, nestydatá kniha, nestydaté obrázky, neslušné filmy, zkrátka všechno to, co tě svádí k věcem nestydatým.

Dej proto na sebe dobrý pozor! Nenechej se svést. Jak to musíš udělat, aby ses svést nedal? Musíš odejít hned pryč od toho, co tě tak svádí. Pamatuj, že kdo si hraje s ohněm, lehko se popálí. Kdo vyhledává nebezpečí, zahyne v něm, praví Písmo svaté. A hodně se modli! Pán Ježíš praví: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“

Lidové závody.

Archív MCM.

Svatí v červenci.

Sv. Prokopa slaví se 4. července. Slyšeli jste snad o něm, jak ďábla zapráhl do pluhu, aby s ním zoral kamenitou horskou půdu posázavskou. Jaký světec musil býti sv. Prokop, když tak ďábla si podrobil, že mu v těžké práci sloužití musil! Uctívejte proto sv. Prokopa, aby pomohl vám vítězit nad ďáblem, nad špatnými myšlenkami a žádostmi, abyste se nikdy nedopustili hříšných skutků a naše země byla uchráněna neblahého vlivu zlých duchů. Každou špatnou myšlenkou šíříte panství ďáblovu u nás.

5. července slavíme svátek našich věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Hlásáním učení Kristova u nás způsobili, že jsme se stali národem

vzdělaným, který měl zájem a smysl pro dobro, který měl spořádanou rodinu a mládež dobře vychovanou ze školy křesťanské. Bez našich svatých věrozvěstů bychom zde už nebyli. Poděkujme jim za velké dobrodiní víry sv., kterou hlásali našim předkům a sami se snažme podle této víry žít.

K těmto dvěma svátkům druží se památka třetí a sice 6. července, kdy byl upálen nešťastný mistr Jan Hus. Zbloudil v učení víry a způsobil tak nejnešťastnější války náboženské u nás. Tisíce a tisíce věrných katolíků českých bylo tehdy nejkrutějším způsobem mučeno, poněvadž nechtěli se zřici učení Kristova, jak je hlásala a hlásá sv. Církev katolická. Jsou to mučedníci, jejichž duše plesají v nebi. Vzpomeňme na ně a prosme je, aby u Boha za nás orodovaly, abychom ve víře nikdy nezbloudili a byli odhodláni za víru Kristovu obětovati vše, i statky i život. Pomodleme se, aby na jejich přímluvu naši bratři, kteří od sv. Církve katolické odpadli, se zase do ní vrátili.

Svatí v srpnu.

4. srpna se slaví svátek sv. Dominika, zakladatele řádu kazatelského. Kázání předpokládá však velké vědění a hluboké studium, a tak není divu, že z řádu kazatelského vyšli velmi hlubocí učenci katoličtí, mezi kterými vyniká zvláště Tomáš Akvinský, sv. Antonín, arcibiskup florentský.

15. srpna se slaví Nanebevzetí Panny Marie. Ježíš Kristus oslavil Matku svou tím, že její tělo zemřelé vzkřísil krátce po jeho smrti a vzal je oslavené do nebe. — Je to vrcholná oslava naší Matky nejdražší.

28. srpna připadá svátek sv. Augustina, největšího myslitele křesťanského. Bránil se dlouho milosti Boží a utíkal před ní do všech možných filosofických škol, jen aby nemusil se vzdáti svého smyslného užívání světa. Než konečně zvítězila milost Boží na přímluvu matky jeho sv. Moniky. Sv. Augustina neuspokojila žádná filosofická škola, ale strhla jej pokora sluhů Kristových ku patě kříže. V nejhlubší pokoře vypsál své bloudění, svou pýchu a smyslnost a děkoval milosti Boží za světlo, které přinesl Kristus. Tato jeho upřímná a hluboká pokora umožnila napsati hluboká díla, která překonána nebudou.

První Skokánkova cesta.

B. Štefková.

Na dně jednoho rybníku, kolem něhož šumělo rákosí a vrby pokyvovaly svými dlouhými větvemi, žila rodina pana Skokana. Měli jednoho synka, který byl celou jejich pýchou. Však také měli nač být pyšní! Byl krásně urostlý, na hřbetě jako brčál zelený se třemi žlutavými pruhy a skvrnami a kůže byla tak slizká, že se jen leskla.

Když bylo teplo a sluníčko hrálo na celý svět, vybrala se celá rodina na procházku. Rodiče chtěli Skokánkovi ukázat kousek okolního světa,

o kterém chlapec jen slyšel vypravovat a na který se jen díval z vody. Doma dostal několik pokynů, jak se má chovat, aby jim neudělal hanbu, poučili ho, že nesmí moc vysoko skákat, že to nevypadá pěkně, leda kdyby se snad stalo a hrozilo jim nebezpečí, pak se musí vrhnout krásným dlouhým skokem do vody. Ostatně, bude se řídit příkladem svých rodičů, ať se tedy dívá na ně.

Tak vyskočili pravou nohou napřed a pak mírnými tempy plavali ke hladině vodní, která se zdála proti jasnému nebi stříbrnou. Potkávali mnohé známé, se kterými se zdaleka zdravili. Už téměř u hladiny se setkali s milostivou paní Stikou a její dceruškou, ale ani jim nevěnovali mnoho pozornosti a po běžných frázích se rychle rozloučili a už vyplavali na břeh.

Skokánek po prvé ve svém životě vdechl vzduch plicemi, které se vyvinuly na žábách. Ach, jak si liboval ten sladký teplý vzduch, který mu opíachoval mladoučká plíčka!

Odsákali několik metrů od rybníka, usadili se do trávy na vhodné místo, které bylo polito sluníčkem, a pozorovali okolí. Všude okolo byl klid, jen vrby si něco šeptaly a bylo to jistě něco tajuplného, když se tak jejich větve k sobě nakláněly, aby to nikdo neslyšel. A to by přece tolik Skokánka zajímalo! Podíval se po očku na maminku a tatínka a když viděl, jak si spokojeně hoví a podřimují, opatrně udělal malý skok, a hned druhý, třetí a tak se nepozorovaně dostal pod nejbližší vrbu a poslouchal. Brzy ho to však přestalo bavit, protože obě stařeny jen vzpomínaly na zaslé časy, kdy bylo lépe, a jen naříkaly, co to na celý svět přišlo, takový vzduch divný vane, od západu se nebe tak divně barví a tihle lidé chodí tak nějak smutní, a divně věci vedou. A pak si zase něco šeptaly, ale bylo to moc potichu — a pak, Skokánka to vůbec nebavilo, mu se přece ten svět tolik líbil! Skákal ladnými pohyby, jak to viděl u svých rodičů, ale teď se musel zastavit. Cosi letělo těsně kolem jeho hlavy, bylo to docela malé a volalo na kohosi: Bz, bzzz... Skokánkovi najednou napadlo otevřít hubičku. Vymrštil jazyček, který je předním koncem přirostlý ke spodní čelisti a už poznal, proč ten jazyček je tak lepkavý. To malé zvířátko se tam přilepilo a když Skokánek zavřel hubičku, musel až blažeností zavřít vypoulené oči. To zvířátko bylo tak dobré, že hned to musel sdělit rodičům, kteří se ho úplně lekli, jak udýchán priskákal.

Ze široka vykládal, jak seděl u stařenek vrb, jak měl dlouhou chvíli, když vtom cosi malého letělo. „A mně kdosi zašeptal, abych otevřel hubičku, vyplázl jazyček a tak se to stalo. Kdo to byl, tatínku, kdo mi to šeptal, vždyť ty i maminka, vy jste byli až tady?“ vyptával se Skokánek a očima jen visel na tatínkovi, který měl z prvního samostatného synkova úlovku velkou radost.

„Vidiš, milý synáčku, to byl sám Pán Bůh, kdo ti to pošeptal. On je velmi moudrý a daroval ti mnoho jiných schopností, o kterých ty ještě sám ani nevíš, ale při příležitostech je poznáš,“ poučoval ho otec.

„A to ten Pán Bůh se stará i o nás, žabáky, tatínku? Vždyť to ani není možné, aby viděl do vody!“ nedal se jen tak odbýt Skokánek.

Máte zapláceno předplatně?

Tímto číslem se končí ročník »Pán přichází«. Prosíme Vás všechny co nejsnažněji, abyste použily vplatního listku k úplnému vyrovnání, začez Vám již předem vzdáváme srdečně Pán Bůh zaplať.

„O, ano, stará se o žabáky právě tak jako ví o každém červíku, i o té mušce, kterou jsi s takovou chutí snědl. A ovšem vidí i do vody, on vidí vsude.“

Maminka je přerušila, že by snad měli jít do vody, bylo totiž slyšet volání dětí a s těmi se paní Skokánová jen nerada setkávala tváří v tvář. Skokánek byl sice zvědav, děti ještě nikdy ve svém životě neviděl a nemohl si představit, jak je to možné, že mají jen dvě nohy. Ale nedalo se nic dělat, maminka se za nic na světě nedala uprosit, aby ještě chvilku zůstali. Tak se tedy rozloučili s místeckem, na kterém se vyhřívali, kývnutím hlavypozdravili zacházející sluníčko a Skokánek si neodpustil, aby aspoň zadní nožičkou nezakýval na stařenky vrby, které jeho uctivý pozdrav opětovaly zamáváním svých větví.

Když celá rodina doplávala ke svému domečku, maminka vytáhla zpod jednoho kamenu klíček od chaloupky, odemkla a pustila nejdříve Skokánka, který byl z té dnešní cesty tak unaven, že jen něco málo přichystaných červíků pojedl, ani se nepomodlil a už se svalil do své postýlky z leknínových květů a spal. Maminka mu ještě upravila polštářky, vytáhla mu přední nožku zpod duchýnky, aby se příliš nezapotil a s úsměvem pozorovala, jak spokojeně dýchá.

Také na zemi se už snášel soumrak a kdesi v dálce zvonilo klekání.

O dalších osudech Skokánka příště.

HÁDANKÁŘSKÝ KOUTEK

Souzvuka.

Ku břehu když zajdeš,
jistě jej tam najdeš.
Jinak české město,
dostí velké, věz to.

Přesmyčky.

POSTAV KŮLI
VÝSTAVA CLAI

Záměnka.

S „b“ po dešti bývá,
s „d“ tesař užívá
s „m“ vepří se dává,
s „z“ příčinou zla se stává.

Rozšiřovačka.

..... hlavu naši ozdobuje,
..... země rodná se jmenuje,
..... mnohá dívka takto sluje.

Zdrobnělka.

„Velká“ potupu značí
„malá“ rostlina — to slačí.

Čtvercovka.

ozdoba města
letopočet
titul
část obilí